

ERNSTIGE ZIELSBETRACHTINGEN
MEDITATIES OVER HET HEILIG AVONDMAAL

DOOR
CORNELIA LEYDEKKER

Uitgave Stichting uit Bethlehems bornput, 2001;
Een lofzang is stilheid

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2015

Cornelia LEYDEKKER, (geb. Middelburg ?-3-1654 – begr. Middelburg 13-3-1725), schrijfster van stichtelijk werk. Dochter van Joachim Leydekker (gest. 1687), wijnkoper, en Geertruid Manteau (gest. 1659). Cornelia bleef ongehuwd.

Cornelia Leydekker werd geboren in Middelburg, waar haar vader handel dreef in wijn. Vanaf 1644 was hij als diaken en ouderling zeer betrokken bij de gereformeerde kerk aldaar. Het is niet duidelijk hoe groot het gezin was, maar Cornelia had in ieder geval twee broers, Melchior (1642-1721) en Jacobus (1656-1729), en een zus Jacoba. De moeder van het gezin stierf toen Cornelia vijf jaar oud was. Toen de vader niet lang erna hertrouwde, werd broer Jacobus uitbesteed bij een tante in Bergen op Zoom. Mogelijk werd ook Cornelia aan de zorg van deze tante toevertrouwd.

De omgeving van Cornelia Leydekker bestond vooral uit theologen. Haar broers studeerden theologie en zouden zich profileren als beroemde woordvoerders van Bijbelse rechtzinnigheid, de zus trouwde met Petrus Reyniersen, leerling van Melchior Leydekker en predikant te Vlissingen.

De la Ruë schrijft in zijn *Geletterd Zeeland* (1734) dat Cornelia Leydekker ‘kundig was in de Hebreeuwse taal’.

Hij noemt diverse publicaties van haar hand, maar hiervan is als zelfstandige publicatie alleen *Ernstige zielsbetrachtingen* terug te vinden. Dit werk verscheen in 1695 en bevat meditatie over het Avondmaal. De bundel bestaat uit drie delen: alleenspraken tot God ter voorbereiding van de Avondmaalsviering, een ‘hallelujah der verhemelde zielen’ na het Avondmaal, en een beschouwing over de kracht van het Avondmaal. In de marges staan talloze verwijzingen naar de Bijbel.

Het boek bevat ook enkele brieven aan vriendinnen, onder wie de bedlegerige Henrica van Hoolwerff, aan wie deel 2 is opgedragen, en enkele lofdichten van anderen op het werk. Broer Jacob schreef een voorrede. Daarin onthoudt hij zich van lof op de schrijfster vanwege hun ‘bloedverwantschap’. Het handschrift van deel 1 bevindt zich in de handschriftencollectie van de Universiteitsbibliotheek van Leiden.

In 1707 zou Cornelia Leydekker *Het sweerd des Heeren en der helden van Nederland en Engeland* hebben gepubliceerd, maar een exemplaar van dit werk is niet gevonden. In 1719 verscheen *Het spelen met de kaart*, een preek van dominee Hendrik de Frein die Cornelia Leydekker met zijn toestemming had uitgeschreven. De preek was te lang om aan vrienden uit te delen, vandaar dat ze besloot om hem met zijn toestemming en met approbatie van de classis te laten drukken. Zelf schreef ze er een voorrede bij en signeerde de eerste oplage, met de waarschuwing ‘geen voor de door mij afgeschreven gedrukte [preek] aan te nemen, als die met mijn hand ondertekend is’.

Uit een notariële akte uit 1721 naar aanleiding van de dood van broer Melchior in Utrecht is op te maken dat Cornelia Leydekker op dat moment in Vlissingen woonde. Ze werd zelf op 13 maart 1725 begraven in de Koorkerk van Middelburg, vanaf de Seisdam.

Volgens Annelies de Jeu is Cornelia Leydekker volledig in de vergetelheid geraakt. Daarin is sinds De Jeu's proefschrift wel enige verandering in gekomen. Cornelia Leydekker wordt genoemd in het handboek *Een nieuw vaderland voor de muzen* (2008) als een van die vrouwen die binnen de gevestigde kerk de pen hanteerden. Bovendien is in 2001 haar werk opnieuw in druk verschenen, zij het zonder noemenswaardige aandacht voor de schrijfster. Maar dat is ook niet belangrijk, aldus het woord vooraf, waarin de lezenswaardigheid van deze zeventiende-eeuwse tekst wordt geprezen: ‘haar burgerschap was in de hemel’ (p. 8).

© DVN, een project van Huygens ING en OGC (UU). Bronvermelding: **Els Kloek**, Leydekker, Cornelia, in: Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland. URL: <http://resources.huygens.knaw.nl/vrouwenlexicon/lemmata/data/Leydekker>

Werken

Ernstige ziel-betrachtingen in heylige alleen-spraeken voor, onder, en na het houden der H. Avondmaels (Amsterdam/Leiden 1695) [een selectie hieruit heruitgegeven in Verpligte dankbaarheid aan Godt en menschen, Henr. Broecker ed. (Deventer 1741); **een ingekorte hertaling verscheen onder de titel *Een lofzang in stilheid*** (Rijssen 2001)].

Middelburgs weeklage over het schielyk en onverwacht overlijden van D. Petrus Laccher (Middelburg z.j. [1699]) [geen ex. bekend].

Zions klachten over het zalig afsterven van koninginne Maria Stuart (Utrecht 1695) [geen ex. bekend].

Het sweerd des Heeren en der helden van Nederland en Engeland (Utrecht 1707) [geen ex. bekend].

Voorrede op H. de Frein, *Het spelen met de kaart* (Middelburg 1719) [Knuttel Pfl. 16460; diverse herdrukken].

Archivalia

Van der Aa; Frederiks/Van den Branden; Kobus/De Rivecourt; Nagtglas; NNBW; Ruë I; Verwoert.

Universiteitsbibliotheek Leiden, Handschriftenverzameling: BPL 2382 [manuscript van Ernstige ziel-betrachtingen, deel 1).

Zeeuws Archief: 'Zeeuwen gezocht'.

Het Utrechts Archief: Notarieel Archief, inv. nr. U 153 a2-161 [boedelverdeling Melchior Leydekker].

Literatuur

Kornelis Gentman Leydekker, [Biografische schets van Jacobus Leydekker], in: *Jacobus Leydekker, Adam, Moses en Kristus* (Groningen 1732) 4-36 [informatie over de ouders].

Annelies de Jeu, 't Spoor der dichtersessen'. *Netwerken en publicatiemogelijkheden van schrijvende vrouwen in de Republiek (1600-1750)* (Hilversum 2000) 253, 254.

Toelichting op: Voorrede op H. de Frein, *Het spelen met de kaart* (Middelburg 1719) [Knuttel Pfl. 16460; diverse herdrukken].

... Het spel gaf ook grote ergernis onder de predikanten. De Middelburgse ds. Henricus de Frein (1673-1747) hield in 1719 een preek over Kolossenzen 3:17. In deze preek nam hij stevig stelling tegen het kaartspel. Koopmansdochter Cornelia Leydekker zat onder zijn gehoor en schreef de preek uit. Haar vrienden wilden graag een exemplaar, maar daar zag zij van af. Ze liet het manuscript aan ds. De Frein zien en vroeg hem de tekst na te kijken, en met approbatie van de classis uit te geven. Zo gebeurde.

Er was belangstelling voor: de eerste oplage verscheen in 1719 en tot 1773 zagen vier herdrukken het licht. De Frein gaf daarin duidelijk de oorsprong van het kaartspel aan: "Van den duivel en van de Heidenen". Hij was niet de enige die er zo over dacht. Ook predikers als Oomius, Ridderus, Streso en vele anderen zagen het als een

"afschuwelijk, God- en mensonterend, roekeloos en duivels tijdverdrijf."

Ds. Petrus de Witte somde op wat voor gevolgen het kaartspel al niet kon hebben: misbruik van het lot als zijnde Gods voorzienigheid, schenden van de sabbat, verzuim van het beroep, twisten, vechtpartijen, doodslagen, liegen, vloeken en lasteren. Voetius en zijn medestander ds. Cornelius Poudroyen fulmineerden tegen het "verdoemelijke kaartspel." Maar andere predikanten waren op dit punt toegeeflijker. Ds. Gosuinus van Buytendijck kreeg van de classis Zuid-Beveland geen toestemming een beroep aan te nemen naar Schore en Vlakte omdat hij op een schip, onderweg van Dordrecht naar Goes, had gekaart.

De Frein kreeg gelijk toen hij het schrijven van zijn boekje motiveerde: "om u overtuigende te bewijzen de ongeoorloofdheid van het Kaart-spel dat een landzonde geworden is, aan dewelke zig vele belyders der Hervormde leere verslaaft hebben."

Helaas, zijn boekje wordt nu niet meer herdrukt, maar het kaartspel nog steeds.

Digibron

Tentoonstelling Middelburg

Henricus de Frein, Het spelen met de kaart den christenen ongeoorlooft voorgesteld, ende ter afmaaninge aangedrongen, in een predicatie over Colossenzen 3: 17. Middelburg, Martinus Merkse, 1719. Vindplaats ZB: 1018 F 8, p. [2-3] + [4]-1.

Henricus de Frein (1673-1747) was voetiaans predikant in Middelburg. De predikanten van de Nadere Reformatie hadden unaniem bezwaren tegen het kaartspel en andere kansspelen. Vroege bezwaren zijn van Jean Taffin en van Godefridus Udemans. Later gaat Petrus Wittewrongel er uitgebreid tegenin. Ook van heidense en vroeg-christelijke auteurs zijn de bezwaren bekend. Allen richtten zich tegen het misbruik van het lot en het opwekken van de begeerten. Vaak gaat kaarten gepaard met vloeken, geld verkwisten en dronkenschap. Dergelijke overtredingen van Gods geboden acht men onverenigbaar met een godzalige levenswijze. De preek van De Frein is in de kerk opgeschreven door de koopmansdochter Cornelia Leydekker (1654-1722). Na goedkeuring van de predikant is hij uitgegeven. Cornelia heeft de eerste uitgave eigenhandig gewaarmerkt.

HOOFDSTUK 1

ALLEENSPRAAK TOT GOD IN VERLEGENHEID, VRIJMOEDIGHEID EN OOTMOED

Gelukzalige God, Gij zijt gelukzalig in Uzelf. En tot Uw meerdere gelukzaligheid hebt Gij de dienst van mensen niet nodig. Want duizendmaal duizenden dienen U en tien duizendmaal tienduizenden staan voor U. Zij roepen uit met een grote stem: "Het Lam Dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging", Openb. 5:12.

O God, Gij zijt grotelijks geducht in de raad der heiligen, en vreselijk boven allen, die rondom U zijn. O Heere, God der heirscharen, wie is als Gij, grootmachtig, o HEERE, Ps. 89:8,9. Wie heeft de wind in zijn vuisten verzameld? Wie heeft de wateren in een kleed gebonden en met zijn vuist gemeten? Wie heeft de bergen gewogen in een waag en de heuvelen in een weegschaal? Wie heeft al de einden der aarde vastgesteld? Wie anders dan Gij, Die Uw opperzalen zoldert in de wateren. Die van de wolken Uw wagen maakt. Die op de vleugelen des winds wandelt. Die alle dingen geschapen heeft. Die in getal hun heir voortbrengt. Die ze allen bij name roept, vanwege de grootheid van Uw kracht en omdat Gij sterk van vermogen zijt. Er wordt er niet één gemist, Jes. 40 Stof en as, ja zondig stof en as ben ik, die een lemen hut bewoont en wiens grondslag in het stof is. Ik ben een mens, die gruwelijk is en stinkende. Die het onrecht indrinkt als water. Bij U vergeleken, ben ik als een druppel aan een emmer en als een stofje aan de weegschaal. Minder dan niet en ijdelheid.

Heere, ik heb mij onderwonden tot U te spreken en te naderen tot Uw troon. Niet tot de troon van Uw strenge rechtvaardigheid, want dan ging ik schuldig uit met dit vreselijke vonnis: ga weg van Mij, gij vervloekte. En al mijn ootmoedige smekingen zouden zonden zijn. Want hoe zou ik, die een onheilige ben, toch tot U kunnen naderen, Die de Heiligheid Zelf zijt? Hoe zou ik, die een dorre stoppel en een rokend vlaswiekje ben kunnen naderen tot U, Die een verterend Vuur zijt? Zal ik, die een misdadige ben, met schuldbekentenis kunnen verschijnen voor de zeer rechtvaardige Rechter? Zie, op Uw knechten zult Gij niet vertrouwen. Sterren noch hemel zijn zuiver in Uw ogen. Hoe zou dan een mens rechtvaardig zijn bij God? Hoe zou hij zuiver zijn, die van een vrouw geboren is? Wat zal ik U antwoorden en hoe zal ik mijn woorden uitkiezen? Want Gij zijt geen mens, zoals ik.

Zo wij tezamen in het gericht kwamen, dan is er geen scheidsman tussen ons die zijn hand op beiden zou kunnen leggen. De serafs en cherubs bedekken zich voor Uw heiligheid. De zon en maan trekken hun glans in voor Uw licht. De duivelen schrikken voor Uw macht.

Zie, ik ben te gering, wat zou ik U antwoorden? Gij, Die de mens vergeldt naar zijn werken; naar eens ieders werk doet Gij hem.

Maar zal ik eisen zonder recht? Zal ik pleiten zonder Voorspraak? Zal ik aanhouden zonder hoop? Dat zij verre. Neen, ik zal komen tot Uw genadetroon, waartoe ik de toeleiding heb door het geloof in Jezus Christus en de toegang door één Geest tot de Vader. In Zijn Naam, in de voorbede van deze Middelaar, op deze verse en levendige weg, Die Hij mij ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is door Zijn vlees, ga ik met vrijmoedigheid tot de troon der genade, opdat ik barmhartigheid mocht verkrijgen en genade mocht vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd.

En dewijl ik een grote Hogepriester heb over het huis Gods, zo wil ik toegaan met een waarachtig hart en volle verzekerdheid des geloofs en zeggen: o God, zie en

aanschouw het aangezicht Uws Gezalfde. Hij is mijn Voorspraak. In Zijn Naam is mij alles beloofd. Ik zal de begeerten van mijn hart wijd uitstrekken, omdat Zijn gebed en Zijn verzoek nooit wordt afgeslagen als Hij voor mij voor het aangezicht van God verschijnt. Zo weet ik dat mijn smekingen en ernstige gebeden zullen verhoord worden.

Och, dat mijn oog U ook zien mocht. Niet in Uw toorn, want dan zou ik uitroepen: wend Uw aangezicht en Uw verschrikking van mij af en maak mij niet verbaasd, Job 13:21. Noch in de glans van Uw uitnemende heerlijkheid, want dan zou ik met schrik en beven van verre staan en met beschaamdheid van aangezicht zeggen met Uw knecht: wee mij, want ik verga, want mijn ogen hebben de Koning, de HEERE der heerscharen gezien, wij zullen zekerlijk sterven, Jes. 6:5; Richt. 13:22. Maar laat mij Uw aangezicht zien in Uw Zoon Jezus Christus, opdat dit Bochim (zij die wenen) mocht worden veranderd in een Pniël, omdat ik God gezien heb en mijn ziel gered is geweest.

O Heere, zend de Geest van Uw Zoon in mijn hart, door Welke ik roep: *Abba, Vader*. Hogepriester Jezus, leer mij bidden en bid voor mij bij Uw Vader, terwijl ik bid. Toon Hem het wierookvat met zijn reukwerk en leg die met de gebeden van alle heiligen op het gouden altaar die voor de troon van God is.

O Heilige Geest, bid voor mij met onuitsprekelijke zuchtingen. En wanneer ik roep, hoor dan mijn stem naar Uw gerechtigheid. Wees mij genadig en antwoord mij. Mijn gebed worde gesteld als een reukwerk en de opheffing mijner handen als het avondoffer. O God, op mij zijn Uw geloften, ik zal U met dankzegging vergelden. Dat zal U aangenamer zijn dan een os of gehoornde var, die de klauwen verdelen. Gij hebt Uw gedachten en wonderen aan mij vele gemaakt. Ik kan die niet in orde verhalen. Zal ik ze verkondigen, zo zijn ze menigvuldiger dan dat ik ze zou kunnen vertellen. Mijn mond zal Uw gerechtigheid vertellen, de ganse dag Uw heil, hoewel ik de getallen niet weet.

HOOFDSTUK 2

ALLEENSPRAAK TOT DANKZEGGING

Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in de hemel in Christus. Hij heeft ons uitverkoren in Hem voor de grondlegging der wereld en verordineerd tot het eeuwige leven. Gesteld tot verkrijging der zaligheid, naar het eeuwig voornemen van God dat naar de verkiezing vast is, naar het welbehagen van Zijn wil tot gehoorzaamheid en besprenging van het bloed van Christus. Opdat wij heilig en onberispelijk voor Hem zouden zijn in de liefde, tot prijs van de heerlijkheid van Zijn genade, die ons gegeven is voor de tijden der eeuwen.

O grote goedertierenheid van God, dat Hij mij heeft aangenomen en anderen heeft verlaten. Dat Hij mij heeft aangezien toen ik geworpen lag op het vlakke des velds om de walgelijkheid van mijn ziel. Anderen zijn verhard geworden. Zo ontfermt Hij Zich dan die Hij wil en verhardt die Hij wil. Zo is het niet desgene die wil, noch desgene die loopt, maar alleen des ontfermenden Gods. Want als de kinderen nog niet geboren waren, noch iets goeds of kwaads gedaan hadden, opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is vast bleve, niet uit de werken, maar uit de Roepende, zo werd tot haar gezegd: de meerdere zal de mindere dienen. Ziet de goedertierenheid en strengheid van God. De strengheid over die gevallen zijn, maar de goedertierenheid over u, indien u in de goedertierenheid blijft. Anders zult u ook afgehouden worden, Rom. 11:22. Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen van God, daar het

vaste fundament van God staat en dit zegel heeft: De HEERE kent degenen die Zijne zijn? 2 Tim. 2:19. Welgelukzalig is dan het volk, dat Hij Zich ten erve verkoren heeft. En u, mijn ziel, die uw verkiezing weet van God, verwonder u over Gods onveranderlijke raad, over Zijn uitnemende wijsheid, vrije liefde en genade. Verwonder u over Zijn heilige soevereiniteit, over Zijn Goddelijke macht, eeuwige goedertierenheid en barmhartigheid. Ja, verwonder u over Gods vaderhart, dat u verkoren heeft. O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen en hoe onnaspeurlijk zijn Zijn wegen! O alwijze God, dat ik mij zelf en mijn gebeden naar Uw geopenbaarde wil zou mogen richten en ootmoedig mij zou mogen buigen onder datgene wat de uitkomst aanwijst Uw verborgen wil te zijn geweest. Mijn ziel is omtrent Uw besluiten als een gespeend kind bij zijn moeder. Mijn ziel is als een gespeend kind in mij.

Gij, Heere, hebt in den beginne de aarde gefundeerd. De hemelen zijn het werk Uwer handen. Gij bracht die voort onder het gezang van de vrolijk zingende morgensterren, toen al de kinderen Gods juichten. Zoveel schepselen als er zijn, zoveel staan er tot onze dienst om met ons verkondigers te zijn van Uw volmaaktheid en heerlijkheid. Wij kunnen niet genoeg Uw majesteit verheffen en Uw deugden roemen, zoals Gij het waardig zijt, al hadden wij de taal der engelen. En indien zij de gedachtenis van de grootheid Uwer goedertierenheid verkondigen en de God der goden loven, omdat Zijn goedertierenheid in der eeuwigheid is, waarom zouden dan Uw gunstgenoten U niet zegenen? Zij zullen de heerlijkheid van Uw Koninkrijk vermelden en Uw mogendheden uitspreken. Laat mij, o Schepper van alle dingen, in de geschapen wereld Uw eeuwige kracht en Goddelijkheid zien. Doe mij in de schepselen U genieten. Maar laat mij bovenal met U innerlijk bekend zijn door een heilige gemeenschap. Meer dan met de geschapen wereld. Meer dan met mijzelf. Zo zal ik leven boven de wereld en mijn ziel zal zeer gaarne haar tijd willen verwisselen voor de eeuwigheid, de ellende van deze aarde voor de vreugde van de hemel en een stervend leven voor een zalige onsterfelijkheid. Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Deze Jezus heeft God verhoogd om te zijn een Verlosser, Middelaar en Zaligmaker, opdat Hij Zich een gemeente zou verkrijgen door Zijn bloed. In die Christus zijn wij een erfdeel geworden, wij, die tevoren verordineerd waren naar het voornemen van Hem, Die alles in allen werkt. O verborgenheid der godzaligheid. Hoe onbegrijpelijk bent u voor de engelen. In u is een hoogte, een diepte, een breedte en lengte die niet te bevatten is. Hoe dierbaar is niet de prijs, die de waardij van goud en zilver te boven gaat. En waartoe is dit rantsoen? Waartoe is dit losgeld? Het is tot vergeving der zonden. Maar in zonderheid zal ik Uw sterkte zingen en des morgens Uw goedertierenheid verkondigen, de veelvoudige lof des HEEREN, naar al het goede dat de HEERE aan mij bewezen heeft.

U loof ik, omdat ik op een vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt ben. Wonderlijk zijn Uw werken, O Heere, ook weet het mijn ziel zeer wel. Uw ogen hebben mijn ongeformeerde klomp gezien en al deze dingen waren in Uw boek geschreven, de dagen als ze geformeerd zouden worden, toen nog geen van die was, Ps. 139:16. In dit lichaam, zo kunstig als een borduursel gewrocht, met vel en vlees bekleed, met benen en zenuwen samen gevlochten, is een adem des levens ingeblazen die het beeld van de onsterfelijke God draagt. Haar afkomst is hemels, haar duurzaamheid is eeuwig en haar dierbaarheid overtreft de kostelijkheid van deze wereld. Zij was volkomen in haar wegen van dien dag af, dat zij geschapen was, totdat er ongerechtigheid in haar

gevonden is, Ezech. 28:15. Zij was versierd met gerechtigheid en heiligheid. Haar werk en hoop was om haar Schepper recht te kennen, Hem van harte lief te hebben en met Hem in de eeuwige zaligheid te leven om Hem te loven en te prijzen.

O mijn Formeerder, U loof ik, omdat Gij mij, wie Gij tot de onvernuftigste van Uw schepselen had kunnen maken, verrijkt hebt met een redelijke ziel. Och dat ik de genade had om die gaven zo aan te leggen, dat ze het meest mochten strekken tot de eer en de bevordering van Uw Naam. Laat mij in Uw Naam en vanwege al Uw geschapen dingen U voor haar loven en beide voor hen en voor mijzelf uitroepen in een heilige verrukking van de geest: hoe groot zijn Uw werken, O Heere! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt; de hemel en de aarde is vol van Uw goedertierenheid.

Op U ben ik geworpen van mijns moeders lichaam aan. Gij deed mij op U vertrouwen, toen ik aan haar borsten was. Van de buik van mijn moeder aan zijt Gij mijn God. Gij hebt mij verzegeld met Uw onzichtbare genade door het zichtbare bad des waters, dat ik zekerlijk met Jezus' bloed en Geest gewassen ben van de onreinheid van mijn ziel, geheiligd tot een lidmaat van Christus om de zonde af te sterven en een onstraffelijk leven te leiden. Daar is de Naam van de Drieënige God geschreven aan mijn voorhoofd. Daarom zal ik Uw Naam belijden in een grote gemeente. Daar heb ik geschreven: ik ben des HEEREN en nog laat ik mij toenoemen met de naam van Israël, Jes. 44:5. O Jehovah, laat ik die Naam, Die op mij geschreven is nooit beschamen, opdat het U niet tot oneer zou zijn om mij voor de Uwe te erkennen.

O God, Gij hebt mij geleerd van mijn jeugd aan en tot nog toe verkondig ik Uw werken, Ps. 71:17. Dag bij dag hebt Gij mij overladen met Uw goedertierenheid en mijn ziel gered van de dood en haar uit het verderf opgevoerd. O Heere, toen mijn ziel in mij overstelpt was en ik aan U dacht, zo kwam mijn gebed tot U in de tempel van Uw heiligheid en werd ik genodigd en ingelaten tot Uw innige en zalige gemeenschap, waarvan het Heilig Avondmaal een zegelteken was. Het was een bewijs van Uw uitnemende liefde en van de onveranderlijkheid van Uw grote raad, opdat ik, die de toevlucht genomen heb om de voorgestelde hoop vast te houden, een sterke vertroosting zou hebben, dat het lichaam van Christus voor mij aan het kruis geofferd is en Zijn bloed voor mij is vergoten en dat hetzelfde lichaam van Christus mij spijst en laaft ten eeuwige leven. Dat is een inzetting in ons Israël en een recht van de God Jakobs. Daarom zal ook van U mijn lof zijn in een grote gemeente en daar zal mijn mond U roemen met vrolijk zingende lippen.

O barmhartige God, het is alleen Uw onverdiende barmhartigheid, die mij vereerd heeft om U vroeg tot een eigendom te zijn en om mij van mijn jeugd aan, aan U te geven. Hoe meer ik U leerde kennen, hoe meer oorzaak ik vond om U te beminnen. Nu geef ik mij geheel aan U over. Laat mijn ijver tot U nooit verminderen bij het vermeerderen van mijn jaren, maar laat haar veeleer met een hemels vuur ontstoken worden, opdat mijn liefde tot U nooit uitgeblust worde.

Och dat ik zulk een hart had om U te vrezen en om Uw Naam te verheerlijken, want het komt U toe. Zoveel weldaden die Gij aan mij bewezen hebt in de natuur, zoveel zaligmakende genade die Gij in mij gewrocht hebt door Uw genade, zoveel banden verbinden mij tot Uw gehoorzaamheid.

Doch U, o God, in Wiens hand mijn adem is en bij Wie al mijn paden zijn, heb ik niet verheerlijkt. Ziet, dit heb ik gevonden, dat God de mens recht gemaakt heeft, maar zij hebben vele vonden gezocht. Voorwaar, er is geen mens rechtvaardig op de aarde, die goed doet en niet zondigt. Wie van ons kan zeggen: ik heb mijn hart gezuiverd en ik ben rein van mijn overtreding? Indien wij zeggen dat wij geen zonden hebben zo

verleiden wij ons zelf en de waarheid is bij ons niet.

HOOFDSTUK 3

ALLEENSPRAAK TOT BELIJDENIS VAN ZONDEN

Hoort, gij hemelen, en neem ter ore, gij aarde, want de HEERE spreekt: Ik heb kinderen groot gemaakt en verhoogd, maar zij hebben tegen Mij overtreden, Jes. 1:2. Mij, de Springader des levenden waters, hebben zij verlaten en zichzelf bakken uitgehouwen, gebroken bakken die geen water houden, Jer. 2:13. Mijn God, ik ben beschaamd en schaamrood om mijn aangezicht naar de hemel op te heffen, o God, want mijn ongerechtigheden zijn vele en mijn schuld is groot geworden tot aan de hemel toe. Aangaande mijn geboorte, zij is uit het land der Kananieten. Mijn vader was een Amoriet en mijn moeder een Hethietische. Dat is de rots waar ik uit gehouwen ben en de holligheid des bomputs, waar ik uit gegraven ben. Mijn eerste vader heeft gezondigd en ik draag zijn ongerechtigheid.

Door hem is de zonde in de wereld gekomen en door hem ben ik een overtreder van de buik aan. Want ik ben in zonden ontvangen en in ongerechtigheid ter wereld voortgebracht. Een kind des toorns van nature. Uit de vader de duivel. Vlees uit vlees. Zonder Christus in de wereld. Vreemdeling van de verbonden Gods. Zonder hoop en zonder God in de wereld. Dienende degenen die van nature geen goden zijn. Ik ben een hater van God. Een zondaar uit de heidenen. Dood in zonden en misdaden.

Och, hoe besmettelijk is deze geestelijke melaatsheid. Hoe eet die kanker der zonde voort en hoe vergiftig is de adem van de oude Adam. Want door dit bijzonder vergif is mijn natuur geheel en al bedorven. Door deze zondigende zonde is zij een wet der leden geworden, die mij gevangen neemt onder de wet der zonde. Een zuurdesem van kwaadheid. Een last die mij zo lichtelijk omringt. Zij werkt in mij een wortel der bitterheid die opwaarts spruitende allerlei ondeugende gedachten der ongerechtigheid smeedt.

Zoals een bornput zijn water opwelt, zo heeft mijn hart zijn boosheid opgeheven. Deze inwonende zonde heeft al de krachten van mijn ziel en al de leden van mijn lichaam verdorven. Mijn verstand is verduisterd. Ja, het is de duisternis zelf. Het begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn. Hoewel het schijnt dat het een gedaante van kennis heeft in de wet, toch is mijn hart arglistiger en dodelijker dan enig ding. Het is boos en ongelovig, harder dan een diamant. Het is vijandschap tegen God.

Mijn wil is bedorven, want het is een wil van vlees en van gedachten, hij wil zich aan de wet van God niet onderwerpen en het kan ook niet. Hij is ongehoorzaam, want onze nek is een ijzeren zenuw, altijd dwalende van hart. Hij zegt: ik wil niet horen, het is te vergeefs God te dienen en wat nuttigheid heeft het dat ik Zijn wacht waarneem? Altijd wederstaat onze wil Uw Goddelijke wil, waardoor Gij ons hebt willen vergaderen.

Al mijn genegenheden zijn vleselijk. Zij strijden tegen geestelijke dingen en ze zijn onmachtig om de wet te gehoorzamen. Alzo is ons hart vol ijdelheid, ons verstand vol onwetendheid, onze wil vol verkeerdheid, onze bewegingen zondig en onze wandel een richtsnoer der begeerlijkheid.

De leden van ons lichaam zijn wapenen der ongerechtigheid. Daarin heerst de zonde. Vernieling en ellendigheden zijn in al onze wegen en er is geen vreze Gods voor onze ogen. Want ons ganse hoofd is krank, onbuigzamer dan een rots en ons voorhoofd is van koper. Onze ogen zijn vol ijdelheid en onze neus steken wij in hovaardij omhoog. De woorden van onze mond zijn onrecht en bedrog, ja leugen. Het binnenste daarvan

is enkel verderf, vol van vloek, bedriegerij en list. En uit de overvloed van het boze hart spreekt de mond.

De tong is een wereld van ongerechtigheid. Zij besmet het gehele lichaam en ontsteekt het rad van onze geboorte, die ontstoken wordt van de hel, Jak. 3:6. Zij is een onbedwingelijk kwaad, dicht onrecht, koppelt en pleegt bedrog. Zij is een moordpijl, vol van dodelijk venijn.

Onze tanden zijn spiesen en een scherp zwaard, zoals ook onze baktanden messen zijn, Spr. 30:14. Onze lippen zijn heet adderenvergif, slangenvenijn is eronder. En omdat ze verdraaid zijn, spreken zij valsheid en zijn een strik.

Onze keel is een open graf, onze nek een ijzeren zenuw, die zich verhardt en zich van God afkeert. Onze handen zijn met bloed bekleet, onze vingers met ongerechtigheid en onze rechterhand is een rechterhand der valsheid. Onze buik richt bedrog aan, Job 15:35, en onze voeten lopen in het kwaad, want zij zijn gereed om te struikelen. Ongerechtigheid is op onze beenderen en zij zijn vol van verborgen zonden.

Ons ganse hart is mat, zodat van de voetzool af tot de hoofdschedel toe niets geheel daaraan is, maar wonden, striemen en etterbuilen die niet uitgedrukt noch verbonden zijn en waarvan niet één met olie is verzacht. Zodat ik met de melaatse wel mag uitroepen: onrein, onrein.

Nu weet ik dat in mijn vlees geen goed woont en dat al mijn gerechtigheden als een wegwerpelijk kleet zijn. Wat goeds zou ik doen? En zo er nog iets goeds uit mij voortkomt, is het onvolmaakt, geveinsd en tenminste bedorven.

Indien onze beste werken zo zijn, wat zijn dan onze boze handelingen? Indien wij onnutte dienstknechten zijn als wij gehoorzamen, hoeveel gruwelijker zijn wij, als wij in ongehoorzaamheid met geweld met onze hoog verheven schilden tegen U aanlopen?

Tegen U, U alleen heb ik gezondigd en gedaan wat kwaad is in Uw ogen, die te rein zijn dan dat zij het kwade zouden kunnen aanschouwen. Ik heb gezondigd tegen Uw zo ernstige vermaning tot bekering: wast u, reinigt u, doet de boosheid uwer handelingen van voor Mijn ogen weg, laat af van kwaad te doen en leert goed doen.

Ik heb gezondigd tegen Uw goedertierenheid, lankmoedigheid en verdraagzaamheid, die mij tot bekering hebben willen leiden en die mij stelde tot een voorbeeld van Uw lankmoedigheid.

Ik heb gezondigd tegen zulke dierbare beloften: komt tot Mij en uw ziel zal leven; wordt behouden van dit verkeerd geslacht. Ik heb gezondigd tegen Uw roeping, smeking en nodiging: och dat ge naar Mij hoorde; och dat ge in Mijn wegen wandelde; ziet ik zal Mijn Geest overvloediglijk over u uitstorten en Ik zal Mijn woorden ulieden bekend maken.

En welke getrouwe waarschuwingen zijn er omtrent mij al niet gedaan: o, doet toch deze schandelijke zaak niet, die Ik haat. Maar ik heb de Rotssteen, Die mij gegeneerd heeft, verlaten, en die God, Die mij gebaard heeft, in vergetelheid gesteld, Deut. 32:18. Ik heb gezondigd tegen Uw rechtvaardigheid, die een mishagen heeft in elke zonde en zich ook gewis aan elke onboetvaardige zondaar wreken zal. Alzo heb ik U arbeid gemaakt met mijn zonden en vermoeid door mijn ongerechtigheden.

Ik heb gezondigd tegen U, o Zoon van de levende God. Ik heb U verbitterd, hoewel Gods Naam in het binnenste van U was. Het bloed des Nieuwen Testaments, waardoor ik geheiligd was, heb ik onrein geacht en heb dat niet aangenomen door het geloof, opdat daardoor mijn onreine consciëntie mocht gereinigd worden van zijn dode werken om de levende God te dienen. Ik heb gezondigd tegen U, o Heilige

Geest. Door U was Christus de mijne geworden. Gij had aan mijn ziel de overdierbare schatten van de Goddelijke genade en zaligmakende weldaden verzekerd, die verkregen waren door dat kostelijke bloed, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam.

Gij, o Geest des Heeren, heb ik bedroefd, uitgeblust, wederstaan, verbitterd, smaadheid en smart aangedaan. Uw heilige wet, die mij ten leven was, heb ik geschonden, overtreden en veracht. Ik heb mijn oren daarvoor gestopt en afgewend. Ja, ik heb haar verlaten, verbroken, verworpen en overtreden, niettegenstaande zij mij mijn ellende te kennen gaf en mij een tuchtmeester was tot Christus. Zij was een regel van mijn leven en van verschuldigde dankbaarheid. Die wet is mij een dodende letter geworden, een bediening des doods, die toom, vloek en verdoemenis werkt.

Het zalig en lieflijk Evangelie met haar uitnemende en heerlijke beloften heb ik op mijn ziel niet laten werken. Het getuigenis van mensen heb ik aangenomen boven het getuigenis van God, hetwelk Hij van Zijn Zoon getuigd heeft. De god van deze eeuw heeft mijn ongelovige zinnen verblind, opdat mij de verlichting van het Evangelie in het aangezicht van Jezus niet bestraalde.

Hoe menigmaal heb ik gezondigd tegen het licht van mijn eigen consciëntie dat nog na de val in mij was overgebleven en die mij die dingen leerde, die ik doen moest. Indien dan dit licht in mij duisternis geworden is, hoe groot zal dan de duisternis zelf niet zijn!

O God, schaamte moet mijn aangezicht bedekken als mijn ziel gedenkt aan die verbondsbreking. Hoe vals heeft mijn ziel gehandeld tegen Uw verbond. Zij heeft, zoveel in haar vermogen was, dat eeuwige verbond vernietigd en de Leidsman van haar jeugd vergeten. Zij heeft het verbond van haar God verlaten.

En wat mijn zonden bovenmate zondigende maakt, is dat zij geschied zijn uit boosheid. Zo zij geschied zijn uit onwetendheid, dan was er nog verschoning, maar zij zijn gedaan, nadat ik de kennis der waarheid ontvangen en de wil van God geweten heb. Namelijk dat degenen die zulke dingen doen des doods waardig zijn. Ik heb niet alleen dezelve gedaan, maar heb ook een welgevallen gehad in degenen die ze deden.

Och, ware ik tot de zonde verlokt door de zondaars en had ik daarin bewilligd door de werkers der ongerechtigheid! Maar ik ben zelf een vinder van het kwaad, dewijl mijn ijdele gedachten met mijn ijdel hart ten alle tijden kwaad smeden. Mijn voeten liepen daarheen, waarvan mijn hart vol was om boosheid bij boosheid en zonde tot zonde te doen. O alwetende God, zo ik voor U nu belijdenis moest doen van mijn heimelijke zonden en verborgen afdwalingen, indien ik ze zou weten, waar zou ik beginnen of eindigen. O alziende God, Die harten kent en nieren proeft, Gij weet alle dingen die in mijn geest opklimmen, want Gij weet de verborgenheden van mijn hart. Gij weet van al mijn dwaasheden en geen ongerechtigheden zijn voor Uw alziende ogen verborgen. Mijn ongerechtigheden hebben mij aangegrepen. Zij zijn menigvuldiger dan de haren van mijn hoofd, roder dan bloed en zwaarder in gewicht dan het zand der zee.

Mijn ziel, zie uw weg en ken wat gij gedaan hebt, gij lichte, snelle kemelin, die uw wegen verdraait, Jer. 2:23.

Waar bent u nu, o mijn ziel? Waarheen hebt u uw aangezicht gewend? Of waar hebt u uw schuilplaats gevonden? Denkt u dat iemand zich zou kunnen verbergen in verborgen plaatsen, zodat God hem niet zou zien? Ziet Hij niet uw wegen en telt Hij niet uw treden? Zijn niet de wegen van een ieder voor de ogen des Heeren en weegt Hij niet uw gang? Bezet Hij u niet van achteren en van voren? Kunt u zich dan voor God verbergen, of zult u zo verschijnen voor uw Richter? Zijn niet Zijn ogen als een vuurvlam die de binnenkamers van de buik doorzoekt? Is Hij niet een God, Die geen

lust heeft in goddeloosheid? Zal dan de boze bij Hem verkeren, daar Hij alle werkers der ongerechtigheid haat? Zult u opnieuw uw beloften doen? Zal God daarnaar horen? Zeg mij eens, welk offer is er in uw hand om op des Heeren altaar te brengen? Is dit Gods stem niet: waartoe zal Mij zijn de veelheid van uw slachtoffers? Ik wil geheiligd zijn van degenen die tot Mij naderen. Denk aan het oordeel van Uzza, 2 Sam. 6: 7. O schrik voor dat verschrikkelijke woord: wel vriend, waartoe zijt gij hier, hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende. En deze dingen zijn u immers tot voorbeelden en beschreven tot waarschuwing. Hoe kunt u het brood en de tafel des Heeren deelachtig zijn, daar u gemeenschap hebt aan het brood der leugenen en de tafel der duivelen? Indien een mens tegen een mens zondigt, zullen de goden hem oordelen, maar indien een mens tegen God zondigt, wie zal voor hem bidden? 1 Sam. 2:25. Indien de engelen, die hun beginsel niet bewaard hebben, om één enige zonde overgegeven zijn tot het oordeel van de grote dag, zal dan mijn mond mij niet veroordelen en mijn hart niet uit het binnenste uitroepen: hoe zult u de helse verdoemenis ontvlieden? Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, gij zoon des dageraads? Hoe zijt gij ter aarde nedergehouden, gij die volmaakt waart door de heerlijkheid die op u gelegd was? Jes. 14:12. Maar nu bent u geworpen op de vlakte des velds, de grootste der zondaren, een slangen- en adderengebodselsel.

HOOFDSTUK 4

ALLEENSPRAAK OVER DE STRAF DER ZONDE

Al nam u zich veel zeep en al wies u zich met salpeter, zo is toch Uw ongerechtigheid voor Mijn aangezicht getekend, spreekt de HEERE.

Mijn etterbuilen stinken vanwege mijn dwaasheid. Mijn kracht is vervallen door mijn ongerechtigheid. Ik ben gevallen uit het verbond der werken met zijn belofte: de mens die deze dingen doet, zal door dezelve leven. Er is geen hemel, geen zaligheid, geen vrede in mijn beenderen vanwege mijn zonde en ik wordt gepijnigd door een benauwde consciëntie. Hoe zou ik leven, dewijl mijn ongerechtigheden op mij zijn en ik daarin versmacht? De kroon van mijn hoofd is afgevallen, o wee nu mijner dat ik zo gezondigd heb!

Mijn lichaam wordt beroofd van gezondheid. Mijn darmen zijn vol van verachtelijke plagen. Er is niets geheels in mijn vlees. Ik ben verzwakt en uitermate zeer verbrijzeld. Ik brul vanwege het geruis van mijn hart. Mijn hart keert zich om en om, mijn kracht heeft mij verlaten. En het licht mijner ogen, ook zij zelve zijn niet bij mij, Ps. 38.

Mijn goederen zijn tot een prooi van de dieven, mijn eer en rust zijn overgeleverd aan de boosheid der mensen.

Mijn ziel heeft de eeuwige gelukzaligheid verloren, de genieting van het evenbeeld Gods. Zij heeft haar heiligheid verloren, waardoor zij vrij was van allerlei dwalingen. Zij heeft haar gerechtigheid verloren, waardoor zij kon bestaan voor des Heeren troon. In plaats van die heeft zij het beeld van de duivel ontvangen in zulk een mate dat het God berouwde dat Hij de mens gemaakt had, Gen. 6:6.

Zij heeft verloren de liefde van God en de gemeenschap van het opperste Goed, hetwelk haar heil en zaligheid was. En omdat het mij niet goed gedacht heeft God in erkenis te houden, heeft God mij overgegeven in een verkeerde zin om dingen te doen die niet betamen. Zelfs de schepselen zijn om mijnentwil de ijdelheid onderworpen en de wereld is om mij vervloekt.

Doch het zwaarste wat ik te verwachten heb, is de dood. Hij is de beul van de natuur, de vloek van God, de rentmeester van de hel en een voorbode van de helse

pijnigingen. En daarop volgt de eeuwige gramschap van God, die op de verbreking van het verbond der werken bedreigd is.

Zie, Heere, zo lig ik neder in mijn schuld en er is niemand die voor Uw aangezicht zou kunnen bestaan om zulks.

O, rechtvaardige God, met wat voor een hart vol schrik, beving en siddering moet mijn ziel Uw oneindige rechtvaardigheid aanschouwen, die een ieder vergelden zal naar zijn werken. Want onze God zal komen en niet zwijgen. Hij heeft Zijn troon bereid ten gerichte. Een vuur gaat voor Zijn aangezicht heen. Hij zal roepen tot de hemel van boven en tot de aarde om Zijn volk te richten, Ps. 50:3,4.

Voor U, o Richter, en voor Uw rechterstoel moet ik verschijnen. Daarvoor zal ik gedagvaard worden en van elk ijdel woord wat ik gesproken heb, zal ik rekenschap moeten geven, opdat ik zal weg dragen hetgeen ik gedaan heb, hetzij goed, hetzij kwaad.

Het zal een dag zijn, waarin God de verborgen gedachten van mij zal oordelen, door Jezus Christus, naar het Evangelie. Hier roept de wet om voldoening. En bij mij is er niets dan overtreding. Want zovelen er onder de werken der wet zijn, die zijn vervloekt. Hier wil God dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede en hier is niemand rechtvaardig, ook niet één.

En hier moet men niet denken dat God iets van Zijn recht zal laten vallen. Want dit vonnis is geschreven: de ziel die zondigt, zal de dood sterven. Een ieder zal om zijn ongerechtigheid sterven. De goddelozen zullen door hun ongerechtigheden gevangen worden en met de banden van zijn zonden zal hij vastgehouden worden, Spr. 5:22.

Het Evangelie zegt mij een schrikkelijke verwachting van het vuur en van het oordeel aan, over degenen die het bloed van het Nieuwe Testament hebben vertreden en de Geest der genade smaadheid hebben aangedaan. Deze zijn het, die eertijds tot dat oordeel zijn opgeschreven, die de genade van God veranderden in ontuchtigheid. Hoe zou ik dan ontvlieden, die op zo'n grote zaligheid geen acht neem?

De mannen van Ninevé zullen opstaan in het oordeel met dit geslacht en zij zullen het veroordelen. De koningin van het Zuiden zal opstaan in het oordeel met dit geslacht en zij zal het veroordelen. Wee u, wee u, o mijn ziel, want zo in Tyrus en in Sidon de krachten waren geschied die onder u geschied zijn, zij zouden zich bekeerd hebben.

De duivel, de aanklager der broederen, die mij nacht en dag verklaagt bij God, zal staan aan mijn rechterhand om mij te beschuldigen. En laat ik in deze mijn eigen richter zijn. Ik vel een vreselijke oordeel over mezelf, dewijl ik in mij het vonnis des doods heb en mijn zonden in mijn hart gegraveerd zijn met een ijzeren griffie en met de punt van een diamant. Mijn consciëntie verwijt mij: zo u deze ongerechtigheid verzoend wordt, totdat gij sterft, Jes. 22:14.

En zo mijn hart mij al op zulk een wijze veroordeeld, God is meerder dan mijn hart, want Hij pakt mijn ongerechtigheden op elkaar en verzegelt die als in een bundeltje, Job 14:17. De hemel zal mijn ongerechtigheden openbaren en de aarde zal zich tegen mij opmaken en de hel eist hetgeen haar toekomt. Wat is dan de bezoldiging der zonde anders dan de dood? Ziet de rechtvaardige wordt vergolden op de aarde, hoeveel te meer de goddeloze en de zondaar.

Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen? Hij kan onmogelijk bestaan voor Uw troon. Ook kan hij niet verdwijnen. Vanwaar komt dan de behoudenis van zijn ziel, daar dit de stem van God is: daarom zal Hij, Die het gemaakt heeft, Zich daarover niet ontfermen en Die het geformeerd heeft, zal daaraan geen genade bewijzen? Jes. 27:11. Waar zal dan voor hem, die zonder toevlucht is, verbergung wezen? Zal hij de steenrotsen omhelzen? Zal hij gaan

in haar spleten en in haar kloven? Zal hij tot hen roepen: valt op mij en verbergt mij van het aangezicht Desgene die op de troon zit en van de toorn des Lams? Openb. 6:16. Ziet, de bergen smelten als was voor het aangezicht des Heeren. Hij verzet ze, dat zij het niet gewaar worden, Job 9:5. De aarde licht zich op voor Zijn aangezicht, de wereld en allen die daarin wonen. De rotsstenen worden door Hem vermorzeld. Wie zal voor Zijn gramschap bestaan? Wie zal voor de hittigheid van Zijn toorn bestaan? Zijn grimmigheid is uitgestort als vuur, Nah. 1:5,6.

O Richter der ganse aarde, waar zal die man verschijnen, die bij Uw komst beschaamd zal staan? Waarheen zal hij verdwijnen, die horen zal: ga weg van Mij, gij werker der ongerechtigheid, Ik heb u nooit gekend, ga weg, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, in de poel des afgronds die van vuur en sulver brandt? Zijn rook gaat op tot in alle eeuwigheid.

Daar wordt hij met ketenen bewaard. Daar is hij aan handen en voeten gebonden en alle vlees tot een afgrijzen, Jes. 66:24. Hij is verstoten van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid Zijner sterkte. Hij heeft geen rust dag noch nacht, maar kauwt zijn tong van pijn en lastert de God des hemels. Voorwaar een tweede dood.

Hoe vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God. Ja, vreselijk is het verdoemd te zijn. Vreselijk onder Gods eeuwige toorn te blijven en Zijn verbolgenheid en gramschap te dragen, die branden zullen tot in het onderste van de hel. Het vuur van Zijn brandstapel is veel, de adem des Heeren zal ze aansteken als een zwavelstroom, Jes. 30:33.

O, Heere, wat is dit voor een hel! Wat voor een schrik is hier! Wat voor een buitenste duisternissen, verwarringen en benauwdheden van de ziel. Zij wil graag sterven. Zij roept de dood. Maar hij vliedt van haar! Het is een gedurig leven in een dood, die nooit eindigen kan. Hier is het leven dodelijk en de dood onsterfelijk.

Indien u het leven bent, o dood, waarom zou u sterven? En indien u de dood bent, waarom leeft u zonder te sterven?

Wat voor een gehuil, wat voor een gewring der handen en knersing der tanden is hier! Wat voor een eeuwigdurende vlammen! Wat voor een uiterste wanhoop om verlichting te mogen krijgen! Wat voor een uitgezochte tormenten, wat voor een ondragelijke pijnen die men niet kan uitstaan en die nochtans uitgestaan moeten worden! Zij eindigen nooit. Zij veranderen nooit. Zij verminderen nooit. Zij zijn altijd nieuw. Altijd zwaarder en nooit beklaagd. Een nooit ophoudende verdoemenis. O, eeuwigheid, eeuwigheid, hoe vermeerderd u de straffen der verdoemden! O, brandend Tofeth, hoe breed, hoe lang, hoe diep bent u! O, grondeloze afgrond, o rivier van zwavel, waarmee u aangestoken bent. O, altijd knagende worm, die nooit sterft!

Welke tranen zouden genoeg kunnen zijn, o zondaar, om uw eeuwig branden te beschreien? Welk hart zou bekwaam zijn om zich over u te bedroeven, wanneer het denkt aan die ellende, aan die volmaakte volvoering van de Goddelijke wraak en dat de deur van genade, van vergeving, van barmhartigheid en bekering gesloten is? Aan welk kwaad, o zondaar, zal het u ontbreken, u, die gestraft wordt om het hoogste kwaad? Welk goed zult u kunnen verwachten, u, die gescheiden bent van het hoogste Goed?

Barmhartige God, bewaar mijn ziel voor de vlammen die altoos branden en nooit uitgeblust of verminderd zullen worden. O, goddeloze, roept nu uit: de dag verga waarin ik geboren ben en de nacht waarin men zei: een knechtje is ontvangen. Vervloekt zij de man die mijn vader geboodschapt heeft: u is een jonge zoon geboren. Die dag zij duisternis; dat God naar hem niet vrage van boven en dat geen glans over

hem schijne, omdat hij niet heeft toegesloten de deuren van mijn buik, noch verborgen de moeite van mijn ogen, Job 3:4,10.

Waarom ben ik niet gestorven of gedood van de baarmoeder aan? Och, dat ik de geest gegeven had toen ik uit de baarmoeder voortkwam, of dat mijn moeder mijn graf geweest was. Of als een verborgen misdacht, zou ik niet zijn; als de kinderkens, die het licht niet gezien hebben, Job 3:16. Waarom ben ik toch uit de baarmoeder voortgekomen om moeite en droefenis te zien? O, vreselijke Majesteit, waarover zal ik mij het meest ontzetten? Over Uw vreselijke rechtvaardigheid of over het verslonden worden van verschrikking over dit oneindig en ondragelijk lijden? Ingeval uw barmhartigheid een hemel bereid heeft voor Uw arme aardwormen, wiens allerbeste werken zonden zijn en die om hun onvolmaaktheid niet anders dan straf verdienen, welk een hel heeft Uw rechtvaardigheid dan voor zodanige vijanden bereid die moedwillig Uw gramschap verdienen en die door een boze goddeloosheid tegen U misdoen? Ja, oneindig rechtvaardiger zijt Gij, dan dat zondaren ellendig kunnen zijn. O, mijn ziel, schrik, schrik voor dat schrikkelijk oordeel. Vrees, ja vrees de straf.

HOOFDSTUK 5

HOOP VAN BEHOUDENIS EN GENADE

Maar het is genoeg, o mijn ziel, dat u uw ogen in zo'n verschrikkelijke afgrond en poel des vuurs hebt neergeslagen. Het is genoeg om u de ellendige staat van de verdoemden te doen beklagen. Hij maakt zelf genoegzaam die plaats tot een hel. Zelfs voor degenen, die ze van verre beschouwt.

Het is genoeg om u te waarschuwen de wegen der zonde en des doods te vermijden. Zij zouden u brengen tot de binnenkamers des doods.

U hebt uw oren te luister gelegd aan de poort van de hel, hef nu uw ogen op naar boven uit die duistere en grondeloze poel. Zie op tot boven de bergen, vanwaar uw hulp komen moet. Zie toch op naar de hemel. Zie ze zich voor u ontsluiten. Ja zie ze geopend. Zie daardoor de Goddelijke genade op u schijnen. En hoor uit dat zoete, hartversterkende en zielverkwikkende licht Gods stem: gij hebt u bedorven, o mens, maar in Mij is uw hulp. Bekeer u, want gij zijt gevallen om uw ongerechtigheid. Waarom wilt ge sterven? Ik heb geen lust aan de dood der stervenden, spreekt de HEERE.

Ik zal dan opstaan en mijn Rechter om genade bidden en met neergeslagen ogen roepen: o, God, wees mij, arme zondaar, genadig. Of: Vader, ik heb gezondigd tegen de Hemel en voor U. Ik ben niet waardig Uw zoon genaamd te worden. O, God, verdoem mij niet. Zo vlied ik niet met een wanhopige Kaïn van het aangezicht des Heeren met dit woord der wanhoop: mijn zonden zijn groter dan dat zij vergeven kunnen worden. Of met een wanhopige Judas: ik heb gezondigd, verradende het onschuldige bloed. Of om met Saul te sterven in mijn ongerechtigheid. Nee, ik wil met Asaf hierover niet eens twijfelen noch weigeren mij te laten troosten. Ik ga liever tot Gods heiligdom om te horen wat de Heere tot Zijn volk en gunstgenoten daar zal spreken. Hij zal tot Zijn gunstgenoten van vrede spreken. Hij zal niet eeuwiglijk toornen noch twisten, want Hij heeft lust aan goedertierenheid. Hij zal niet altoos de toorn behouden, want Hij vergeldt ons niet naar onze zonden en doet ons niet naar onze ongerechtigheden. Zijn barmhartigheid roemt tegen het oordeel.

Ik schrik wel voor Uw rechtvaardigheid, maar het is om te vlieden naar Uw barmhartigheid. Ik zie de troon van Uw rechtvaardigheid aan met een eerbiedig ontzag en eerbiedige nederigheid, maar ik loop terstond tot de troon van barmhartigheid, met hoop. Daar zucht mijn hart: gedenk niet de zonden mijner jonkheid, noch mijn

overtredingen; gedenk mijner naar Uw goedertierenheid om Uwer goedheid wil, O Heere.

Daar bidt mijn mond: Heere, reken niet toe mijn misdaad en gedenk niet wat Uw dienstmaagd verkeerdelijk gedaan heeft. Leg toch niet op mij de zonde, waarmee ik gezondigd heb en treed met mij niet in Uw gericht, want niet één uit duizend zou ik U kunnen antwoorden. Gij zoudt rechtvaardig zijn, O Heere, wanneer ik tegen U zou twisten, Jer. 12:1. Maar toch, hoor mijn verdediging, merk op het tegenspreken van mijn lippen, ik zal mijn mond niet weerhouden. Ik zal spreken in de benauwdheid van mijn geest. Ik zal klagen in bitterheid van mijn ziel en mijn handen tot U uitbreiden. Want mijn ziel is voor U als een dorstig land.

O, Jehovah, gelijk Uw Naam is, zo is ook Uw roem tot aan het einde der aarde. HEERE, HEERE, God, genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid, Ex. 34:6, om Uws Naams wil, zo vergeef mijn ongerechtigheid en doe verzoening over mijn zonden. Rijk zijt Gij in barmhartigheid, zo gedenk mijn vorige misdaden niet, maar gedenk Uw barmhartigheden en laat deze uw barmhartigheden mij voorkomen. Vader der barmhartigheid, Gij zult Uw barmhartigheden niet door toorn toesluiten, immers zal een wees bij U ontfermd worden. Groot zijt Gij van goedertierenheid, zo zult Gij mij met eeuwige goedertierenheid aannemen.

O, ontfermende God, gedenk dan in Uw toorn des ontfermens. In de armen van Uw genade werp ik mij neder, gedenk mijner ook in deze en verschoon mij naar de grootheid van Uw barmhartigheden. Hoe gelukkig ben ik, dat ik U, o goedertieren God, gevonden heb. Ja, driemaal gelukkig, mijn ziel, dat u aan en in die God van zaligheid geloven mag. Wie is U gelijk, o Heere, en waar is er een God gelijk Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft en de overtreding van het overblijfsel Uwer erfenis voorbij gaat? Hij houdt Zijn toorn niet in eeuwigheid, want Hij heeft lust aan goedertierenheid. Hij zal Zich onzer weder ontfermen. Hij zal onze ongerechtigheden dempen. Ja, Gij zult al onze zonden in de diepte der zee werpen. Geloofd zij de Heere, Die Zijn goedertierenheid aan mij wonderlijk heeft gemaakt, daarom zal ik mij in de God aller genade verblijden. Op Uw genade hoop ik, daarom smeed ik en daarop wacht ik, daar ik het rechte voorwerp van genade ben. Zijn mijn ongerechtigheden groot, nog groter is Uw gerechtigheid. In mij is niets anders dan datgene, waarom ik kan verdoemd worden. In U is niets dan datgene, waardoor ik kan zalig worden. Voor wie anders zijt Gij een God van volkomen zaligheid dan voor degenen die hun zaligheid bij U zoeken? Aan degenen die op hun heiligheid vertrouwen en die de gerechtigheid bij zichzelf vinden en oprichten, weigert Gij uw genade. Ik, die mij ontbloot vind van eigen verdiensten, roep tot U om genade. Genees mij, Heere, zo zal ik genezen zijn. Behoud mij, zo zal ik behouden worden, want Gij zijt mijn Deel. Maak haar dan zalig, die met vreze des doods al haar leven lang der dienstbaarheid onderworpen is. Rechtvaardig de onrechtvaardige en spreek vrij de schuldige en beschuldigde. Indien ik mij, Heere, van Uw beeld en van mijn oprechtheid beroofd heb, zouden daardoor Uw oneindige barmhartigheden vernietigd zijn? Omdat ik mij verdorven heb en in een poel van oneindige rampzaligheid ben neergezonken, zou daarom Uw eeuwige, ontfermende genade mij niet kunnen zalig maken? Zou Gij zo acht nemen op mijn zonden, dat Gij vergeten zou de oneindige verdiensten van de Heere Jezus? Laat mijn misdaad zo zwaar niet opgewogen worden, dat zij het gewicht van Uw algenoegzaamheid zou te boven gaan. Denk dan niet aan mij, schuldige, in mijn schuld, maar bewijs de overvloed van Uw genade aan een ellendige. Gij hebt mij mijn zonden en mijn verdoemenis laten zien, laat mij U erkennen als mijn God, Die

mij van het geweld der hel verlost heeft. Och, dat ik wist dat ik U vinden zou, ik zou tot Uw stoel komen. Ik zou het recht van de verlossing ordentelijk voor Uw aangezicht stellen en zou de redenen weten, die Gij mij antwoorden en verstaan wat Gij mij zeggen zou. Zult Gij naar de grootheid van Uw macht met mij twisten? Nee, maar Gij zult acht op mij slaan.

De Heere heeft gesproken in Zijn heiligdom, dies springt mijn hart van vreugde op. Daar hebt Gij in een gezicht gezegd van Uw Heilige: Ik heb hulp besteld bij een Held, ik heb een Verkorene uit het volk verhoogd. Dit is voorwaar die Gezant, die Eén uit duizend, Wiens bede is: verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden.

Deze verborgen raad, die voor de tijden der eeuwen verzwegen was, is ons geopenbaard. De boodschappers van deze blijde boodschap zijn geweest een grote heerschaar. Hun voeten hebben ons de vrede verkondigd. Zij hebben het heil doen horen en hebben verborgen dingen bekend gemaakt, die wij niet geweten hebben. Namelijk de veelvuldige wijsheid van God, bestaande in verborgenheden die bedekt waren en die God tevoren verordineerd had tot onze heerlijkheid, eer de wereld was. De afgrond zei: zij is in mij niet. De zee sprak: zij is niet bij mij. Zij is verborgen voor alle ogen der levenden en de mens heeft haar waarde niet gekend.

Maar hetgeen de mens niet kende, is ons geopenbaard, namelijk de onnaspeurlijke rijkdom van Christus, waarmee Hij overvloedig over ons geweest is. Hij heeft ons bekend gemaakt de verborgenheid van Zijn wil naar het welbehagen van Zijn goedheid. Een verborgenheid die in Christus is, de Hoop der heerlijkheid.

Heden is deze Schrift in onze oren vervuld. Want tot aan het einde der aarde is haar geluid gehoord: zegt der dochter Sions: Zie, uw Koning komt. O Sion, gij verkondigster van goede boodschap, hef uw stem op, hef ze op met macht en vrees niet, zeg de steden van Juda: zie, hier is uw God. Ja, deze God is onze God, wij hebben Hem verwacht en Hij zal ons zalig maken. Deze is onze Heere, wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn zaligheid. Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven en de heerschappij is op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vrededorst. Zij, die begerig waren om in deze verborgenheid in te zien, zijn de eerste verkondigers geweest dat God geopenbaard is in het vlees, dat het Woord vlees geworden is en dat ons geboren is de Zaligmaker, Welke is Christus de Heere in de stad Davids.

O, grote verborgenheid der godzaligheid. God, Die gezegend is in der eeuwigheid, Die eeuwig, oneindig en onbegrijpelijk is, is vlees geworden. Niet door verandering, maar door het aannemen van het vlees tot de eeuwige Godheid. Hij heeft het vlees aangenomen, niet in de Goddelijke natuur, maar in de Persoon van Hem, die eeuwig God was om onder ons te wonen, dat is: om neder te dalen ver beneden alle mogelijke ongelijkheden die hemel of aarde kunnen geven. O menslievende barmhartigheid, gij gaat het verstand van alle hemelse heerscharen te boven. God is de mensen gelijk geworden en tot hen neergekomen, Hand. 14:11.

O Zaligmaker, hoe lager Uw vernedering voor ons was, hoe hoger de hoogte is van Uw Goddelijke liefde tot ons. Sta hier stil, nauwkeurige onderzoekers van de hemelse verborgenheden. Verwondert u over hetgeen u niet kunt begrijpen en aanbidt het. Maar, o mijn ziel, verwonder u liever over de liefde van de eniggeboren Zoon des Vaders. Hij, Die het voor geen roof achtte Gode evengelijk te zijn, heeft de gestalte van een dienstknecht aangenomen.

Het zou een grote barmhartigheid zijn geweest, wanneer de wereld niet verdoemd, maar weer tot niet zou zijn geworden. Doch nu is het meer dan barmhartigheid, o Mensenhoeder, dat Gij haar wilt zalig maken.

Hoe verblijdt zich mijn hart en geest dat deze openbaring tot ons gekomen is en dat Jezus onder ons, die te voren heidenen waren, dagelijks wordt gepredikt. Ziet het komt, spreekt de Heere, dat Ik alle heidenen vergaderen zal en zij zullen komen en zullen Mijn heerlijkheid zien. Ja, Ik zal alle heidenen doen beven en zij zullen komen tot de Wens aller heidenen, zodat de heidenen mede-erfgenamen van hetzelfde lichaam zullen zijn en mededeelgenoten van Zijn belofte in Christus door het Evangelie, opdat nu door de gemeenten bekend gemaakt worde de overheden en de machten in de hemel de veelvuldige wijsheid Gods Ef. 3:10. Dit zalig en eeuwig Evangelie zal mij altijd troosten, omdat ik een deelgenoot van Zijn belofte in Christus Jezus ben, door het Evangelie. Onwankelbare goedheid die mij nooit zal doen twifelen, zo ik het beginsel van deze vaste grond tot het einde toe vast mag houden. Laat het mij, o eeuwig geboren Zoon van God, niet genoeg zijn dat Gij onder ons, die heidenen waren, gepredikt wordt, maar onderwerp mij aan dat zalig Evangelie met een gehoorzaam geloof. Opdat het in mij vruchten mocht voortbrengen van dien dag af dat ik het gehoord en de genade Gods in waarheid bekend heb. Zo zal het mijn geluk zijn dat Gij aan mij, heiden, gepredikt zijt, anders zal mijn verdoemenis zoveel te groter zijn, naarmate het licht klaarder en de middelen krachtiger zijn geweest.

Hoe troostrijk is u, o mijn ziel, deze komst van Christus in de wereld. Hoe nuttig is u Zijn ontvangenis, dat Hij Uw Middelaar is en met Zijn onschuld en volkomen heiligheid uw zonden, waarin u ontvangen en geboren bent, voor Gods aangezicht bedekt. Ik heb U gevonden, o Messias, Die door de vaders geloofd, door de profeten voorzegd, door de gelovigen omhelsd en door de engelen gepredikt is. Waarom zal ik wanhopen? Gij zijt mijn Borg. Waarom zal ik sterven? Zie, Gij zijt mijn Leven. Waarom zou ik de hel vrezen? Gij hebt de hemel voor mij geopend. Waarom zou ik schrikken voor de rampzaligheid? Hier is Jezus, dat is Zaligmaker, die Zijn volk zalig maakt van hun zonden. Nu weet ik door Wie ik tot God kan gaan, dewijl Hij de Weg, de Waarheid en het Leven is. Niemand komt tot de Vader dan door Hem.

Deze Naam Jezus is mij als een uitgestorte zalf. Hoe schoon blonk de Naam Jehovah op het voorhoofd van de hogepriester. Met welk een hart vol troost zie ik de Naam Jezus staan op het kruis en de Naam Jehovah in Zijn hart gegraveerd. En met welk een hart vol liefde voel ik de zoete Naam Jezus ingeschreven in mijn hart, zodat ik met recht wel kan zingen:

*Sneed men het hart in duizend stukken,
Nog zou men ook in ieder deel
Vinden Zijne Naam geheel.*

Laat de duivel gerust roepen: u bent verloren. Jezus is geboren. Geen pijlen van de duivel zijn zo schrikkelijk die niet door deze Naam Jezus worden gebroken. Er is ook geen andere Naam onder de hemel de mensen gegeven, door Welke wij moeten zalig worden dan de Naam Jezus. Zoals er niets wenselijker is voor ellendigen, noch nuttiger voor verlorenen, zo is er niets nodiger noch troostrijker voor wanhopende zielen dan die Naam. Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig dat Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. U neem ik aan door het ware geloof en alzo ben ik verzekerd dat ik niet ben, zoals ik tevoren was, namelijk: zonder Christus, zonder hoop en zonder God in de wereld. Want mijn hoop is gedurig op U. Naar u ga ik met vrijmoedigheid, omdat ik in U alles vind, hetgeen nodig is tot mijn eeuwig heil.

Lees, mijn ziel, in deze Naam de wijsheid van de Vader, de menslievendheid van de Zoon en de kracht van de Heilige Geest, Die Maria heeft overschaduwd. Lees hierin hemelse verborgenheden. Hier is bloed om uw bloedrode zonden als sneeuw en wit als wol te maken. In honger geeft Hij u een spijszake die de wereld niet kent. Zie hier uw blijdschap in uw droefheid, die nimmermeer van u zal weggenomen worden. Bent u gevangen door de satan? Hij zal u maken tot een vrijgelatene des Heeren. O, heerlijke Naam, welk een zoete melodie geeft U in mijn oor en welk een onuitsprekelijke vreugde in mijn hart. Tot u, o lieve Jezus en Zaligmaker, kom ik, belast met het pak van mijn zonden, want op U zijn mijn ongerechtigheden aangelopen. Ik, die verloren ben om mijn zonden, neem de toevlucht tot U, Die gekomen zijt om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.

Als een verdwaald schaap ben ik nu bekeerd tot de Herder en Opziener van mijn ziel. Als een melaatse bid ik de Heere: zo Gij wilt, Gij kunt mij reinigen, en als een arme van geest, opdat Gij mij rijk zou maken in God, rijk in geloof en in goede werken. Als een blinde bid ik ook om die ogenzalf, opdat ik ziende mag worden. Of ik bid: Heere Jezus, Davids Zoon, ontferm U mijner. Ik bid als een dode om het geestelijk en zalig leven. Werd er een soldaat levend op het aanraken van Eliza's beenderen en stond een jongeling op uit de dood toen Jezus de baar aanraakte? En zal ik niet levend worden, die een levend lidmaat van Christus ben en eeuwig zal blijven? Wat mij ontbreekt haal ik bij U en naar die volle genezing verlang ik. Zelfs mijn vlees en mijn geest bezwijken hiervan en zij weigeren getroost te worden, tenzij van U mijn zoetheit komt.

U, o Zaligmaker, neem ik aan als de Middelaar en Heiland, Die in de wereld komen zou, niet om de wereld te veroordelen, maar om die te behouden en zalig te maken. Gij hebt alle dingen verzoend door Uzelf. De wijnpersbak van de toorn Gods hebt Gij alleen getreden. Gij kunt mij helpen door Uw offerande en gebeden. Door Uw bloed alleen komt mijn vergeving en door U heerst de rechtvaardigheid tot in het eeuwige leven. Gij hebt alles volbracht. Door U ben ik volmaakt en zijn mij de grootste en dierbaarste beloften geschonken, die ja en amen zijn. U stel ik tegen de vuiligheid der zonden, want Gij zijt die geopende Fontein voor het huis van David, tegen alle zonden en onreinigheden. En geen besmettingen zijn zo groot, die door Jezus' bloed niet kunnen worden uitgewist tegen de vloek van de wet. Want Christus is een vloek voor mij geworden. Uw bloed stel ik tegen de beschuldiging van de duivel, want de aanklager der broederen is veroordeeld.

Dit is het antwoord: De HEERE schelde u, ja de HEERE schelde u; is deze niet als een vuurbrand uit het vuur gerukt? Wie zal mij uit Uw hand rukken? In Uw handpalmen ben ik gegraveerd, tegen zijn sterkte zal ik op U wachten. De dood zal mij niet schaden, want met deze wagen vaar ik ten hemel op.

Maar zoals de zoete Naam Jezus zoveel zaligheid voor de rampzalige mensen toebrengt, zo ook de troostelijke Naam van Christus. Deze dingen zijn beschreven, opdat wij geloven zouden dat Jezus is de Christus de Zoon van God en opdat wij gelovende het leven zouden hebben in Zijn Naam.

Mijn eigen naam doet mij zien naar Hem, naar Wie ik genoemd ben. De zalving der heiligen heeft mij geleerd dat mijn Jezus de Gezalfde van God is en dat God Hem gezalfd heeft met Zijn Geest en met de kracht van deze vreugdeolie, die op het hoofd van Christus gegoten en gedaald is tot op de zoom van Zijn klederen. Och, dat de wereld eens wist welk een geur Christus' olijven van zich geven, want door deze reuk zijn wij Gode een goede reuk, ja onze offeranden en gebeden worden gesteld als een reukwerk op Gods altaar.

En God, Die mij in Christus gezalfd heeft, heeft de ogen van mijn geloof doen slaan op Hem, Die onze hoogste Profeet, enige Hogepriester en eeuwige Koning is. O Christus, wie is een Leraar zoals Gij, Die de gerechtigheid boodschapt in de grote gemeente. Waarlijk, een groot Profeet is onder ons opgestaan, Die ons de weg der zaligheid heeft bekend gemaakt en de wil van Zijn Vader ons heeft geopenbaard. Hij is gezonden om de gevangene vrijheid te prediken, het aangename jaar des Heeren. Uw ambt erkennen wij, Uw weldaden roemen wij en Hij Die waarheid en gerechtigheid leert, wil ik aannemen met een gehoorzaam geloof.

Uw voorbeeld volg ik gewillig na, dewijl Uw leven met Uw leer overeenkomt. U hoor ik gaarne als die Profeet Die in de wereld gekomen is en in de laatste dagen tot ons gesproken heeft, Hebr. 1:1. Hij opent hart en oren en hetgeen Hij eist, geeft Hij en wat Hij belast, volbrengt Hij. Hij klopt, maar Hij doet ook open. Alles wat Hij van Zijn Vader gehoord heeft, heeft Hij ons bekend gemaakt.

Zo wil ik mij met nederigheid aan Zijn geboden onderwerpen. Geen groter Leraar ken ik dan die de Wijsheid des Vaders is en uit de hemel komt. Geen hogere school weet ik dan deze hemelse academie, waar elke leerling een godgeleerde is. O, Gezalfde des Vaders, in U zijn alle schatten der wijsheid en der kennis verborgen. Wij hebben geen wijsheid dan in U. Hoe onwetend en dwaas zijn wij van nature, Uw oneindige wijsheid kan ons verrijken met het zaligmakend licht van kennis. Breng ons eens in dat nieuwe Jeruzalem, waar de tabernakel van God bij de mensen is, waar de Heere, de almachtige God, onze Tempel is, Openb. 21:3. Daar zult Gij onze Leraar zijn en wij de toehoorders. Daar, waar de zalige engelen en geesten de lofzangen in verdubbeling zingen: Halleluja! Halleluja!

Schep moed, mijn ziel. Neem Zijn leer ter ore en neig uw oren tot de redenen van Zijn mond. Christus is uw Meester, uw Herder en uw Leidsman. Hoor Zijn stem en volg Hem na. Laten uw ogen op deze Leraar geslagen zijn. Ontvang Zijn woord met zachtmoedigheid en bewaar het in uw hart. Wees een dader daarvan en breng vruchten voort in volständigkeit. Versier deze leer met een heilige en godvruchtige wandel.

Aanmerk niet alleen de Apostel, maar ook de Hogepriester van onze belijdenis, Christus Jezus, Die Zichzelf niet verheerlijkt heeft om Hogepriester te zijn, maar Die tot Hem gezegd heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd, Hebr. 5:5. Gij zijt Priester in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek. Dit woord der eedzwering stelt de Zoon tot een Priester.

O, Hogepriester Jezus, U erken ik als de enige Hogepriester, Die mij door de enige offerande van Uw lichaam met God verzoend heeft en nog steeds bij Uw Vader voor mij bidt. Gij hebt een eeuwig Priesterschap, omdat Gij altijd leeft. Gij zijt een heilige Priester, omdat Gij niet eerst voor Uw zonden en daarna voor de zonden van het volk moest offeren. Gij zijt een volmaakte Priester, omdat

Gij onbesmet en afgescheiden van de zondaars zijt. Gij zijt een hemelse Priester, Die ingegaan is in het heiligdom, in de hemel, om voor ons te verschijnen voor het aangezicht van God.

Door Uw offerande zijn wij met God verzoend en hebben vergeving van de zonden en het recht tot het eeuwige leven verkregen. Het is door de dierbare offerande van Uw eigen lichaam. Het is een uitnemende verzoening, want Hij is een oorzaak van de eeuwige zaligheid geworden.

O, waar vond men ooit zodanige Offerande, waar vond men zodanige Priester en een zodanig Altaar. Hij, God en Mens, Hij Zelf is een Hogepriester en het Lam ten brandoffer. Zoals Gij mijn Offerande zijt, zo zijt Gij ook mijn Voorspraak. Ge hebt een tong der geleerde en zult met de moede een woord ter rechtertijd spreken. U, Die

in gerechtigheid spreekt en machtig is te verlossen, heb ik verkoren tot mijn Voorspraak. Hij zal voor mij pleiten en ik ga vrijuit. Een betere advocaat ken ik niet dan die Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld heeft. Dit rantsoen is de rijkdom van mijn ziel. Ik weet geen sterker pleidooi dan Zijn eigen voldoening. Een betere Priester, een betere Offerande die Gode aangenaam zou zijn, is er niet dan Die, Welke God voorgesteld heeft tot een verzoening door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid en Die Zichzelf Gode door de eeuwige Geest onstraffelijk heeft opgeofferd. Ik geloof dat Hij een welgevallen vinden zal, want Hij is in de schoot des Vaders en heeft van God de Vader eer en heerlijkheid ontvangen, toen zodanige stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem gebracht werd: *Deze is Mijn geliefde Zoon, in Welke Ik Mijn welbehagen heb.*

Hij alleen heeft vrijmoedigheid om tot God te gaan. Want Hij is met Zijn hart Borg geworden om tot God te genaken. Zijn verzoek zal niet worden afgeslagen, want Hij wordt altijd verhoord. Hij zal Zijn pleidooi uitvoeren, want Hij is de sterke God. Ik zal geen beweegreden aanvoeren, want Hij heeft van alles ervaring en in hetgeen Hij verzocht zijnde geleden heeft, kan Hij die verzocht worden, te hulp komen.

Zie, Heere Christus, daarvoor erken ik U, een barmhartige en getrouwe Hogepriester uit de mensen genomen, Die behoorlijk medelijden kan hebben met mijn zwakheden. Gij zijt een vriendelijke Voorspraak, want Gij zijt mijn eigen Broeder.

O hemelse Voorbidder, Voortreder bij Uw en mijn Vader, Gij zijt mijn Mond, waardoor ik tot Uw en tot mijn Vader mag spreken. Gij zijt mijn Oog, waardoor ik God kan aanschouwen. Gij zijt mijn Rechterhand om alle verkregen goederen aan te grijpen. Indien Gij voor mij bij God niet voortreedt, zo heb noch ik, noch al de heiligen iets om te ontvangen. En opdat er niets aan Uw Priesterschap zou ontbreken, zo zijt Gij van ons gescheiden met een zegen. Te weten, God heeft de Gezegende Gods gezonden, opdat Hij ons zegenen zou en met Zijn eigen hand de Naam van Zijn God en onze God op ons zou leggen. Gezegend zijt Gij, Heere, Die tot ons gekomen zijt in de Naam des HEEREN.

Alzo betoont Gij door Uw offerande, voorbidding en zegeningen dat Gij een volmaakte Hogepriester zijt, Die in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden. Gij zijt goedertieren, daar Gij bij Uw offerande Uw gebeden voegt en Gij zijt een milddadige Hogepriester, Die de volheid van Uw zegeningen over ons uitgegoten hebt. Mijn ziel, die dit alles beschouwt, roept in heilige verrukking uit: o, onbegrijpelijke barmhartigheid. Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem, 2 Kor. 5:21. Welk een wonderlijke verwisseling is hier. Wij zijn niet anders dan zonde. Christus is onze Rechtvaardigheid. Hij is zonde voor ons gemaakt, opdat wij Zijn rechtvaardigheid zouden worden. Hij, Die geen zonde kende, is zonde voor ons geworden, opdat wij, die geheel zonde zijn, Gods rechtvaardigheid in Hem zouden worden. Zo staat de tweede Adam tegenover de eerste. De misdaad van de eerste Adam is gekomen over alle mensen tot verdoemenis; door de rechtvaardigheid van de tweede Adam komt de genade over alle mensen tot rechtvaardigmaking.

O, mijn ziel, hoe troostrijk is voor u deze vrijwillige en volkomen rechtvaardigmaking. Wat kan de heilige God op deze uw rechtvaardigmaking te zeggen hebben, hetwelk Zijn eigen is? Schrik en beef niet. Is uw offerande niet volmaakt? In Hem zijn ze volmaakt. Hoor de Goddelijke belofte: hun brandoffers en hun slachtoffers zullen aangenaam wezen op Mijn altaar, Jes. 56:7. U hebt vrijmoedigheid om tot Gods altaar te gaan, want uw gebed zal gesteld worden als een reukwerk en de opheffing van uw handen als een avondoffer. Verwacht die gezegende

dag, als uw Rechter en Hogepriester zal zeggen: kom, gij gezegende Mijns Vaders, beërf dat Koninkrijk dat u bereid is voor de grondlegging der wereld. Erken de grootste der zondaren te zijn. Wees meer en meer begerig naar Jezus? gerechtigheid. Dorst naar deze gerechtigheid. Neem ze aan door het geloof. Want door Zijn offer bent u geholpen.

Acht nooit het bloed van het Nieuwe Testament onrein. Verzoen u dagelijks met uw God door deze Voorspraak, Die uw Verzoening is. Dank God voor deze verlossing en stel uzelf Gode tot een levende en Gode welbehaaglijke offerande. Offer Hem altijd een offerande van lof. Acht uw leven niet dierbaar, wanneer u tot een drankoffer geofferd wordt over de offerande en bediening van uw geloof, Filipp. 2:17.

O, gezegende God, wij zegenen U, omdat Gij ons gezegend hebt in Christus Jezus. Uw God, o Sion, is Koning, gezeten op de troon van Zijn vader David, gezalfd over Sion, de berg van Gods heiligheid, tot een enig Hoofd van Zijn gemeente. Een Koning der koningen. Die ons regeert door Zijn woord. Door de scepter van Zijn Koninkrijk en door Zijn Geest beschermt Hij ons tegen alle lichamelijke en geestelijke vijanden en bewaart Hij ons bij die verkregen verlossing tot het eeuwige leven.

Tot dit Ambt zijt Gij geboren, verordineerd en bekwaam gemaakt. Dit Koninkrijk zal eeuwig duren en geen poorten der hel kunnen dat overweldigen. Dit Koninkrijk heeft heilige en volmaakte wetten, boven de wetten der wereld. Haar wetten zijn gegraveerd in ons verstand en geven ons, hetgeen zij eisen en zij bevestigen ons in die genadestaat.

Wij verwachten dat dit Koninkrijk alle andere koninkrijken zal vermalen en teniet doen, door het zwaard van Zijn mond. Uw onderdanen zullen eens zitten op tronen om de wereld te oordelen en om met U te heersen in alle eeuwigheid.

Zie hier, mijn ziel, een Koning, niet van de aarde, maar van de hemel. Een rechtvaardige, een zachtmoedige, een nederige en een vreedzame Koning. En ofschoon Hij voor een tijd is weggegaan, zo erken ik dat Hij overal tegenwoordig is. Waar twee of drie in Zijn Naam vergaderd zijn, daar is Hij in het midden. Alle gemeenten moeten weten dat Hij harten en nieren onderzoekt, Openb. 2:23, en dat Hij ons bezorgt en bewaart tot Zijn hemels Koninkrijk.

Schep moed, mijn ziel, troost u in al uw wederwaardigheden. U verkeert onder Zijn heerschappij. U bent een koninklijk priesterdom, een heilig volk. Verwacht Hem haastelijk om u te brengen in Zijn koninklijk paleis en in Zijn binnenkamers. Neem deze Koning aan voor uw Koning. Strijd onder Zijn banier. Verneder u voor Zijn majesteit. Buig u onder Zijn scepter. Gehoorzaam Zijn wetten. Bevorder Zijn Koninkrijk en verwacht uit genade de kroon der rechtvaardigheid, die u de rechtvaardige Rechter geven zal. Of doe, zoals de heiligen: werp uw kroon neder voor de voeten van het Lam.

De Koning nu der eeuwen, de onverderfelijke, de onzienlijke en de alleen wijze God, zij eer en heerlijkheid.

Ik roem mij zalig, omdat mijn ogen Hem gezien hebben, waarnaar zoveel koningen en profeten verlangd hebben om te zien, hetgeen ik zie en hebben het niet gezien.

Heere Jezus, goede Meester, trouwe Herder, enige Heiland, Zoon van de levende God, Brood des levens, mijn hoogste Profeet, Die mij onderwezen hebt in de dingen die het Koninkrijk van God aangaan. Mijn enige en volmaakte Hogepriester in de dingen die bij God te doen zijn. Eeuwige Koning om mij te regeren, te bestieren en te bewaren. Lam Gods, Die de zonden van de wereld op één dag heeft weggenomen. Enige Trooster, Die mij rondom vertroost hebt. Overste Leidsman des geloofs en Weg tot

mijn Vaderland.

'k Heb U leren kennen als de Wijsheid van God en heb U aangenomen door een waar geloof als de Regeerder van mijn natuurlijk leven, Onderhouder van mijn geestelijk leven en mijn Vermaak in het zalig en eeuwig leven. Op U heb ik het gewicht van mijn ziel neergelegd als op die beproefde en kostelijke Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is.

De Evangelische beloften heb ik aangenomen en door het geloof toegepast op mijn ziel tot mijn eeuwige vertroosting. Ik ben een lid van Uw lichaam, een tak van de stam, een steen van dat gebouw, waarvan God de Kunstenaar is, ja de bruid van mijn lieve Bruidegom. In, door en van U wil ik alle zegeningen verwachten. In U vind ik mijn wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing. Al mijn genadegaven heb ik door Uw zalving.

Van U, o Profeet, heb ik, hetgeen ik geleerd heb, namelijk: de verlossing door Uw lijden; kwijtschelding van de zonden door Uw verzoening; ontheffing van de vloek door Uw kruis; voldoening voor mijn zonden door Uw offerande; reiniging van de zonden door Uw bloed; nieuwigheid des levens door Uw opstanding; recht tot het eeuwige leven door Uw verdiensten; verhoring van mijn gebeden door Uw voorspraak; en mijn zaligheid door Uw hemelvaart en zitten ter rechterhand Gods.

In U vind ik alles, bij U haal ik alles, omdat Gij zijt een Heere, een God en Vader van allen, Die daar is boven allen en in allen, 1 Kor. 8:6.

O, dierbare gaven, die meer waard zijn dan de gehele wereld. Hoe rijk is mijn ziel door Uw milddadigheid, hoe beladen met Uw barmhartigheid, hoe veilig onder Uw almachtige bescherming en hoe gelukkig in Uw gezegende bezitting.

Deze, zo nodige heilzame en zielvertroostende overdenkingen, zijn mijn hoogste wijsheid, mijn volmaakte gerechtigheid, omdat ik volmaakt in Christus gevonden word. Zij zijn mijn volkomen kennis van de verborgenheden van God, de Vader en van Christus en de rijkdom van mijn zaligheid. Namelijk de vergeving der zonden, naar de rijkdom van Zijn genade, de overvloed van Zijn verdiensten, waarmee Hij overvloedig is geweest over mij in alle wijsheid.

Dit houdt mijn hoofd op in tegenspoed om de overblijfsels van het lijden van Christus te vervullen en. dit vernedert mij in voorspoed. Alleszins en in allen ben ik onderwezen. Deze dingen liggen altijd op mijn hart, omdat ik daardoor gesterkt ben.

Zij vervullen mijn gedachten, zodat ik vervuld ben met vele vertroosting. Daarin roem ik met mijn tong, want ik heb veel te roemen in Christus Jezus in de dingen die God aangaan. Dit is mijn hoogste godgeleerdheid, dat ik U ken en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt.

O, zalige stand van een christenziel, die zo mag leven in deze wereld.

De wet mag zeggen dat ik geen gerechtigheid gedaan heb, maar het Evangelie heeft mij verzekerd dat ik vervuld ben met vruchten der gerechtigheid, die door Jezus Christus tot heerlijkheid van God zijn. De wet van Sinai mag mij verdoemen en ik mezelf mede met haar, dat in mij geen goed woont, maar uit Sion is een wet uitgegaan, die mij zegt dat de mens niet gerechtvaardigd wordt uit de werken der wet, maar door het geloof in Jezus Christus. En indien de rechtvaardigheid uit de wet is, zo is Christus tevergeefs gestorven. De wet overtuigt mij dat ik onrechtvaardig ben, maar het Evangelie betuigt mij dat ik in Christus gevonden wordt, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof in Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is, door het geloof. Aan deze gerechtigheid houd ik mij vast en zal ze niet laten varen en mijn hart zal die niet versmaden al de dagen van mijn leven.

Ebals donderende stem mag mij toeroepen: vervloekt zij dien, die de woorden van

deze wet niet zal bevestigen, doende dezelve, maar het Evangelie zal mij antwoorden: die in de Zoon gelooft, komt in

de verdoemenis niet. De wet zegt mij: *doe dat en gij zult leven*; het Evangelie zegt alleen: *geloof en u zult zalig worden*.

De wet mag de radeloze Joden in bitterheid der ziel doen zeggen: hoe zouden wij kunnen leven, dewijl onze ongerechtigheden op ons zijn en wij daarin versmachten? Maar waar men water schept uit de fonteynen des heils, daar spreekt men van de gerechtigheden des Heeren, van de gerechtigheden des Heeren, bewezen aan Israël, Richt. 5:11.

Dus vlied ik van Mozes, de wetgever, tot U, o Zaligmaker Jezus, de Verkondiger van het Evangelie. Heere Jezus, wees Borg voor Uw knecht ten goede en antwoordt mij, Ps. 119:122.

U, o mijn ziel, u hebt in het Evangelie gevonden wat de wet niet kent. Vrees nu niet, Hij is nabij Die u rechtvaardigt. Zie de Heere, HEERE helpt u, wie zal u verdoemen? Jes. 50:9. Hij is Jehovah, uw Gerechtigheid voor God. Wat hebt u dan meer voor gerechtigheid en meer te roepen tot de Heere, uw Koning?

Ook ken ik geen wet die tegen de belofte is, of die door het geloof vernietigd wordt. Want indien er een wet gegeven zou zijn die machtig was om levend te maken, zo zou waarlijk de rechtvaardigheid uit de wet zijn. Maar dewijl de Schrift het alles onder de zonde besloten heeft, zo is de belofte uit het geloof van Jezus aan de gelovigen gegeven. Want de wet heeft geen ding volmaakt, maar een aanleiding gegeven tot een betere hoop, door welke wij tot God genaken, Hebr. 7:19. Hij, Die naar het Evangelie al mijn zonden wil vergeven, zal mij om de vloeken van de wet niet straffen. Hij, Die geen zonden wil gedenken in Jakob, noch overtreding in Israël, zal ze niet voor Zich stellen, noch mijn heimelijke zonden in het licht van Zijn aangezicht. En Die grote zonden vergeeft, zal mij, grote zondaar, genadig zijn.

Ik belijd met tranen mijn zonden; hier is de Borg Die al mijn tranen van mijn ogen heeft afgewassen. Ik beken verloren te zijn; hier is de Behouder van de einden der aarde. Op zonde staat gegraveerd: gij zult de dood sterven. Maar Die de Opstanding en het Leven is, heeft mij die witte keursteen gegeven, die als graveersel heeft: die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven. En tot mijn ziel zegt Hij: *Ik leef en gij zult leven*.

Ik heb het verbond wel overtreden als Adam, Hos. 6:7, maar niemand doet een verbond teniet dat in betere beloften bevestigd is. Indien het eerste verbond onberispelijk geweest was, zo zou voor het tweede geen plaats geweest zijn, Hebr. 8:6,7. Welnu, dit laatste verbond is vast in de dood van de Testamentmaker. En waarlijk, Gij zijt een al te ontfermende God dan dat het verbond des vredes zou wankelen. Gij zijt een al te getrouwe God, dan dat Gij niet zou gedachtig zijn aan Uw verbond en aan de eed die Gij gezworen hebt, Luk. 1:72,73. Gij zijt te heilig dan dat Gij Uw verbond zou ontheiligen en veranderen hetgeen uit uw mond gegaan is. Gij hebt eens gezworen bij Uw heiligheid, hoe zoudt Gij liegen, o Overwinning van Israël? Al te goede woorden hebt Gij gesproken dan dat die op aarde zouden vallen. Gij, Die mij geroepen hebt tot de gemeenschap van Uw Zoon, zult mij daarin bevestigen tot het einde toe.

Goede Jezus, dat is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Gij in de wereld gekomen zijt om de treurige Sions te troosten, dat haar gegeven wordt sieraad voor as, vreugde-olie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest. Zo ga ik vrijmoedig tot U, want die tot U komt, zult Gij niet uitwerpen. Gij zijt een barmhartige Zaligmaker, zo zult Gij mij Uw barmhartigheden niet onthouden. Gij

zijt een te goede Herder dan dat Gij het verlorene niet zou zoeken, het weggedrevene niet zou terecht brengen, het verbrokene niet zou verbinden en het kranke niet zou sterken. De lammetjes zult Gij in Uw schoot vergaderen, de zogenden zachtjes leiden in een goede weide, op de hoge bergen van Israël, waar haar kooi is. Gij zult ze drenken aan de fonteynen van levende wateren.

Gij zijt een te wijze God dan dat Gij het gekrookte riet zou verbreken, het rokende lemmet zou uitblussen. Gij zijt een te liefhebbende Zaligmaker dan dat Gij ons niet zou liefhebben met die liefde, waarmee Uw Vader U heeft liefgehad. Als de Amen, de waarachtige en getrouwe Getuige, zult Gij aan mij, Uw dienstmaagd, die Uw vreze toegedaan is, Uw toezegging bevestigen.

Gij zijt machtig, zo zult Gij doen boven hetgeen wij bidden of begeren kunnen. Gij zult mij bewaren van de boze en onstraffelijk stellen voor Uw troon. Mijn ziel maakt groot de Heere en mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker, omdat Hij de nederigheid van Zijn dienstmaagd heeft aangezien. Want grote dingen heeft Hij aan mij gedaan, Hij Die machtig is, en heilig is Zijn Naam, en Zijn barmhartigheid is van geslacht tot geslacht over degenen die Hem vrezen. Hij heeft Israël, Zijn knecht, opgenomen, opdat Hij gedachtig ware der barmhartigheid. Geloofd zij de Heere de God van Israël, Die door de innerlijke beweging der barmhartigheid ons bezocht heeft met de Opgang uit de hoogte, Luk. 1:78.

Hallelujah, de zaligheid, de heerlijkheid, de eer en de kracht zij de Heere onze God, Die op de troon zit en het Lam, want Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed en ons van onze zonden gewassen en gemaakt tot koningen en priesters Gode, Uw Vader. Gij, o Lam Gods, zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid.

O, mijn ziel, hoe gelukkig bent u, dat u uw zonden niet hebt gezien met een wanhopig hart, maar met verfoeiing en rechte verslagenheid, vragende: wat zal ik doen om zalig te worden? Of: wat doende, zal ik het eeuwige leven hebben? Gods wrekende rechtvaardigheid hebt u met beven en verschrikking gezien, maar ook dat de rijkdom van Zijn goedertierenheid, lankmoedigheid en verdraagzaamheid u tot bekering heeft geleid. Ga heen, was uw handen in onschuld en ga in tot des Heeren altaar om te doen horen de stem des lofs en om te vertellen al Zijn wonderen.

HOOFDSTUK 6

JEZUS' NODIGING TOT HET HEILIG AVONDMAAL EN HET ANTWOORD VAN DE BRUID.

De opperste Wijsheid heeft Haar huis gebouwd, Zij heeft Haar slachtvee geslacht, Zij heeft Haar wijn gemengd, ook heeft Zij Haar tafel toegericht. Zij verheft Haar stem op de spitsen van de hoge plaatsen. Aan de weg ter plaatse waar paden zijn, staat Zij, aan de zijden van de poorten, vóór aan de stad, aan de ingang der deuren roept Zij overluid: Tot u, o mannen, roep Ik, en Mijn stem is tot der mensen kinderen. Eet van het brood en drinkt van de wijn die Ik gemengd heb. Hoort naar Mij en eet het goede en laat uw ziel zich in vettigheid verlustigen. Neigt uw oor en komt tot Mij en uw ziel zal leven, want Ik zal met u een eeuwig verbond maken en u geven de gewisse weldadigheden Davids. Welgelukzalig is de mens, die naar Mij hoort, Spr. 8 en 9; Jes. 55. Daarom zal ik door de grootheid van Uw goedertierenheid in Uw huis ingaan, ik zal mij buigen naar het paleis van Uw heiligheid in Uw vreze. De bazuin is geblazen ter bestemde tijd op onze feestdag, Ps. 81:4. Hij heeft Zijn wonderen een gedachtenis gemaakt. Hij heeft degenen die Hem vrezen spijs gegeven. Zo gedenkt Gij in der eeuwigheid aan Uw verbond aan het woord dat Gij hebt ingesteld tot in het duizendste

geslacht.

Tot die bondsteken en zal ik naderen. Zij zijn ingesteld ter gedachtenis van dat overdierbare lijden, gezegend en geheiligd door Uw eigen uitdeling, 1 Kor. 11:24. Zij verzekeren mij dat Gij, Die mij tot deze wateren des levens roept, mij de betekende zaak zult geven. Gij, Die het verbond met mij hebt opgericht, zult mij de goederen doen genieten. Ik zal Uw genade ontvangen, want Gij verzadigt de hongerige ziel en de dorstige hebt Gij met Uw goed vervuld. Zo opent zich mijn mond en Gij zult hem verzadigen. Wat mij aangeboden wordt, zal ik aannemen van Hem, Die mildelijk geeft en niet verwijt. Hoe zoet is Uw woord voor mijn gehemelte, meer dan honing mijn mond. De stem van mijn Liefste,

Die aan de deur, was: doe Mij open, Mijn zuster. Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone en kom, doe Mij uw stem horen, want uw stem is Mij zoet en uw gedaante lieflijk. Als ik deze woorden van U gevonden heb, zo heb ik die opgegeten. Zie hier ben ik, want Gij hebt mij geroepen. Het gebod van Uw lippen heb ik niet weggedaan. De redenen van Uw mond heb ik meer dan mijn bescheiden deel weggelegd, want zij zijn in gerechtigheid voor dien, die verstandig is. De Heere, HEERE, heeft mij de oren geopend, ik ben niet wederspanning, ik wijk niet achterwaarts, ik heb gezegd dat ik Uw geboden zal bewaren, Ps. 119:57.

Het zij verre van mij, dat ik de raad van God ter zaligheid zou verwerpen, of mij zou onttrekken ten verdere om met een boos en ?ongelovig hart af te wijken van de levende God om trouweloos te handelen tegen Uw verbond. Waarom zou mijn ziel uitgeroeid worden uit de volken en waarom zou ik mijzelf verkorten dat ik de offerande des Heeren op zijn gezette tijd niet zou eten? Num. 9:7. Waarom zou u zweren dat ik Uw avondmaal in eeuwigheid niet smaken zou? Luk. 14:24. Hoe zou ik kunnen ontvlieden, wanneer ik op zo'n grote zaligheid geen acht geslagen had?

Waarom zou ik weigeren aan te nemen hetgeen mij de innigste, zoetste, nauwste en familiere gemeenschap met mijn God verzegelt? Ik zal de dood van Hem verkondigen, door Wie ik het leven verkregen heb. Ik zal niet sterven, maar leven. Ik laat zo'n dag van ondertrouw niet voorbij gaan.

Hier ontvang ik van mijn Bruidegom het zegel van mijn ondertrouw in geloof en in liefde. Mijn ziel is de bruid van de onsterfelijke Bruidegom. De band van deze bruiloft zijn de hemelse sacramenten. Het pardon versmaad ik niet, daar mij het vonnis des doods gegeven is. Ik wil niet van honger vergaan, terwijl in het huis van mijn Vader overvloed van hemels brood is. Ik wil daar niet van dorst versmachten waar Jezus op deze grote dag van het feest uitroept: zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke. Zouden de dienstknechten des Konings uitgezonden zijn om de genoden ter bruiloft te roepen en zou ik niet komen? Zal de bruiloft bereid zijn en zouden de gasten het niet waardig zijn? Zou ik de koningin zijn van de Koning der koningen en weigeren te komen op het woord van mijn Heere, de Koning? Adam werd verstoten van de boom des levens, verjaagd door een cherub uit het paradijs. Maar de Engel des verbonds leidt mij tot de Boom des levens die in het midden van het paradijs Gods is. Zijn bladeren zijn tot gezondmaking en Zijn vrucht is het eeuwige leven, Openb. 22:2.

Daarom, omdat ik alle geboden voor recht heb gehouden, zo kleeft mijn hart vast aan Uw getuigenissen. Ik verblijd mij in degenen die tot mij zeggen: wij zullen in het huis des Heeren gaan. Zalig zijn zij die het recht onderhouden en die ten allen tijde gerechtigheid doen, Ps. 106:3.

Zie, de Bruidegom komt, o mijn ziel, ga uit Hem tegemoet. Hier is alles gereed, zet u neder. Hier is spijs en drank, overvloed van hemels koren. Eet dan van harte van dat koren en drink van de most, zij maken de jongelingen en de jonkvrouwen sprekende.

Zo kunt u zich verzekeren dat u in uw treden niet zult benauwd worden en indien u daarheen loopt, niet zult struikelen.

Zalig zijn zij, die waken aan de posten van Uw deuren. Zij zullen verzadigd worden met het goede van Uw huis en met het heilige van Uw paleis.

Uw dienstmaagd zegt: laat mij genade vinden in Uw ogen, dewijl Gij mij getroost hebt en naar het hart van Uw dienstmaagd gesproken hebt, hoewel ik niet ben als één van Uw dienstmaagden, Ruth 2:13.

Mijn weeklage hebt Gij veranderd in een rei, Gij hebt mijn zak ontbonden en mij met blijdschap omgord, dies zal ik in Uw hut verkeren, Ps. 61:6. Ik zal toevlucht nemen in het verborgene van Uw vleugelen. Het zal mij goed zijn nabij U te zijn in Uw binnenkameren om in Uw innige verborgenheden ingeleid te worden en te houden de bruiloft des Lams, waartoe Uw vrouw zich bereid heeft, Openb. 19:7. Een uurtje hier te zijn, is mij beter dan duizend elders. Och, dat mijn ogen open waren om Uw gangen 52 te zien, de gangen van mijn God en Koning in het heiligdom. Geef mij een eigendom aan al die geopenbaarde goederen. Verenig mij daarmee en doe ze mij proeven en smaken. En Uw Geest verzeker mij van al die zaligmakende goederen, zo zal deze plaats mij zijn als een poort des hemel en als een huis Gods. Zo zal ik mij wachten om te wenen, zoals in Bochim en om te gaan naar Bethanië, een huis van droefheid, of om in een Gethsémané de ene klacht na de andere uit te storten, maar ik zal gaan om mij te verblijden met de blijdschap Uws volks, opdat ik mij beroeme in Uw erfdeel.

HOOFDSTUK 7

OPWEKKING TOT NODIGE VOORBEREIDING.

De bruiloft des Lams is gekomen en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid.

En nu, mijn ziel, stel toch uw hart hierop vanaf deze dag en vraag het de Heere, of u één van de geroepenen bent tot deze vette maaltijd, een maaltijd van reine wijn, van vet vol merg, van reine wijnen die gezuiverd zijn.

Weet u wel voor Wie u verschijnt en wat u te verrichten hebt? Weet u wel hoe onbekwaam u bent? Onder de genoden bent u aangeschreven, maar hebt u ook een bruiloftskleed aan? De Heere Jezus zegt dat Zijn bloed niet is voor allen, maar voor velen.

Hoe zorgvuldig was Israëel om zijn godsdiensten te verrichten naar het gebod. Want indien iemand de wet van Mozes teniet deed, die stierf zonder barmhartigheid onder twee of drie getuigen. Hoe zwaarder straf, denkt u, zal hij waardig geacht worden, die de Zoon van God vertreden heeft en het bloed des testaments onrein heeft geacht, waardoor hij geheiligd was? Hebr. 10:28,29.

Zo dan, wie onwaardig van dit brood eet of van de drinkbeker des Heeren drinkt, die zal schuldig zijn aan het lichaam en bloed des Heeren. Die eet en drinkt zichzelf een oordeel. En welk ander einde zullen degenen hebben, die het Evangelie van Jezus Christus ongehoorzaam zijn geweest dan dat ze aan handen en voeten gebonden, geworpen worden in de buitenste duisternis? Want wij kennen Hem, Die gezegd heeft: Mijne is de wrake, Ik zal het vergelden, spreekt de Heere. En wederom: de Heere zal Zijn volk oordelen. Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God.

Niemand is bekwaam om te zingen of te bidden, tenzij hij zijn hart bereid heeft. Moet men zijn voet bewaren, voordat men in het huis van God ingaat. Wij moeten toezien hoe wij horen, daarom moeten wij ons wel beproeven en onszelf onderzoeken, voordat wij eten van het brood en drinken van de wijn.

Wij moeten vragen: Heere, wie zal verkeren in Uw tent, wie zal wonen op de berg van Uw heiligheid? Of vragen met de verlegen kerk: waarmede zal ik den HEERE tegenkomen, en mij bukken voor de hoge God? Zal ik Hem tegenkomen met brandoffers met eenjarige kalveren? Zou de HEERE een welgevallen hebben aan duizenden van rammen, aan tienduizenden van oliebeken? Zal ik mijn eerstgeborene geven voor mijn overtreding? De vrucht mijns buiks voor de zonde mijner ziel?

Heeft de Heere lust aan brandoffers of slachtoffers? Spijsoffer noch brandoffer hebt Gij geëist, anders zou ik ze gegeven hebben. In brandoffers hebt Gij geen behagen, want al het gedierte des wouds is Uwe, de beesten op duizend bergen.

Er is geen offerande meer over voor de zonde en die spijsoffer offert is als die zwijnenbloed offert, Jes. 66:3. Dus ik zou beschaamd zijn vanwege mijn offerande. Zie, gehoorzamen is beter dan offerande, opmerken dan het vette der rammen. Gerechtigheid en recht te doen is bij de Heere uitgelezenener dan offer.

Behaagt het U, Heere, evenwel nog een offer te hebben? Durf ik U nog een offerande te presenteren? Zie hier mijzelf, hoewel het mij verdrietig is dat ik U geen betere gave te geven heb. En wat zou ik U kunnen toebrengen, nadien hetgeen ik heb het Uwe is? Wat ik ben, ben ik door U. Wat dan? Zal ik U dan niemendal geven? Ja zeker, ik zal U mijn hart en mijn liefde geven. Hoewel ik U deze schuld betalen moet, evenwel is het een gave van mijn zijde, omdat ik U die vrijwillig aanbied. Is de ongelijkheid tussen het schepsel en de Schepper zeer groot, zo moet ik U liefde voor liefde geven. De grote God, Die mij heeft lief gehad, is met de liefde van Zijn dienstmaagd tevreden. Zie daar Uw eigen werk, zie daar een levende, heilige en Gode welbehaaglijke offerande. Zie daar een gebroken hart en een verslagen geest. O Heere, Gij Die de gebrokene van hart nabij zijt, behoudt de verslagene van geest. Daarbij voeg ik de offerande der gerechtigheid van Hem Die Zichzelf heeft overgegeven tot een offerande. Hij gaf Zich tot een slachtoffer Gode, tot een heilige en volmaakte offerande. Hij, Die ons de weg tot de troon der genade heeft ingewijd, Die de zonde heeft teniet gedaan en Die ons door Zijn bloed heeft verzoend. Want het was des Vaders welbehagen dat Hij alle dingen verzoenen zou, door Wiens gehoorzaamheid wij tot rechtvaardigen gesteld zijn en door Wiens striemen onze genezing is. Hij kan volkomen zalig maken allen die door Hem tot God gaan. Met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden. Zie dit offer aan, het is gebonden aan de hoornen van het altaar, wij leggen er onze handen op en offeren ons door het geloof daarop. In dat offer alleen zijn wij volmaakt.

O mijn ziel, onderzoek uzelf nauw, ja doorzoek uzelf nauw. Schik u om uw God te ontmoeten. Zet uw hart op uw wegen, opdat u niet in plaats van het leven, de dood en in plaats van barmhartigheid het oordeel vindt.

Mijn God, wanneer ik mijn ogen naar binnen keer en mijn eigen gemoed beschouw, zo vind ik daar een arglistig hart, meer dan enig ding, ja dodelijk, wie zal het kennen? Maar Gij, o Heere, Die mij kent en ziet, beproef nu mijn hart. Beproof mij, Heere en verzoek mij, toets mijn nieren en mijn hart, beproef mij en ken mijn gedachten. Want niemand dan alleen Uw doordringende ogen kunnen alle listige wegen van dat verwarde hart doorzien. Gij, God der waarheid, voor U zijn alle dingen naakt en bloot. Uw alwetendheid dringt door tot de verdeling der ziel en des geestes en der samenvoegselen en des mergs en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten, Hebr. 4:12.

Ontleed ieder stukje, beziet en doorziet het wel. Indien er bij mij een schadelijke weg zij, leid mij op de eeuwige weg. Is het boos? Heilig het. Is het ledig? Vervul het met hemelse gedachten. Vervul het met Uw tegenwoordigheid. Wil het zo bearbeiten dat

het door U, Die het geschapen hebt, voor oprecht gekeurd mag worden.

Mijn God, hoe beklaglijk is het dat ik zo blind ben voor mezelf . Ik ben mezelf zo onbekend, zodat mijn hart Uw getuigenis niet gemakkelijk geloven kan, omdat hetgeen in ons is, meest voor ons verborgen is, tenzij het door Uw onderzoeking openbaar wordt. Maak mijn geest oprecht en geef dat ik mijn consciëntie nauw doorzoek. Zuiver die beide van bedrog, zo zal ik rein voor U gesteld worden en zingen: mijn hart is bereid, o God, mijn hart is bereid. Mijn God, ik hoor Uw menigvuldige vermaningen: wast u, reinigt u, doet de boosheid van uw handelingen van voor Mijn ogen weg. Maar ik weet, Heere, dat bij de mens zijn weg niet is, het is niet bij een man, die wandelt, dat hij zijn gang richte, Jer. 10:23. Laat mij daarom Uw geboden veranderen in ernstige gebeden: was mij wel van mijn ongerechtigheid en reinig mij van mijn zonden. Ja zuiver mij in Israëls wasstede. Is het Uw bevel: maak u een nieuw hart en een nieuwe geest? Mijn verzuchtingen zijn: schep in mij een rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest. Ben ik onbekwaamheid om mezelf te reinigen van alle besmettingen van vlees en geest en om mijn heiligmaking te voleindigen in de vreze Gods? Gij, God des vredes Zelf, heilig mij geheel en al en mijn geheel oprechte geest, ziel en lichaam worde onberispelijk bewaard in de toekomst van mijn Heere Jezus Christus.

O, algenoegzame God, vervul naar Uw rijkdom al mijn nooddrift in heerlijkheid door Christus Jezus, Filipp. 4:19.

HOOFDSTUK 8

WAARVOOR DE ZIEL ZICH WACHTEN MOET

En u, mijn ziel, zou u een bekwame bruiloftsgast zijn, zo leg af alle last der zonde die u lichtelijk omringt. Werp al uw overtredingen van u, waarmee u overtreden hebt. Zou u in de zonden blijven, opdat de genade des te meerder worde? Dat zij verre. Of denkt u dat Christus een dienaar der zonde is geworden? Is dfe niet een dienstknecht der zonde, die de zonde doet? Hier kan en mag geen plaats over blijven voor zondige lusten, gierige begeerten, boze voornemens of voor enige ergerlijke gedachten, want die zouden een scheiding maken tussen God en de ziel.

Mijn God, gedenk niet eeuwig de ongerechtigheid. Neem mijn ongerechtigheden weg en geef het goede, zo zullen wij betalen de varren onzer lippen.

Maar, mijn ziel, u hebt zich te wachten voor ongelovigheid, want op een ongelovig hart liggen alle Goddelijke beloften als dood. Het niet eten is zonder troost, maar het eten zonder geloof is dodelijk. Indien de werken de oorzaak waren van mijn zaligheid, dan zou ik geheel wanhopen, maar nu is er het geloof dat mij in Jezus grijpen doet naar de Fontein des heils. Mijn ziel, indien u geloof had en niet twijfelde dan zou ik alles wat ik zou begeren ontvangen. Zou het voor u geen grote schande zijn dat de Bruidegom u vragen zou: hebt u geen geloof? Of: waar is uw geloof?

Het was Israëls zonde dat zij Zijn woord niet geloofde, of de zonde van Job die in zijn onlijdzaamheid eens zei: ik zal niet geloven dat Hij mijn gebed ter ore genomen heeft, Job 9:16. Die God niet gelooft, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt. Hierdoor ligt u open voor allerlei zonden en afwijkingen van de levende God. Alles is voor uw hart onrein en het woord der prediking doet u geen nut, veel minder nog dit sacrament dat een zegel des geloofs is.

Het is door uw ongelooft dat dit Avondmaal u geen voordeel toebrengt. Die twijfelt terwijl hij eet, is veroordeeld, omdat hij niet uit het geloof eet. Want al wat uit het geloof niet is, dat is zonde. En zeg mij eens, mijn ziel, zal uw ongelooft het geloof van God teniet doen? Dat zij verre. Zie het oordeel van God over de ongelovige Israëlieten

die niet hebben kunnen ingaan vanwege hun ongeloof en afgebroken zijn om hun ongeloof. Dit zij u tot een voorbeeld, opdat u niet in hetzelfde voorbeeld van ongeloof valt. Het is die zonde alleen, die u buiten de hemel sluiten zal. Uw geloof is u ijdel geworden en de beloften van God zijn teniet gedaan. Want die niet gelooft, is alreeds veroordeeld en die niet gelooft zal verdoemd worden. Zijn deel zal de tweede dood zijn, Openb. 20: 14.

Daarom, mijn ziel, geloof in God. Geloof Zijn woord. Geloof Hem, Die u Zijn genade geven wil. Hij wil u door tekenen daarvan verzekeren en u Zijn genade door een kus van Zijn mond verzegelen. Indien Hij u niet had willen reinigen, had Hij u deze Fontein niet geopend. Indien Hij Zijn genade niet had willen geven, had Hij u die niet gepresenteerd. Wees dan niet ongelovig, maar gelovig.

Is uw geloof zwak? Waar zijn dan uw tranen en gebeden die betuigen: Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp? Is uw geloof als een mosterdzaad? Het zal nog worden tot een grote boom. Anderen zullen zich nog onder uw schaduw vermaken.

Stel u dan tegen uw ongelovigheid. Het is een list van de duivel om u in twijfel te houden. Maar dit is het gebod des Heeren: geloof en gij zult zalig worden. Twijfel dan niet door ongeloof aan de beloften van God, maar wees gesterkt in het geloof, gevende God de eer.

Zalig is zij die geloofd heeft, want de dingen die haar van de Heere gezegd zijn, zullen volbracht worden. Heere, ik roep U aan door het geloof dat hoewel zwak, echter oprecht is.

Mijn ziel, versier u dan met zodanige genadegaven en heilige hoedanigheden die u tot dit heilig en hemels werk moge bekwaam maken.

HOOFDSTUK 9

WELKE DE HEILIGE SIERADEN OF KLEDEREN DER GELOVIGEN ZIJN

O, mijn Zielsbruidgom, welke moeiten, zorgen en kosten zijn er voor die ziel niet nodig, die tot een bewaarde bruid van Uw heilige en heerlijke majesteit gemaakt zal worden. Wanneer wij ons op het aller-zuiverste door onze boetvaardige tranen gewassen en gereinigd hebben en ons versierd vinden met uw beste gaven en volmaakte gehoorzaamheid, zo is het nochtans de eer van Uw genade en barmhartigheid dat wij U aangenaam en welbehaaglijk zijn.

Waak op, waak op, trek uw sterkte aan, o Sion! Trek uw sierlijke klederen aan, o mijn ziel! Hoor, o dochter, en zie, neig uw oren en vergeet uw volk en uws vaders huis, zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid.

Trek een driedubbel bruijloftskleed aan dan zult u niet naakt bevonden worden, noch dit woord horen uit de mond van de Bruidgom: wel vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruijloftskleed aanhebbende? Trek een zwart rouwkleed aan over uw zo zware zonden. De oude as van de zonde van mijn jeugd is een nieuw vuur van droefheid. Bedrijf rouw zoals de rouw over een enige zoon en maak een zeer bitter misbaar. Ga in het zwart voor het aangezicht des Heeren, misschien wordt door deze droefheid het hart gebeterd. Scheur uw hart en niet uw klederen. Kir zoals de duiven der dalen vanwege uw overtredingen, Ezech. 7:16. Niet zozeer over de straf, maar dat u uw God vertoornd hebt. Niet zozeer omdat u uw Rechter hebt misdaan, maar omdat u uw Vader hebt verbitterd.

Zo sta ik op met belijdenis van mijn zonden in mijn mond, met ernstige zuchtingen van mijn ziel, met een heilige bekommernis des harten om vergeving, hoe ik met U, o God, zal verzoend worden. En ik sta op met die hoop, dat deze boetvaardigheid mij

leiden zal tot bekering, verwachtende Gods ontferming, ontmoeting, vergeving en verlossing. Een tovenaars werd in genade aangenomen (Manasse). Een tollenaar werd in de tempel gerechtvaardigd. De misdaad van een moordenaar werd hem vergeven door de rechtvaardige God. Een boetvaardige zondares werd afgewassen door de Fontein van Uw liefde, o Heilfontein van Israël.

Ik zie de lieflijke stralen van Christus schijnen op een apostel die Hem verloochende, Luk. 22:61. O, onuitsprekelijke liefde. Ik bid U dat ik de boetvaardigheid van de zondares mag navolgen. Geef mij de heilige nederigheid van Manasse, het zuchten van de tollenaar, de belijdenis van de moordenaar, de tranen van de zondares en het schreien van Petrus. Ja, Heere, was Gij mijn tranen.

Mijn God, wie kan wanhopen aan Uw barmhartigheid. Want wanneer wij ons op het diepste en op het allerergste verlopen hebben in de zonden, zo kunnen onze zonden niet vergeleken worden bij Uw barmhartigheid. Want dat is de eeuwige barmhartigheid van onze God: waar de zonde meerder geworden is, daar is de genade veel meer overvloedig geweest. Zijn barmhartigheid zendt altijd een uitdagende brief aan al onze zonden. Al waren ze als het zand der zee. Bewaar ons toch voor een zorgeloze vermetelheid tegen Uw genade, opdat wij mogen bekeerd worden en verlos ons van wanhoop aangaande Uw genade, wanneer wij bekeerd zijn.

Welnu, mijn ziel, dank uw God dat Hij zoveel barmhartigheden aan u bewezen heeft. Hij heeft u bestraft over uw boosheid en in u een verfoeiing, een haat en een wraak tegen de zonden gewerkt. Als u uw ogen van tranen hebt ontledigd en uw borst door diepe zuchten ontlast, wees dan verzekerd dat uw droefheid tot blijdschap zal worden, Joh. 16:20.

Zie op het Lam van God en hoor dit woord uit Zijn gezegende mond: komt allen tot Mij die belast en beladen zijt, Ik zal u rust geven voor uw ziel. Of: zoon, wees goedsmoeds, de zonden zijn u vergeven.

Heilig u en kom ten offer, is Gods stem, 1 Sam. 16:5. Zoals Hij, Die mij geroepen heeft, heilig is, hoe zou ik mij onder de heiligen kunnen tellen, als mij het kleed van heiligmaking niet was aangedaan? Wanneer ik mij versier met heiligheid, het sieraad van het huis van onze God, dan ben ik een levende steen aan Gods heilige tempel. Indien mijn klederen altijd wit moeten zijn, zo past het mij dat witte koninklijke kleed aan te trekken.

Nu verschijn ik voor de Koning der koningen, Wiens klederen zo wit zijn als de sneeuw. Geen voller op aarde kan die zo wit maken, Mark. 9:3. Dit heilig sieraad moet ik aandoen nu ik een witte keursteen ontvangen heb. Zo' n kleed past een reine maagd die aan Christus, haar Man, moet worden voorgesteld, Die Zichzelf voorgesteld heeft, opdat Hij mij heiligen zou, mij gereinigd hebbende door het bad des waters.

O, Christus, Uw heiligheid worde de mijne en worde mij toegerekend, opdat ik onder die gemeente geteld worde, die geen vlek of rimpel of iets dergelijks heeft. Gij, o Zaligmaker, zijt als het vuur van een goudsmid, als de zeep der vollers. Louter mij, ja doorlouter mij als goud en zilver, opdat ik de Heere een spijsoffer zou mogen toebrengen in gerechtigheid.

Indien ik in gevoelens van heiligheid van anderen mag verschillen, die zichzelf met eigengerechtigheid oppronken, nochtans weet ik, niet zonder merkbare troost, dat mijn Rechter in de hemel is en mijn getuige in mijn boezem.

Ontzondig mij met hysop en ik zal rein zijn, was mij en ik zal witter zijn dan sneeuw

Ik ben zeer vrolijk in de Heere, mijn ziel verheugt zich in de God mijns heils. Want

Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan, zoals een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert en een bruid zich versiert met haar gereedschap. Dit kleed is gewassen in de wijn van de ware Wijnstok en deze mantel in wijndruivenbloed. Nooit zag men een bruidegom zo versierd, noch een bruid op haar bruiloftsdag in het fijnste goud van Ofir, zoals deze koningsdochter. Zij is geheel versierd inwendig. Haar kleding is van gouden borduursel, schoon als de maan, zuiver als de zon. Geheel zijt gij schoon. Er is geen gebrek aan u. Gij zijt ondertrouwd in gerechtigheid.

Hoe schoon stond het priesterlijk gewaad Aáron. Hoe deftig was Mórdechai gekleed met het koninklijke kleed van Ahasvéros en Esther met haar pronksieraden voor de koning. Nog duizendmaal kostelijker staat mij dat rein en blinkend fijn lijnwaad. Want dit fijn lijnwaad zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen. Het is zeker dat Sálomo in al zijn heerlijkheid zo niet is bekleed geweest.

Deze klederen hebben wij ontvangen door Jehovah onze Gerechtigheid. Hierdoor zijn wij op het netste versierd, bedekt, beschermd en bewaard. De doodschuldige heeft hierin zijn vrijspraak, even alsof hij nooit zonde had gehad noch gedaan. Ja, alsof hij zelf alle gehoorzaamheid volbracht had.

De onrechtvaardige is hierin gerechtvaardigd. Deze gerechtigheid van Christus stelt ons tot rechtvaardigen. De onreine vindt hier zijn reinigmaking, zijn inklevende gerechtigheid. De overtreder wordt hier hersteld, want de Heere heeft al onze ongerechtigheden op Hem doen aanlopen. Hier wordt de naakte gekleed, dewijl wij de Heere Jezus hebben aangedaan.

De afgedwaalde doet Hij wandelen op de weg der gerechtigheid in het midden van de paden des rechts. Nu zwijgt de wet, want onze gerechtigheid is uit Hem, spreekt de Heere. Nu beschuldigt er geen duivel, want bij Wien gerechtigheid is, spreekt in gerechtigheid. De hel is gesloten, want er is geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn.

O, hel, waar is uw overwinning? De consciëntie spreekt vrij, dewijl wij in Hem gevonden worden, niet hebbende onze rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is. O, zoete verwisseling, dat de ongerechtigheid van velen verborgen wordt in één Rechtvaardige en dat de gerechtigheid van Eén vele onrechtvaardigen rechtvaardigt. O, mijn ziel, u bent door gerechtigheid verlost en spoedig ontvangt u de kwitantie aan Jezus's liefdemaaltijd, wanneer u met de Zon der gerechtigheid zult beschenen zijn. U bent met een driedubbel kleed gekleed, u zult niet naakt bevonden worden. U bent zwart, doch lieflijk. Reiner dan sneeuw, witter dan melk, roder dan robijnen en gladder dan een saffier.

HOOFDSTUK 10

OPWEKKING TOT GELOOF, HOOP EN LIEFDE

Maar zonder geloof is het onmogelijk om God te behagen. Want die tot God komt moet geloven dat Hij is en een Beloner is, dergenen die Hem zoeken.

Daarom, mijn ziel, onderzoek u of u in het geloof bent. Want tenzij u gelooft, zekerlijk u zult niet bevestigd worden. Maar indien u van ganser harte gelooft, zo is het geoorloofd. Zie, mijn ziel, hier is de deur van het geloof geopend, waar is nu uw geloof? Hier is de overste Leidsman van uw geloof, Christus Jezus, in Wie u de vrijmoedigheid en de toegang hebt met vertrouwen door het geloof tot deze genade.

Zo laat mij dan toegaan met een waarachtig hart en met volle verzekerdheid des geloofs tot de zegelen van de rechtvaardigmaking door het geloof. Zie, hier is de algenoegzame God, Die al mijn gebreken geneest. Zie, hier is de onfeilbare

waarachtige God, Die geen mens is dat Hij liegen zou, of een mensenkind dat Hij bedriegen zou. Zal Hij iets zeggen en niet doen? Iets spreken en niet bestendig maken? Hij, Die de Overwinning Israëls is, liegt niet. Zie hier Zijn eeuwige goedertierenheid, waardoor Hij Zich mijner wil ontfermen, mij zo gewillig wil liefhebben, zo hartelijk wil beminnen, zo trouwhartig wil bewaren tot de zaligheid door het geloof en mij om niet wil rechtvaardigen door het geloof om Jezus' wil.

Hij is het enigste Deel van mijn ziel, de enige Middelaar om mij tot God te brengen en om mij God te doen genieten. Hij richt de gemeenschap op tussen God en mij, bevordert die en doet mij daarin volharden.

Zo verzegelt het geloof mij dat God waarachtig, goedertieren, barmhartig en almachtig is. Zij verzekert mij ten volle dat hetgeen Hij beloofd heeft, Hij ook machtig is te doen. Dat is het zachte bed, waar mijn geloof zo gerust op nederligt en zo veilig op slaapt,

En u, mijn ziel, hebt u nog geen gronden genoeg van uw geloof in Gods volmaaktheden gevonden? Voeg dan hierbij de oneindige verdiensten van het geslachte Lam, in Wie u de verzoening hebt door het geloof in Zijn bloed. Deze beker is immers het Nieuwe Testament in Zijn bloed, hetwelk voor velen vergoten wordt tot vergeving der zonden.

Daarbij komt de onafwijsbare of altijd verhoorde voorbede van de Hogepriester van het Nieuwe Testament. Door het oog des geloofs kunt u al deze dingen zien. Wat ontbreekt u nog? Dit is het oog om de Onzienlijke te zien. De mond om de Gekruiste te eten. De hand om Hem vast te houden. De voet om naar mijn Beminde te lopen. De vleugels om naar Hem toe te vliegen. De band van mijn ondertrouw. Wij hebben de waarheid van Zijn mond, de barmhartigheid van Zijn hart en de sterkte van Zijn hand. Zo twijfelen wij niet, maar met een drievoudig snoer van geloof, hoop en liefde zullen wij eeuwig aan Hem verbonden blijven.

O, Geest des geloofs, onderwijs mij hoe ik al die zaligmakende beloften tot zaligheid en vertroosting ten eeuwige leven mij zal toepassen. Geef mij dat overdierbare geloof der uitverkorenen Gods en volmaak wat daaraan ontbreekt.

Laat ik dat bovenal aannemen in mijn geestelijke strijd, opdat ik daardoor al mijn geestelijke vijanden mag overwinnen en verzekerd zijn dat hoewel mijn geloof als goud beproefd zal worden, het echter niet zal ophouden, maar mag bevonden worden te zijn tot lof en heerlijkheid in de openbaring van de Heere Jezus.

En u, mijn ziel, grijp Jezus, uw Bruidegom aan door het geloof. Voeg u daardoor dicht bij Hem. Eigen uw ziel de oneindige verdiensten van Jezus' volmaakte gehoorzaamheid en van Zijn bittere dood en bitter lijden krachtig toe en verwacht uw begeerte van een zoete en lieflijke omhelzing van uw Verlosser.

De Heere is het Deel van mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen. Hier is de deur der hoop geopend, waardoor men ingaat tot de God der hoop om overvloedig te zijn in de hoop, door de kracht van de Heilige Geest.

Op Zijn beloften, op Zijn rechten, op Zijn heil en op Zijn woord mag ik heden hopen. Ik mag verzekerd zijn van de hope des eeuwigen levens, welke God, Die niet liegen kan, beloofd heeft aan ons, die toevlucht genomen hebben om de voorgestelde hoop vast te houden, die wij hebben als een anker der ziel. Want Hij, Die het beloofd heeft, is getrouw. U zal ik zien zitten voor mijn ogen, o Zaligmaker, U, de Hoop der vaders, de Hoop der heerlijkheid Gods en het Vertrouwen van mijn ziel. U, in Wie ik zoveel steunsels vind van mijn hoop, als mijn geloof gronden gevonden heeft in Uw naturen, ambten, staten en werkingen, waardoor Gij mijn zaligheid verworven hebt.

Uw apostel heeft mij geleerd dat de ondervinding hoop werkt. Uit hoeveel noden hebt Gij mij verlost? Uit hoeveel gevaren hebt Gij mij gered? En Gij, mijn God, Die mij verlost hebt en nog verlost en op Wie ik hoop dat Gij mij nog verlossen zal, op U wil ik hopen. En u, mijn ziel, wees niet te zeer verslagen, zo u uw anker in het hemels heiligdom geworpen hebt. Zeg niet met een wanhopige Jood terstond: het is buiten hoop. Of met de klagende kerk: mijn hoop is vergaan van de Heere. Immers er is nog hoop in deze dienaangaande. Laat ons een verbond maken. Zeg met dezelfde kerk: dit zal ik mij ter harte nemen, daarom zal ik op Hem hopen. De uitgestelde hoop krenkt wel het hart, maar de begeerte die komt, is een boom des levens. Waarom zou u zich, o mijn ziel, zo neerbuigen en onrustig zijn? Hoop op God. Zie uit naar dat grote Goed dat u heden gepresenteerd zal worden. Ik zal uitzien naar de Heere, ja, ik zal de Heere verbeiden. Verlang naar de vervulling, verwacht ze met lijdzaamheid.

Er is ook troost te vinden in het zoeken van de hoop, want daarin is blijdschap en voorspoed. En in die voorspoed is gelukzaligheid. Uw gebeden zullen echter verhoord worden. Zij brengen mee hetgeen u begeert of behoort te begeren: o God, laat mij niet beschaamd worden over mijn hoop.

Maar mij dunkt, ik voel hoop en liefde door elkander geweven, die de afwezigheid van mijn Heiland mijn ziel zo zwaar pijnigen,

Ik gevoel de eeuwige liefde des Vaders, Die ons uitverkoren heeft tot aanneming tot kinderen. Ik moet erover uitroepen: zie hoe grote liefde de Vader ons bewezen heeft, dat wij kinderen Gods genaamd worden. O onuitsprekelijke liefde om mij te kennen, voordat ik was. Die er nooit kon geweest zijn dan door U. Zo maakt Gij hetgeen dat Gij hebt willen liefhebben. En Gij hebt willen liefhebben, hetgeen Gij gemaakt hebt.

Was er ooit zodanige liefde, zo langdurig, zo vrijwillig, zo goedertieren en zo genadig als deze liefde is? En omdat deze liefde alleen uit U gesproten is, zo zal de roem en de eer in U alleen rusten. In deze liefde zal ik slapen, wandelen en gaan.

Alle zegeningen ontvangen wij als vruchten van Uw uitnemende liefde. Mijn God, in Uw zo dierbare liefde rusten wij, wanneer wij slapen. Op deze liefde leunen wij, wanneer wij gaan, staan of wandelen. Het heeft U behaagd mij met liefde te pijnigen en mijn pijn neemt toe door het missen van Uw liefde. Wij hebben de liefde die God tot ons heeft, geloofd en bekend, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon in de wereld gezonden heeft.

Het is alleen uit Uw liefde, o Lam Gods, dat Gij Uzelf tot de dood toe hebt vernietigd. O liefde, sterker dan de dood. Uit liefde geeft Gij mij Uw vlees te eten en Uw bloed te drinken, als zegels van mijn ondertrouw, gemaakt in liefde. O huwelijksliefde, wat bent u zoet, gemakkelijk en troostrijk. Een halve kus van het uiterste van Uw lippen verliest mijn hart, wat zijn dan de kussen van Uw mond, waarop mijn liefde zo verzot is. Nog groeit onze liefde door het missen van de dadelijke bezitting. Het is uit liefde dat Gij mij, ellendige, zo hoog hebt opgetrokken.

Toen de zonde mij tot verfoeiens toe walgelijk had gemaakt, hebt Gij de ogen van Uw liefde op mij geslagen. Toen het de tijd der minne was, haalde Gij mij uit de afgrond der hel om mijn stoel zeer hoog te zetten in de hemel. Dit doet mijn gedachten boven mijn woorden uitgaan. Ja, mijn woorden schieten zozeer te kort om Uw liefde naar behoren te roemen.

O, uitnemende liefde, kon ik tot uw kennis eens geraken. Zij gaat mijn verstand ver te boven. Ik laat deze liefde in de zee van haar oneindigheid berusten, want mijn korte armen kunnen die niet omvatten. Laat slechts een straaltje op mij dalen, zo wordt mijn ziel ontvonkt om U hartelijk lief te hebben.

O, Heere God, mijn Sterkte, o vuur der Goddelijke liefde dat altijd brandt en nooit

wordt uitgeblust. Ontsteek mij, o liefde, die altijd heet is en nooit verkoelt. Laat mij geheel door u ontstoken worden, opdat ik verslonden worde in de grondeloze diepte van Uw oneindige liefde. Laat ik daarin wonen, totdat Gij mij toelaat om de verwondering te genieten, die ik nu nog niet bereiken kan. Te weten, de kroon der rechtvaardigheid, die degenen bereid is, die Uw verschijning hebben lief gehad.

HOOFDSTUK 11

OPWEKKING TOT VREUGDE, TOT HONGER EN DORST, VRIJMOEDIGHEID EN WACHTEN

Mijn God, laat hen nu van vreugde opspringen die Uw Naam liefhebben. Wij hebben heden een feest den Heere. Wij hebben heden de bruiloft des Lams. We hebben de Bruidegom gezalft met vreugdeolie. De vriend van de bruidegom verblijdt zich met blijdschap om de stem van de Bruidegom. Zij zullen geleid worden met alle blijdschap en verheuging.

Wij vinden hier het zegel van onze verkiezing dat onze namen geschreven zijn in de hemelen. Het koninkrijk van God is binnen in ons in blijdschap door de Heilige Geest, Luk. 17:21. De genieting van Gods tegenwoordigheid is mijn vereniging met het opperste Goed. Dit doet mij heden van blijdschap uitroepen en Gode juichen met een stem van vreugdegezang. En zou mijn ziel zich niet verheugen in God haar Zaligmaker? Zou zij zich niet verblijden in de geboorte en over het lijden van Hem, Die zo'n oneindig en eeuwig goed mij geopenbaard en gegeven heeft, waarvan ik de volheid nog verwacht, wanneer ik daar zal zijn?

Mijn God, indien het Uw goedheid behagen mocht om mij gedurig in deze vreugde te houden en zo mijn loop met blijdschap te volbrengen, dan vond ik in mijn vreemdelingschap mijn zaligheid. Indien ik die vreugde gedurig mocht bezitten, dan was mijn wandel meer door aanschouwen dan door het geloof.

Het zal mij ondertussen vergenoegen dat mijn vreugde eeuwig zijn zal in de verzadiging der vreugde en lieflijkheden aan Gods rechterhand. Indien het Uw goedheid behagen mocht dat ik soms de voorsmaak hiervan had, dan zou ik mij ook tevreden houden dat ik nog op een aarde wonen moet, die niet anders dan smartelijke droefheid voortbrengt. Want ik weet wel dat er een onderscheid is tussen de hemel en de aarde. En ik zal verwachten dat ik eens onstraffelijk voor Hem zal gesteld worden in vreugde.

O, mijn ziel, schep nu eens water met vreugde uit de Fontein des heils. U bezit de blijdschap des geloofs en uw Zaligmaker heeft gebeden dat Zijn blijdschap in u vervuld mocht worden. Ontvang ze dan als een vrucht van Zijn verdiensten. Geniet ze, want zij daalt af van Zijn zalving.

Doe nu altijd uw gebed met blijdschap. Houd deze vreugde van Gods heil vast. Want deze blijdschap des Heeren is uw sterkte, wanneer u klaagt over uw misdaden.

O God, Gij hebt mijn ziel als een dorstig land voor U gemaakt. Want Uw Goddelijke stem is tot mij gekomen: die dorst heeft, kome en die wil, neme het water des levens om niet. O, alle gij dorstigen komt tot de wateren.

Dit heeft mijn honger en dorst naar de genade zo ontstoken dat ik moet uitroepen: gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt mijn ziel tot U, o God! Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God. Zij voelt haar gebrek dat zij arm, ellendig en naakt is, zodat ze niet verzadigd kan worden dan met Uw tegenwoordigheid, die gewoon is niet zonder een zegen te komen. Zo verwacht zij de vergeving der zonden, de heiligmaking en daarna de volle zaligheid. Terwijl zij nog in dit lichaam is, verwacht ze om met de woonstede die uit de hemel is, overkleed te worden, 2 Kor. 5:2.

Mijn ziel is rusteloos en kan niet stil zijn, voordat zij drinkt uit die zuivere rivier, klaar als kristal en uit de Steenrots, Die Christus is. Heere, geef mijn dorstig hart te drinken. Indien Gij, o Fontein van levend water, de hongerige en dorstige niet had zalig

gesproken, ik zou niet eens om één druppel durven begeren of zuchten. Dit geeft mij moed, dat Gij de dorst verwekt en de drank geeft. Dat is de troost in de zwakheid van mijn krachten, dat ik dit nog uit Uw hand ontvang.

Ik beklaag mij veeltijds dat ik U, Die mijn ziel liefheeft, zo moet missen. Mijn ogen worden veelal gehouden, dat zij de waterput niet zien. Menigmaal heb ik niets om te putten, overmits de put diep is. Vanwaar komt mij dan het levend water?

Welnu, dit is mijn troost dat mijn begeerte eens zal voldaan worden, wanneer mijn ziel geheel en al zal gedompeld worden in die Heilfontein van Israël. Mijn God, laat mij altijd meer begeren, dan zal mijn begeerte voldaan zijn. Nooit vond ik een begerende, dorstende en zoekende ziel die bedrogen uitkwam.

Gezegend zijt Gij, mijn Rotssteen, die de bedelaar niet van Zijn huis wegzendt met een lege schotel. Gij vult de ledige vaten. Mijn ziel, werp ook uw vrijmoedigheid niet weg, maar ga met vrijmoedigheid tot de troon der genade. Waarom zou u vrezen voor het aangezicht des Heeren? Waarom zou u van Hem vlieden? Waarom zou u zich verbergen, als Adam en omdolende zijn, als Kaïn? Nee, hoor uw Vader u toeroepen: troost, troost Mijn volk, zal ulieder God zeggen, spreekt naar het hart van Jeruzalem en roept haar toe dat haar strijd vervuld is, dat al haar ongerechtigheid verzoend is en dat zij van de hand des Heeren dubbel ontvangen heeft. Of de lieflijke stem van de Gezalfde des Heeren: de Geest des Heeren, HEEREN is op Mij, omdat de Heere mij gezalfd heeft om een blijde boodschap te brengen de zachtmoedigen. Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om de gevangenen vrijheid uit te roepen en de gebondenen opening der gevangenis, om uit te roepen het jaar van het welbehagen des Heeren, Jes . 61. Zodat ik met vrijmoedigheid durf te zeggen: de Heere is mij een Helper, ik zal niet vrezen.

Zou Gij, Die de lammetjes in Uw schoot vergadert en de zogenden zachtjes leidt, mijn boetvaardige ziel Uw genade weigeren? Heeft zij niet met tranen en gebeden Uw genade door het geloof en in de Naam en de voldoening van U, o Zaligmaker, verwacht op hoop van de vervulling van Uw beloften?

Zou Hij verstoten wiens recht van vrijmoedigheid gegrond is in Zijn voorbede, om in de verzekering van het geloof kloekmoedig heen te gaan in de mogendheden des Heeren? O nee, mijn ziel, schud u uit het stof.

Indien uw hart u niet veroordeelt, zo hebt u vrijmoedigheid om tot God te gaan. Sta op, mijn ziel, u wordt geroepen. Sta met haast op, want u hebt de panden van de Goddelijke liefde. Grijp ze aan. U hebt de Goddelijke genade, liefde en vergeving der zonden om niet, zonder betaling.

Kom dan, ga vrijmoedig naar Hem toe. U hebt veel vrijmoedigheid in het geloof, wanneer u de vrijmoedigheid genomen hebt om de roem der hoop tot het einde toe vast te houden. Want dit is de vrijmoedigheid die ik tot Hem heb, dat indien ik iets bid naar Zijn wil, Hij mij verhoort.

O, mijn ziel, stel u nu eens op uw wacht en op uw sterkte om te zien wat Hij in u spreken zal. Zo zal ik uitzien en wachten op de God mijns heils. Aan dit Bethesda wacht ik op de roering van het water en verwacht daar de belofte des Vaders.

Heere, Gij zijt mijn God, U verwacht ik de ganse dag. Terwijl ik aan deze Fontein zit, zal ik wachten op het welbehagen van Uw goedheid. Het is U op het volmaakst bekend wat Gij doen zult dien die op U wacht. Verander mijn verwachting in de genieting van de zalige onveranderlijkheid.

En u, mijn ziel, wacht op de Heere. Wacht gedurig op Uw God, zo Hij vertoeft. Wijk niet van Jeruzalem uit Zijn heiligdom, voordat u de belofte des Vaders ontvangen hebt.

Mijn God, laat de onbekwaamheid tot deze heilige plichten mij niet terughouden. Laat mij krachtdadig doorbreken door alle onwilligheid heen, niet zonder een scherpe bestraffing over mijn traagheid. Gij, Die milddadig zijt geweest in mij om mij met Uw barmhartigheid te overgieten, wil bij al Uw genade nog deze daarbij voegen, dat ik de genade en de kracht tot eer van U, de Gever, mag aanleggen. Anders was het voor mij beter arm te zijn geweest dan ondankbaar.

Gij, mijn God, weet immers zeer wel dat ik gaarne het beste van Uw gaven aan U zou opofferen. Indien ik niet met een oneindige en barmhartige God te doen had, kon ik rechtvaardig verwachten zelfs om mijn gehoorzaamheid gestraft te worden. Maar nu is het, Heere, dat mijn onmacht tot prijs van Uw goedheid gedijt. Want indien ik mij meer zou schikken naar Uw rechtvaardigheid dan zou Uw barmhartigheid minder verheven zijn in Uw vergeving en aanneming.

Hier ben ik nu voor Uw ogen en verbeid Uw welbehagen. Gij weet of het beter is om mij meer kracht te verlenen, of de krachten die Gij mij gegeven hebt aan te nemen. Maar nadien Gij mij het meest gegeven hebt, zal ik nog gedurig Uw vergeving behoeven. Laat daarom mijn verzoek aan U steeds meer zijn om vergeving van mijn gebreken dan om de bijstand van Uw genadegaven.

HOOFDSTUK 12

OPWEKKING TOT HEILIGE AANDACHT OP HET AVONDMAAL DES HEEREN EN AAN ZIJN TAFEL.

Vergadert u tot het avondmaal van de grote God, is de stem van mijn Zielebruidegom, Die aan de deur staat en klopt. En zo iemand Zijn stem hoort en opendoet, Hij zal tot hem inkomen en avondmaal met hem houden.

Het is des Heeren avondmaal. Indien dit leringen en geboden van mensen waren, dan had ik een mensengeloof en een eigenwillige godsdienst. Of ik stelde mijn eigengerechtigheid tot mijn afgod. Maar het is een dierbaar gebod van mijn Bloedbruidegom: doe dat tot Mijn gedachtenis. Hij bereidt wijn en melk, vlees en bloed, ja Zijn eigen lichaam tot een spijs. Hij bereidt huis en hart. Zijn overdierbaar gezelschap en over-dierbare nodiging brengt mij de grootste zegen mee.

Dit acht ik de grootste eer voor mij, dat de Koning van hemel en aarde aan Zijn ronde tafel zit, terwijl mijn nardus zijn reuk geeft. Als u, o mijn ziel, met een heerser zult aangezeten zijn, zult u wel nauwkeurig letten op degene die voor uw aangezicht is. Weet dat Hij, Die deze tafel voor u bereid heeft wel snel zal zien wie geen bruiloftskleed aan heeft. Is uw Heere en Meester daar tegenwoordig? Zo versier u, als een bruidegom in zijn gewaad en als een bruid met haar gereedschap.

Hebt u een zwart kleed van droefheid over uw zonden? De Heere richt daar de gebogene op, Ps. 146:8. Hebt u een wit kleed aan? Dat zal het huis des Heeren sierlijk zijn, Ps. 93:5. Hebt u het rode kleed aan van Christus' gerechtigheid? Uw gerechtigheid is uit Mij, spreekt de Heere, Jes. 54:17. Hebt u geloof op God? De Heere behoedt de gelovigen, Hoogl. 7:9. Is uw liefde uitgegaan naar uw Beminde? De Heere bemint u, zoals Hij de kinderen Israëls bemint, Hos. 3:1. Hoopt u op de Heere? De Heere zal met uw hoop wezen, Spr. 3:26. Bent u vol vreugde? Hij is het Die vreugde in uw hart gegeven heeft, Ps. 4:8. Versmacht u van dorst? Hij komt de dorstige tegemoet met water, Jes. 21:14. Hebt u geen vrijmoedigheid om tot Gods altaar te gaan? Zijn vrijmoedige Geest zal u ondersteunen, Ps. 51:14. Wacht op de Heere, Hij zal u geven de begeerten van uw hart, Ps. 37:4. U zult alle genade ontvangen, want Hij is machtig om te doen boven hetgeen wij bidden of denken, Ef. 3:20.

U mag ontvangen uit de handen van een barmhartige Vader. U moet ze ontvangen, want Hij gebiedt u om die aan te nemen. U zult ze ontvangen, want zij komen u toe van de waarachtige en getrouwe God. Zalig zijn ze die geroepen zijn tot het avondmaal. Hij heeft het ingesteld in de laatste nacht toen de discipel zijn Meester verraadde.

In de avond van de wereld verwacht ik geen andere maaltijd dan het avondmaal van de bruiloft des Lams. Zo rijk en milddadig de Insteller van deze maaltijd is, zo rijk en milddadig is ook de maaltijd. Zij zal niet zonder zegen, heil en vrucht eindigen. Het is een maaltijd, overvloeiende van reine wijn, van vet vol merg, van reine wijnen die gezuiverd zijn. Een overvloed van spijs en drank, die gekocht is met het dierbare bloed van de Insteller.

Mijn ziel, rust nu van uw werken, want de dag is voorbijgegaan. Neem rust, eet, drink en wees vrolijk. Hij geeft de moede rust, de belaste en beladene hebben rust voor hun zielen. Heere Jezus, blijf bij ons, want de dag is gedaald. De avondschaduw hebben zich geneigd. Houdt Gij avondmaal met ons.

Het was eens de Goddelijke belofte aan de priesters en aan de kinderen van Zadok die de wacht van het heiligdom hadden waargenomen: zij zullen tot Mijn tafel naderen, Ez. 44:16. Niet minder recht heeft hier het geestelijk priesterdom. Want de opperste Wijsheid heeft hun een tafel bereid en toegericht voor Zijn aangezicht, tegenover hun wederpartijders. Ik vind erop gegraveerd: de HEERE is Vrede.

Wij worden tot vrede geroepen door de Vrededorst, vrede, vrede zij ulieden. Het is ook zoet dat broeders in vrede samenwonen en dat vrede de broederen zij en liefde met geloof, van God den Vader en onze Heere Jezus Christus, Ef. 6:23.

O, mijn ziel, verblijdt u over de volheid en de overvloed van vrede. U hebt de vrede met God, die alle verstand te boven gaat, die verworven is door Hem, Die uw Vrede is en die alle dingen met Zichzelf heeft verzoend.

Toen Hij heenging, gaf Hij u Zijn vrede en richtte uw voeten op de weg des vredes. Hij heeft aan u Zijn Geest gegeven, de Geest des vredes. Hier is het zegel van die Raad des vredes tussen Hem en die Man, Wiens Naam is Spruite, Zach. 6:13. Zie hier de vrucht van de rechtvaardigmaking des geloofs: de vrede van God.

Om mijner broederen en mijner vrienden wil, zal ik nu van vrede spreken, vrede zij dit huis. In deze grazige weiden aan deze zeer stille wateren ga ik nederzitten. Waar is een betere rustplaats te vinden dan aan de voeten van mijn Heere? Er is geen beter gezelschap dan het gezelschap van de heiligen der hoge plaatsen, Dan. 7:18. Leun nu op de bebloede wonden van uw Heere. Val op Zijn borst en zit aan in Zijn schoot. Dit is waarlijk de schaduw van die Appelboom, waaronder men zo veilig schuilen kan en voortbrengt ten leven als koren en bloeit als de wijnstok, Hos. 14:8. O, mijn ziel, erken uw geluk dat u hier mag aanzitten als een kind aan de tafel van uw Vader en als een bruid aan de rechterhand van de Bruidegom.

Zo bent u dan niet meer een vreemdeling en bijwoner, maar een medeburger der heiligen en een huisgenoot Gods.

HOOFDSTUK 13

DE ZIEL AAN JEZUS' MAALTIJD IN HAAR HEMELSE GEDACHTEN

Met het gehoor des oors heb ik U nu niet alleen gehoord, maar nu ziet U mijn oog. Mijn ziel, maak u op, wordt verlicht, want uw Licht komt en de heerlijkheid des Heeren gaat over u op. Hier is de heerlijkheid des Heeren en het sieraad uws Gods.

Hier komt niet zo zeer een uiterlijk of verstandig gezicht te pas, maar een gezicht des

geloofs. Hoe sterker het geloof is, hoe helderder het gezicht. Hoe meer het gezuiverd is van de aarde, hoe vaardiger het is om zich naar boven te verheffen. Hoe meer het is in de Geest, hoe klaarder het de hemel geopend ziet.

Zet er nu eens uw hart op. Zie met uw ogen en hoor met uw oren alles wat de Heere spreken zal. Aanschouw de eeuwige liefde van God de Vader, Die u eerst heeft liefgehad. Hier bevestigt God Zijn liefde tot u, dat Christus voor u gestorven is, toen u nog een zondaar was.

Zie hier de liefde van de Eniggeborene van de Vader, Die u heden Zijn vlees te eten en Zijn bloed te drinken geeft. Een liefde zo vrijwillig en om niet. Proef er heden de zoetheid van. Niets is daarbij te vergelijken. En als u op deze berg van zalige liefde zult geklommen zijn, kunt u de aller-steilste bergen beklimmen, al had u de hel op uw rug. Dan kunt u zwemmen door het water. Geen wateren zullen u verdrinken. Dan kunt u zingen met de jongelingen in het vuur. Geen pijn zal u schaden. U zult lachen en vrolijk zijn tot in de dood.

Zie hier de liefde van de Heilige Geest, Die u aan uw God verbindt en Die het Zegel is van uw aanstaande huwelijk en heerlijkheid. O God, mijn hart verheft zich tot U, door de liefde. Zij rust op dat aller-zuiverste, aller-volmaaktste en eenvoudigste Voorwerp en vindt hier zoveel in dat de eeuwigheid alleen haar ziel daarin kan bezig houden. Nu wordt ze verslonden in deze overdenkingen. Haar ogen worden duister van het aanschouwen van zo'n hemels Licht. En dit is hetgeen mij bedroeft: dat ik tot binnen het voorhangsel van de hemel nog niet kan treden. Mijn ziel is evenwel tevreden met die stand, waarin U haar belooft te stellen. Want het komt haar nu niet toe om U van aangezicht tot aangezicht te zien.

Was Gij mijn ogen ondertussen in het water van Silóam. Bestrijk ze met Uw ogenzalf, dan zullen mijn ogen klaarder worden. Zij zullen indringen tot de gezichten Gods.

Het heeft u behaagt, mijn God, om Uw dienstmaagd te doen klimmen op de berg des Heeren en haar aldaar te tonen de hemel met zijn onuitsprekelijke gelukzaligheid. Zeg nu tot mij: sterf op deze berg met dit gezicht in uw ogen en beschik zo mijn ziel in dat land der onsterfelijkheid, Deut. 34:1-5.

O God, hier moet ik mijn geluk prijzen. Ik zit hier als de bruid des Konings met de Zon der gerechtigheid op mijn hoofd. O mijn ziel, uw klederen zijn rechtvaardigheid en heiligheid en de gerechtigheid van Jezus is uw versiersel. Uw Zaligmaker is in u verheerlijkt en u in Hem. Niet in die heerlijkheid die u verwacht, maar in het teken en onderpand van uw verwachting.

O, met welke onuitsprekelijke vreugde en met welk een gejuich wordt u door uw geluk onthaald. Hoe kunt u het langer uithouden op de aarde, daar u zich in de heerlijkheid voelt gezet. Zou u in de hemel kunnen zijn zonder dat te weten? Zou u uw voet in de zaligheid kunnen zetten zonder u te verheugen? Denkt u dan dat de hemel iets anders is dan liefde? Ga dan met haast heen tot uw Liefste, tot uw Zielsbruidegom.

O Zaligmaker, waarom blijft Gij zo achter? O hemel, beweeg u snel! O tijdsloop, loop! Verhaast de huwelijksdag, want mijn ziel wordt gepijnigd door zo'n lang uitstel. O Zielsbruidegom, wanneer ontmoeten wij elkaar eens in de wolken? Wanneer krijgen wij die dag, waarin ons huwelijk voltrokken wordt?

O tijd, zeg ik nogmaals, hoe pijnigt u de ziel van hen die door Jezus? liefde verslonden zijn. Kom hier, o liefde van Christus. U omhels ik, u kus ik, u houd ik vast en niemand zal mij van u scheiden. Zalig zijn de ogen die zien, hetgeen u ziet. Geef mij verlof, o Jezus, dat ik het gezang van Uw oude dienstknecht nazing: nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord, want mijn ogen hebben Uw zaligheid

gezien. Zo is mijn ziel vaardig om opgenomen te worden in haar heerlijkheid.

Mijn Vader, ontferm U over mijn ongebondenheid en over mijn zwakke en verstrooide gedachten. Neem Gij mijn hart tot U. Houd het bij U. Bind het dicht aan U met de banden der liefde, opdat het niet één keer het oog zou kunnen werpen op deze vergankelijke, aardse dingen. Ja, Heere, zolang ik ogen heb, laat mij niets anders zien dan U. Laat mij niets anders dan U genieten. Laat mij U hier zo gedurig zien, zoals Gij te zien zijt door de ogen van het geloof, totdat ik U zien mag, zoals ik door U gezien ben.

O, Zon der gerechtigheid, verspreid Uw stralen door alle duistere hoeken van mijn hart. Leid mij door dat Goddelijk licht tot de volmaakte glans van Uw heerlijkheid. Of neem die weinige druppels weg, waarmee Gij mijn ziel zo bevochtigd hebt en maak dat ze overvloedig mogen wederkeren in de volle zee van Uw heerlijke genade, vanwaar zij hun oorsprong hebben.

Welnu, mijn ziel, zie nu de toekomstige heerlijkheid. Zie de plaats die u nu betreden hebt. Blijf daar om er nooit vandaan te gaan. Zie de aardse dingen met verachting aan en vergeet hetgeen voorbij is, alsof het nooit geweest was. Neem uw afscheid van de wereld door over te gaan naar de hemel. U zou gelukkig zijn, wanneer u geen andere hartstochten of genegenheden aanneemt dan die hemels zijn. In deze opgetogenheid van gedachten vestigt mijn oog zich op brood en wijn, doch zo, dat wij niet aanmerken de dingen die men ziet, maar de dingen die men niet ziet, want de dingen die men ziet zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet en die hier vertoond worden, zijn eeuwig.

Het spijsoffer en het drankoffer zijn niet afgesneden van het huis des Heeren onzes Gods, Joël 1:16, want hier is de Goddelijke belofte vervuld: de Heere laat de ziel der rechtvaardigen niet hongeren, maar hij eet tot verzadiging. De vermoeide ziel drinkt uit de beken der Goddelijke wellusten tot dronken worden toe.

Dus mijn ziel, ziet deze zichtbare tekenen aan als panden van de onzichtbare ontvangen genade. Zie de overvloed der Goddelijke liefde dat Hij bij Zijn woord deze tekenen voegt, opdat u daardoor Zijn beloften zou herdenken en goedsmoeds zou zijn, verzekerd zijnde dat de Goddelijke toezeggingen zullen vervuld worden. U ontvangt een teken, maar het is een teken, waardoor u tot een teken bent, een eeuwig teken. O, mijn ziel, u hebt heilige tekenen, blijf niet onheilig. U hebt een zichtbaar teken, ontvang de onzichtbare genade. Zij is een onbreekbare band van het geloof tussen God en uw ziel. Houd vast in uw hart hetgeen God daar ingeprent heeft. Mijn God, hoe groot zijn Uw tekenen, hoe machtig veel zijn Uw wonderen.

Wij ontvangen brood, dat geen leven geeft aan de doden. Ook kan het de levenden niet voor de dood bewaren. Onze vaders hebben het manna gegeten en zij zijn gestorven. Maar het is brood dat voor de gelovigen het leven vertoont. Zo alleen is het geen gewoon brood, maar een verzegeld brood.

Dit brood is aangenaam van smaak en nodig tot onderhouding van mijn tijdelijke leven, maar dewijl het sacramenteel is, zo vertoont het mij allerlei geestelijke goederen. En waarom zou het niet de Gever Zelf vertonen? Want het brood, zegt mijn Zaligmaker, dat Ik hem geven zal, is Mijn vlees.

O heilzame lekkernijen voor de ziel. O gewenste maaltijd. O hemelse delicatessen. Is het Jezus' vlees, zo is het hemels brood dat van de hemel nederdaalt en aan de wereld het leven geeft. Zo voedt het beter dan het geslachte lam, 't is duurzamer dan Israëls spijs, Ex. 16:20, en het heeft een zoetere smaak dan de bittere saus van het offerdier, Ex. 12:8.

Het is in mijn mond zoeter dan honing of honingzeem, want Zijn vrucht is mijn

gehemelte zoet. Het is aangenaam van reuk, want Zijn oliën zijn goed tot reuk. Het voedt en onderhoudt mij in het geestelijk leven en bewaart mij voor de eeuwige dood. Hier is de Ark waarin alle schatten van kennis verborgen zijn. Hier is de Genadestoel der gelovigen. Hier is het Feestoffer gebonden aan de hoornen van het altaar.

Ik laat een ongelovige Jood vragen: hoe kan ons Deze Zijn vlees te eten geven? Ik doe geen onderzoek naar Christus' macht, maar ik verwonder mij liever over Zijn goedwilligheid. Ik doorgrond Zijn majesteit niet, maar ik eer Zijn goedheid. Hier is een spijze om te eten die niemand kent dan die ze ontvangt. U hebt ze hier in overvloed.

Het eten van Jezus, dat waarachtige hemelse Brood, zal nu uw gedurige spijze zijn. En wat zal uw spijze anders zijn dan te doen de wil van uw hemelse Vader? Dat is een begeerlijke spijze. Het is een spijze van des Konings tafel. Giften van het Koninkrijk Gods. Eet dit Brood met vreugde, want de Heere heeft een welbehagen aan u en u zult uw hart hierdoor meer gesterkt vinden dan door alle spijzen. O, de hemel geeft een ander Brood, de Boom des levens, Die zo zoet is, dat het hier vanwege Zijn zoetigheid niet kan gegeten worden. Zalig is hij die eens Brood zal eten in het Koninkrijk Gods. Ja driemaal zalig die het vlees van de Zoon des mensen eet, want Zijn vlees is waarlijk spijs en Zijn bloed is waarlijk drank.

De Opperste Wijsheid nodigt mij om te drinken van de wijn die Hij bereid heeft. Op de bruiloft van Kana in Galiléa moest de moeder des Heeren zeggen: zij hebben geen wijn. Maar hier heeft de Heere een maaltijd van reine wijn, een wijngaard van rode wijn. De wijn verheugt de levenden, zij vervrolijkt het hart des mensen en doet de lippen der slapende spreken. De mensen juichen als van de wijn. De moeder van Sálomo wilde dat men wijn zou geven aan degenen die verloren gaan en sterke drank degenen die bitterlijk bedroefd van geest zijn. Zij is een tegengif tegen de dodelijke wonden.

O, mijn ziel, de Koning heeft u gebracht in Zijn wijnhuis, waar rondom bergen zijn die vloeien van zoete wijn. En zo overvloedig dat u ze hebt zonder geld. Drink van die wijn tot dronken wordens toe. U zult er door leven, verkwikt en versterkt worden.

Zie de liefde van uw Liefste. Hij heeft gedronken edik met gal gemengd en u mag drinken van de most die de jonkvrouwen sprekende maakt. Gij, o lieve Heiland, hebt de wijn van Gods toorn gedronken en wij mogen drinken uit die geestelijke Steenrots, Die Christus is, van dat bloed des Nieuwen Testaments. Gij, o God, hebt geen lust aan het bloed der varren, bokken of stieren. Dat was niet dierbaar noch kostelijk genoeg om die zielen, die vertreden lagen in hun bloed, te verlossen uit een put zonder water. Dat moest, o Sion, het bloed des verbonds zijn. Alleen dat bloed reinigt de consciëntie van dode werken. Dat bloed alleen kan onze zonden wegnemen. Loop toe, mijn ziel, loop toe en drink. Drink heden, dan bent u zalig en eeuwig behouden.

Mijn ziel, hebt u bloedrode zonden? Zie hier het reinigende bloed. Bent u bekommerd over de hardheid van uw hart? Dit is het enige middel om dat hart te doen smelten. Hebt u dorst en vindt u geen rivier noch waterfontein om uw dorst te lessen? Zie, Degene Die gezegd heeft Mij dorst, Die heeft gezegd: Mijn bloed is waarlijk drank.

Zeg niet: ik ben een dorre boom. Want dit bloed maakt dat de dorre boom bloeit. Zie uw uitnemend geluk. U bent gekomen tot de gehoorzaamheid en besprenging van het bloed van Christus. U bent een lid van Christus' verborgen gemeente, die Hij verkregen heeft door Zijn bloed.

O, Christus Jezus, o Rotssteen, Die geslagen is opdat er wateren des levens uit voortvloeien, naar U wend ik mij. Naar U, o Fontein, Die voor het huis van David openstaat, keer ik mij om vreugdewater daaruit te scheppen. O, dierbare wonde,

waardoor mijn ziel genezen worden. Ik schuil, o Jezus, in deze Steenrots. Ik vlieg daarin om mij, gelijk een duif, te verbergen voor de roofvogels.

Gij zijt in het hemelse heiligdom ingegaan door Uw eigen bloed, laat mij U volgen, opdat ik zingen mag: Gij, o Lam Gods dat geslacht is, hebt mij gewassen met Uw bloed. U zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid.

Maar op welk een klare en duidelijke wijze wordt mij de diepzinnige verborgenheden van Jezus' kruisiging voorgesteld door dit gebroken brood en deze vergoten wijn. Het is alsof ik U voor mijn ogen gekruisigd zie. Het is alsof ik U met Uw lieve discipelen in Gethsémané bloedig zie zweten en met Johannes op Golgotha Uw doornagelde handen en voeten zie. Het is of ik die nare klacht hoor: Ik moet met een doop gedoopt worden en hoe word Ik geperst totdat het volbracht zij. En wederom: nu is Mijn ziel ontroerd en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure. Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbij gaan. Ik zie U gekroond met een doornenkroon.

Ik zie U in het rechthuis met strenge geselingen met kastijdingen van een wrede geslagen. Bespogen door onreine monden. Beladen met een dodelijke last van kruis en zonden. Uitgerekt op het vloekhout. Genageld aan het kruis van schande en vloek. Ik hoor U uitroepen met een nare stem: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?

Gij werd door een moordenaar en door goddeloze mensen gelasterd. En tot een verzekering dat het handschrift, dat tegen mij getuigde, uitgewist was, besloot Gij Uw lijden met dit troostrijke woord: Het is volbracht. Alzo was de straf, die mij de vrede aanbracht, op U. Door Uw striemen, o Liefste, is mijn genezing geworden, mijn verzoening verworven en mijn vrede gemaakt. Gij zijt een oorzaak van eeuwige zaligheid geworden voor de arme zondaar.

O wonderlijke verborgenheid der Godzaligheid. O diepten van Gods wijsheid. De Alomtegenwoordige wordt gevangen. Hij, Die onbegrijpelijk is, wordt gebonden. De Gezegende wordt gelasterd en gevloekt. De eeuwige God sterft als een mens. Hier druist de ongerechtigheid tegen de Gerechtigheid in, de duisternis tegen het Licht en de leugen tegen de Waarheid. Als ik bezwaard ben, is één van deze kruisgezichten mij meer waard dan al het goed van deze wereld.

Met recht beefde dan de aarde over de smarten van haar Schepper en trok de zon haar licht in, omdat de Schepper van het heelal leed. Met recht bewogen zich de rotsstenen, omdat de Rotssteen des heils vermorzeld werd. Terecht scheurde het voorhangsel des tempels, omdat een andere weg tot het heilige der heilige werd ingewijd.

Een ieder is bevreesd en schrikt om het lijden van zijn Maker aan te zien of te verdragen. De ganse natuur siddert en beeft, omdat de God der natuur lijdt. Als ik, o lieve Zaligmaker, aan Uw kruis denk, wordt mijn ziel innerlijk beroerd. Doch wanneer ik U uit de benauwdheid zie uitkomen en Uw Geest hoor bevelen in de handen van Uw Vader, word ik wonderlijk vertroost en weet dat Gij gekruisigd zijt door de zwakheid van het vlees, maar nochtans Gode leeft. Zo is de ergernis van het kruis weggenomen. Laat het U behagen om Uzelf aan de ziel van Uw dienstmaagd de onnaspeurlijke rijkdom van Uw liefde te openbaren, die niet alleen alle kennis te boven gaat, maar ook alle verwondering. In deze liefde is noch diepte, noch lengte. O, barmhartigheid zonder einde, zonder palen. O, wat is er een gewicht in Zijn liefde.

Het is een zuivere en een wonderlijke liefde. Mensen en engelen, voegt uw kracht en sterkte samen, maar u zult de liefde niet opheffen, noch van de aarde oplichten. Er is een wonderlijk gewicht in deze liefde. Gewis, deze overvloeiende liefde, de uitgestrekte, breedte en onbepaalde liefde van Christus is het enige dat Hij alleen mij

geven kan. Ik heb weinig meer dan de liefde tot de liefde. Hierin wil ik zwemmen, hierin wil ik verdrinken, ja, hierin wil ik verslonden blijven. Nu zie ik dat Gij mij hebt liefgehad, omdat Gij mij, o Vader, Uw eniggeboren Zoon niet hebt onthouden.

HOOFDSTUK 14

DE GROOTHEID VAN GODS GENADE AAN ONS

EN ONZE Plicht DAAROMTRENT

Gij zijt gegeven aan ons tot een bewijs dat Gij met al Uw weldaden en zegeningen aan ons geschonken zijt. Mijn God, indien ik nu genade in Uw ogen gevonden heb, zo ga Uw dienstmaagd toch niet voorbij, maar toon mij Uw goedertierenheid en geef mij Uw heil. Mijn ziel, wat bent u gelukkig dat God u heden Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Hij geeft U dat ware Brood uit de hemel. Gelukkig, dat de Zaligmaker Zichzelf aan u gegeven heeft voor uw zonden. En dat Hij u Zijn lichaam geeft tot spijze, Zijn bloed u tot drank. Zie, hier zijn u gegeven de gewisse weldadigheden Davids, die getrouw zijn.

Hij geve u de begeerte van uw hart en een erfdeel onder de geheiligden, zodat u zingen mag: Gij hebt mij gegeven de erfenis dergenen die Uw naam vrezden, Ps. 61:6. Zo ondervindt u dat God de begeerte der rechtvaardigen geeft.

Zie wel toe dat u deze genade van God niet tevergeefs mocht ontvangen hebben. Geef de Heere uw hart, geef Hem uw liefde. Ja, o God, geef mij die genade dat ik mezelf vrijwillig en gedurig aan U op mag dragen. Dan zou ik zeker weten dat Gij mij aannemen zult, aangezien dat deze genade de Uwe is.

Deze bediening, mijn ziel, is aan u gegeven. Waarom, o God, aan mij boven degenen welker is de aanneming tot kinderen en de heerlijkheid en de verbonden en de wetgevingen en de beloftenissen, uit welke Gij zijt, zoveel het vlees aangaat, God boven allen te prijzen in der eeuwigheid? Rom. 9:5. Gegeven aan mij, boven zovelen van onze broederen (die als ballingen rondzwerven, H. V.) die zo zuchten en klagen: ach, hoe is dat goud zo verdonkerd, wij zien geen tekenen meer en geen profeet leert ons. Is niet de zon ondergegaan over hun profeten? Is de blijdschap niet voor hun ogen afgesneden en de verheuging van het huis huns Gods?

Ja gegeven aan mij, boven zovelen van het zogenaamde christendom, die wel eten, maar niet tot verzadiging. Die drinken, maar niet tot dronken worden toe. Ik eet, zij hongeren; ik drink, zij dorsten; ik ben blijde, zij zijn beschaamd.

O God, ik ben geringer dan al deze weldadigheden en dan al deze trouw, die Gij aan Uw dienstmaagd gedaan hebt. Wie ben ik, Heere HEERE, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt. Want al mijns vaders huis is niet geweest dan maar lieden des doods voor mijn Heere, de Koning; nochtans hebt Gij Uw dienstmaagd gezet onder degenen, die aan Uw tafel eten. En wat zal Uw dienstmaagd nog meer zeggen? Heere, om Uw woord wil en naar Uw hart hebt Gij al deze dingen gedaan, die Gij gedaan hebt, 2 Sam. 19:28.

Maar hoor hier de Bruidegom u toeroepen: Eet, vrienden, want Mijn vlees is waarlijk spijs. Zo waarachtig als ik dit brood neem en eet, zo waarlijk neem ik U aan. Zo eet ik U en zo word ik één met U. U geniet ik tot mijn geestelijke spijs en geestelijk voedsel ten eeuwige leven.

Mijn God, ik was de minste druppel der genade onwaardig en hier geeft Gij mij een overvloedige spijze. Belieft het U niet om mij de overvloed van Uw genade te laten genieten, of een dubbel portie mij mee te delen, laat echter het recht der hondkens mij niet ontnomen worden om de kruimpjes te eten die van de tafel van mijn Heere vallen.

O, mijn ziel, tot welk een hoogte van zaligheid bent u geklommen dat deze verborgenheden aan u zijn geopenbaard. U was onwaardig om God uw Vader te noemen, niettemin wordt u onder Zijn huisgezin aangeschreven. U was des doods schuldig en zie hier het leven aan u geopenbaard. Mij aangaande, het zal mij goed zijn om nabij God te zijn en deze goederen aan te nemen. Zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden. Het zij verre van mij om te zeggen: Houd Uw Brood voor Uzelf. Nee, maar ik roep tot U: o Heere, mijn God, geef mij altijd dit Brood, opdat ik niet sterf.

O lieve Zaligmaker, U neem ik aan met een vaste verzekering dat ik niet zal uitgeworpen worden. Ik neem dit Brood tegen mijn honger en mijn ziel wordt gesterkt met genade. Ik zal de beker der verlossing opnemen en deze balsem zal zijn tot genezing van mijn wonden.

O mijn ziel, de genade is te groot om die te verwerpen. Haar prijs is te kostelijk dan dat u zich van haar goederen niet zou verzekeren. Zou uw Zaligmaker tot het Zijne komen en zou het Zijne Hem niet aannemen? Dat zij verre. Die Zijn getuigenis heeft aangenomen, die heeft verzegeld dat God waarachtig is.

Mijn ziel, verwonder u over dit voedsel dat u eet. Het is van Hem Die de engelen aanbidden, Die de serafs eerbied bewijzen, Die de machten ontzien en Die de krachten bewonderen. Dat is uw voedsel, eet daarvan uw bekomst. Zie dan toe dat u niet onwaardig eet, of dat u de verzenen niet opheft tegen Hem Die Zijn vlees u te eten geeft, Ps. 41:10. Hoor de stem uws Liefste: neemt, eet, dat is Mijn lichaam. Hoor Zijn belofte: die Mijn vlees eet, zal leven door Mij. Hier regent het Manna om te eten. Hier is het Brood der machtigen om u te voeden, Ps. 78:25. Eet van deze honing, want hij is goed. Eet daarvan zoveel u genoeg is. Die hiervan eet, zal nimmermeer hongeren, want door het vlees van de Schepper wordt het schepsel verzadigd en door die Goddelijke spijs wordt het de Goddelijke natuur deelachtig.

Eet dan van die Boom des levens. Eet also van dit Brood, want tenzij u het vlees van de Zoon des mensen eet, u hebt geen leven in uzelf. O, Zaligmaker, welk een groot geluk geniet ik hier dat deze spijs mij met U verenigt. Gij zijt meer de mijne dan mijn lichaam de mijne is. Ik voel dat mijn lichaam leeft en zich beweegt. Doch eens zal ik dat verliezen. Maar mijn geloof ziet, gevoelt en geniet Uw tegenwoordigheid zo, dat ik nimmermeer van U zal gescheiden worden.

Als koud water op een vermoeide ziel is mij dit woord: drink en wordt dronken, o liefste. Zo zal ik drinken tot dronken wordens toe uit die Fontein der hoven en Put der levende wateren die uit Libanon vloeien.

Geen priester mocht wijn drinken als hij in het binnenste voorhof inging. Maar ik, die een koninklijk priesterdom ben, drink wijn in het heilige der heiligen van die wijngaard van rode wijn. Een Nazireër werd verboden wijn te drinken. Maar Jezus, de ware Nazireër gebiedt mij, die een toegewijde Gods ben, wijn te drinken. David weigerde het bloed der krijgslieden te drinken, 2 Sam. 23:16. Maar hier mag ik drinken het bloed van de Vorst van het heir des Heeren.

Mijn ziel, u kunt niet deelachtig zijn de drinkbeker des Heeren en der duivelen. Nee, dat zou u zeker de dood zijn. Het vergif dat op de grond ligt, zou u doen sterven. Hier hebt u een troostbeker, die des Nieuwen Testaments is, volg het bevel van uw Heere: Drinkt allen daaruit. Want die hiervan gedronken zal hebben, zal niet dorsten tot in der eeuwigheid.

Geen drank is zo nuttig en bekwaam om uw zielsdorst te lessen dan deze. En zoals zij

uw dorst lest, zo is zij ook de prijs van uw verlossing. O, dierbaar sap van deze Wijnstok, waarmee Gij mijn ziel laaft. Is dit druivenbloed? Of is dit het bloed des Nieuwen Testaments, hetwelk voor mij vergoten is? Gij spreekt, o, ware Wijnstok, met Uw discipelen van het drinken van die nieuwe wijn in het Koninkrijk der hemelen. Is er ook een kostelijker en lieflijker drank dan deze, waarmee Gij heden mijn ziel drenkt ten eeuwige leven?

Laat toch de zoetheit van deze drank nooit uit mijn mond gaan. Laat die mijn ziel versterken. Laat deze genade op mijn hart werken tot het einde van mijn leven, dat veranderd zal worden in zalige onsterfelijkheid. Hebt u een Fontein van levend water gevonden? Drink en leef.

Mijn ziel, u bent geroepen tot de gemeenschap van Jezus Christus. Is de drinkbeker der dankzegging niet de gemeenschap des bloeds van Christus? Die van de offeranden eet, heeft gemeenschap met het altaar, een gemeenschap en vereniging die net zo zeker is, als zij verborgen is. Die zelfs door de dood niet verbroken wordt.

HOOFDSTUK 15

HET EINDE VAN HET HEILIG AVONDMAAL

Zijn wij hierdoor niet uitnemender en heerlijker dan wij weten? Zijn wij niet de Goddelijke natuur deelachtig? Zoals Hij vlees is van ons vlees zo zijn wij Zijn vlees. Wij hebben gemeenschap aan U, niet alleen door de natuur, maar ook door de mededeling van Uw lichaam en Uw bloed.

Hebben wij niet, o Christus, één en dezelfde Geest? Is onze verwachting niet erfgenamen van God en van Christus te zijn? En zal deze niet duren tot in alle eeuwigheid?

In welke heerlijke stand ben ik gesteld! Dit is om mij tot de hemel toe te verheffen en de hemel in mij te brengen. Ik ben mijns Liefste en Hij is de mijne.

Zie dan uw geluk, o zondaar, dat u tot de gemeenschap van de Drieënige God bent toegelaten. Welgelukzalig is het volk, wiens God de Heere is. Alles wat in God is, is voor u. Al Zijn eigenschappen zijn voor u. De almachtige God is uw Schild, uw Loon zeer groot. U hebt de liefde van Christus, u kunt er op leunen. Zijn voorbede is dat u volmaakt zou zijn in Eén. U bent Zijn natuur deelachtig, doch ook Zijn genade.

Gebeurt het dat u moet lijden, gedenk dat het komt door deze vereniging. Dat lijden is verordeneerd om u het beeld van Jezus Christus gelijkvormig te doen zijn. Men moet een medegenoot zijn in de verdrukking van Jezus Christus, Openb. 1:9.

Gedenk menigmaal aan deze vereniging. Laat uw hart daarop rusten, want zij zal u niet begeven, in welke nood u ook verkeert. Verlaat uw wereldse troost. En gaat Jezus eens terzijde, zodat u Hem niet vindt, Die uw ziel lief heeft, houd evenwel deze vereniging voor geen inbeelding. Nee, zij is en zal bij u blijven. Is Jezus uw Hoofd, hoe zou u, Zijn lid, van Hem kunnen worden afgesneden? Wij zijn in Hem volmaakt en er mag geen gebrek zijn aan het verborgen lichaam van Christus. Indien er geen been van het lichaam van Jezus mocht gebroken worden in de dagen van Zijn vernedering, nog minder zal dat zijn in Zijn verheerlijking, daar wij met Christus al in de hemel gezet zijn, Ef. 2:6.

O, mijn ziel, bent u met Jezus ondertrouwd in eeuwigheid, vanwaar hebt u dan een scheidbrief te wachten? Hetgeen God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet. U hebt brood en wijn ontvangen, of liever: het lichaam en het bloed des Heeren. Is deze spijs in u verteerd? Bent u daarin veranderd? Vanwaar dan de scheiding? Bent u een tak, ja een ent die in de Boom des levens is ingeënt? Hebt u lieflijke vruchten

voortgebracht, aangenaam voor God? Waar vandaan zou u dan een boom zijn, die ontworteld en tweemaal verstorven is, of een afgebroken tak?

Bent u gebouwd als een levende steen op die kostelijke Hoeksteen, of op die Steenrots? Welke winden zullen u dan omver waaien? Geen poorten der hel zullen u overweldigen, want deze gemeenschap is ook met de Vader en de Heilige Geest, 1 Joh. 1:3. O hemelse vertroosting, o onuitsprekelijke vereniging. Welke plaats zou het ongeloof in mijn hart kunnen hebben? Zult Gij, o hemelse Landman, wel voor mij bidden, maar niet verhoord worden? Zult Gij, o Hogepriester, voor mij lijden en zal ik niet verheerlijkt worden? Zult Gij zonde voor mij gemaakt worden en ik niet geheiligd worden? Zult Gij de angsten der hel dragen en zal ik niet zalig zijn? Mijn ziel zegt nogmaals: o, uitnemende en onbegrijpelijke gelukzaligheid van de gelovigen, die, hoewel wij die genieten, evenwel niet kunnen uitspreken. Want oneindig is haar maat. Eeuwig is haar bestendigheid. Zij is beter geschikt voor een dankbare verwondering en verbaasdheid des geestes, dan om met een eindig verstand nagespeurd te worden. Maar zoals het één brood is, zo zijn wij velen één lichaam, dewijl wij eens broods deelachtig zijn en wij door één Geest tot één lichaam gedoopt zijn, 1 Kor. 12:13. Zo hebben wij door Christus de toegang door één Geest tot de Vader. Ja, lieve Jezus, was dit gebed van U voor ons niet: "Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, gelijk als Wij één zijn: Ik in hen, en Gij in Mij, opdat zij volmaakt zijn in Eén?", Joh. 17:23.

Zo kan ik met hen dezelfde gebeden en dankzeggingen tot God opheffen over mijn verkiezing, krachtdadige roeping en vrije rechtvaardigmaking, die een even dierbaar geloof met mij ontvangen hebben. Christus is ons geworden tot heiligmaking en bewaart ons door de kracht Gods. Wij weten dat wij uit de dood overgegaan zijn in het leven en hebben één God en Vader van alle vertroosting. Op ons gebed tot onze Vader verwachten wij de zaligheid en het Koninkrijk dat Hij ons verordineerd heeft.

Zo erkennen we ook een gemeenschap te hebben met alle heiligen die reeds boven zijn. Wij roemen en verheerlijken hun deugden en hun overwinningen en zegenen God over hun verlossing, volgen hun voorbeelden na en verlangen naar en zuchten om een gelukkige vereniging met hen in de zaligheid.

Mijn ziel rust niet, voordat ze bij hen is. Ondertussen houdt zij een nauwe band met de heiligen op aarde. Ik weet dat er geen heiligen op de aarde zijn, of ik heb een eigendom aan hun gebeden en zij alle hebben wederom een eigendom aan mijn dankzeggingen.

Als ik mijn ogen ten hemel ophef, zo denk ik aan dat gezelschap dat voor mij is heengegaan en die zo hartelijk naar mij verlangen. U, o God, loof ik voor hen en mijn ziel wenst bij hen te zijn. Zij verlangt er naar om die kroon van eer en onvergankelijkheid te beërven die op hun hoofd zo uitnemend schittert.

O, God, ik gedenk Uw weldadigheid in het midden Uws tempels. Tot Uw Naam en tot Uw gedachtenis is de begeerte van mijn ziel. Want Gij hebt mij Uw wonderen tot een gedachtenis gemaakt. Gij zijt gedachtig geweest aan Uw barmhartigheid, aan Uw waarheid en aan Uw heilig Verbond.

O, Heere, wat is de mens dat Gij zijner gedenkt en dat Gij aan hem gedacht hebt in zijn nederigheid. Dat Gij tot hem gezegd hebt: doe dat tot Mijner gedachtenis. Dat Gij hem vereert, opdat hij Uw daden zou gedenken en uw wonderen van oudsher om de gedachtenis der grootheid Uwer goedertierenheid overvloedig uit te storten, naar al het goede dat de Heere hem bewezen heeft.

Ik vind op deze tekenen geschreven: gedachtenis. Zo gedenk ik aan Uw dood, omdat ik daardoor leven moet. 't Is ter gedachtenis van dat grote werk der verlossing dat voor

mij gewrocht is, opdat ik hierdoor op een bijzondere wijze zou gesterkt worden. De zalige vruchten van Uw dierbaar lijden doen mij gedenken dat Gij aan mij gedacht hebt.

Zo gedenk ik dat Hij, Die van eeuwigheid bekleed was met majesteit en heerlijkheid in doeken is gewonden. Dat Hij, Die de hemel niet kan ontvangen, in een kribbe is neergelegd. En dat Hij Die in de gedaante van God was, gevonden is in het gelaat van een mens. De Vader der eeuwigheid is geworden uit een vrouw. De schoonste van alle mensenkinderen zie ik veracht als de onwaardigste onder de volken. Hij, Die de duivelen gebiedt, wordt van de duivel verzocht. Hij, Die de Schepper is van alles en Wiens het vee is op duizend bergen, zie ik in honger, in dorst en in armoede. De Rechter van hemel en aarde, voor Wiens rechterstoel alle mensen zullen verschijnen, zie ik beschuldigd en veroordeeld. De Vorst des levens zie ik gedood, gehangen aan het vervloekte hout. Hij heeft geleden van Hem bij Wie Hij van eeuwigheid een Voedsterling was en dagelijks Zijn vermaking. Ten allen tijde was Hij spelende voor Zijn aangezicht. Hij, Die de sleutels heeft van graf, dood en hel, ligt hier onder de zegelring van Pilatus. O, verborgenheid van deze liefde tot de mensen. Zij overtreft het begrip van alle engelen.

Zou mijn tong bekwaam zijn om die wonderen uit te spreken? Zou mijn verstand die liefde kunnen naspeuren? Zou mijn hart dit wonder kunnen begrijpen? Hier wordt de wijsheid der mensen verdwaasd. Zij kan niet bevatten hoe de gerechtigheid en de barmhartigheid van God voldaan zijn, dat de overtreding is gesloten, dat de zonde is verzegeld en dat een eeuwige gerechtigheid aan het licht is gebracht door de dood van de Zoon van God.

Deze dingen zal mijn ziel nooit vergeten, omdat zij U daarover nooit genoegzaam loven kan. Hoe kan ik U door het geloof gekruist zien en U in mijn hart vergeten? Hoe zou ik Uw dood niet kunnen gedenken, daar mijn zonden de oorzaak daarvan zijn? Dat zij verre. In de gedachtenis van deze aller-diepste afgrond, verlangt mijn ziel gedompeld te worden. Zij verlangt woorden te vinden om dit uit te spreken. Maar nu, terwijl ze verbaasd staat over dit grootste gezicht, verlangt ze in de hemel de toon der heiligen na te zingen.

Al deze dingen zal ik niet alleen gedenken wanneer mij in deze zichtbare tekenen Uw uitnemende liefde voorkomt, maar zolang als er adem in mij is en het geblaas van God in mijn neus, Job 27:3. Met deze gedachte sterf ik en verwacht ik Hem te zien, Die in de wolken verschijnen zal tot mijn zalige verlossing.

En u, mijn ziel, spreek lof ter gedachtenis van Zijn heiligheid. U hebt te veel goed ontvangen om dat niet te vermelden in Gods heiligdom. Nadat ik geloofd heb, ben ik verzegeld geworden door de Heilige Geest der belofte. Hier heb ik een zegel van de rechtvaardigmaking des geloofs. Hoewel het verbond vast is, nochtans hijgt mijn geloof naar de verzegeling. Die mij hiervan verzegelt, is God. Hij heeft mij hiervan het onderpand des Geestes gegeven.

Dus zijn het geen blote tekenen, maar zegelen, dat het ganse lijden van Gods Zoon in mijn plaats geweest is. Wie zou er kunnen twijfelen aan de zekerheid van de vervulling van Gods beloften? Zij is van God, Die niet liegen kan. Zo vind ik hierop gegraveerd hetgeen dat op Sálomo's tempelpilaren stond: Jachin en Boaz, in Hem is sterkte, Hij zal het bevestigen.

Deze zegelen verzekeren u dat u Gods eigendom bent. Zijn eigendom, door een vrij, onveranderlijk en eeuwig zegel. Uws Vaders eigendom door zo'n dierbare koop prijs van uw Bloedbruidegom en door zo'n vaste trouwring. Hij kent u bij uw naam. U zult ook bewaard blijven, want u bent een besloten hof en een verzegelde fontein.

Heere Jezus, zet mij als een zegel op Uw hart, als een zegel op Uw arm. Het volk dat in Sion woont, zal vergeving der zonden hebben. Want het bloed des Nieuwen Testaments is tot vergeving der zonden. Och, hoe krachtig zijn de rechte redenen. Hoe krachtig is een woord op zijn tijd. Het is hier: dochter, wees goedsmoeds, de zonden zijn u vergeven die velen waren. Wat kan er meer aan een zondaar gegeven worden dan de vergeving der zonden en de zekerheid van de zaligheid? Onze bede is: Vader, vergeef ons onze zonden, Matth. 6:12; hier is het antwoord: Ik heb ze vergeven naar uw woord, Num. 14:20.

Mijn ziel, zie uw geluk dat u van de zonden bent ontslagen. U bent van de lasten ontheven en van de verdoemenis bevrijd. De hemel is u toegeëigend. De bekommernissen hadden waarlijk mijn hart neergebogen, maar dit goede woord verblijdt het: vergeven, Amen, de HEERE doe also, de HEERE bevestigde deze woorden, Jer. 28:6. Lieflijke redenen zijn een honingraat, zoet voor de ziel en een medicijn voor het gebeente. Hetgeen Hij aan een mens geven wil, zal ik verwachten. Hiervan verzekerd te worden, doet mijn wanhoop verdwijnen. Hiervan verzegeld te zijn, doet mij de Heere lofzingen: Loof de Heere, mijn ziel, Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw krankheden geneest. Hij doet ons niet naar onze misdaden. Welzalig is de mens wiens zonde bedekt is. Welgelukzalig is de mens wie de Heere de ongerechtigheid niet toerekent. Hetgeen in de hemel is bevestigd, is mij heden verzegeld. Dit getuigenis heb ik van Hem, Die getrouw en rechtvaardig is, dat Hij mijn zonden heeft vergeven.

In welk een lieflijke plaats zijn mijn snoeren gevallen en welk een schoon erfdeel is mij nu geworden. Nu is de bitterheid des doods geweken, want het leven en de onsterfelijkheid is mij aan het licht gebracht. Wie zal beschuldiging tegen mij inbrengen? God is het Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is.

De wet kan mij niet veroordelen, want hierdoor is de wet niet vernietigd, maar bevestigd. En ik ben niet onder de wet, maar onder de genade. Mijn zonden kan mij niet beschuldigen, want de zonde is veroordeeld in het vlees. Welke zonde kan zo groot zijn die door het heilige vlees van God niet kan verzoend worden? De dood kan mij niet verdoemen, want die is verslonden tot overwinning. De hel ook niet, want Die de sleutel der hel en des doods heeft, zegt: Ik leef en gij zult leven.

Zo is er geen verdoemenis meer voor mij, daar ik in Christus Jezus ben. Gode zij dank die mij deze overwinning geeft en die mij altijd doet triomferen in Christus Jezus.

Gods stem spreekt: verzamel Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande, Ps. 50:5. Hierop is mijn antwoord: ik zal mijn geloften betalen, nu in de tegenwoordigheid van al Zijn volk. Hier is de belofte: Ik zal u tot een God zijn. Het antwoord is: ik zal U tot een volk zijn. Ik zal u tot een Vader zijn, zegt de Heere, de almachtige.

Zo verbindt Gij U tot de uitvoering van Uw beloften: Ik zal ze brengen onder de band des verbonds. En zo wacht ik op de vervulling: zij zullen de Heere toegevoegd worden met een eeuwig verbond. Nu dan, o onze God, Die het verbond en de weldadigheid houdt, doe dit woord, tot Uw dienstmaagd gesproken, bestaan tot in der eeuwigheid. Gedenk het woord tot Uw dienstmaagd gesproken, op hetwelk Gij mij hebt doen hopen.

Onbedenklijk is Uw goedheid dat Gij met mij een verbond maakt, maar niet naar het verbond met onze vaders, Jer. 31:32. Gij maakt met mij, die een verbond met de dood en een voorzichtig verdrag met de hel gemaakt had, een verbond des vredes en des levens. Ik lag vertreden in mijn bloed, maar Gij maakt mij tot een kind des

verbonds.

HOOFDSTUK 16

BESLUIT VAN DEZE HEILIGE ALLEENSPRAAK

Het is dan ook in mijn hart een verbond met U te maken, hetwelk ik zal onderschrijven en doen naar al de geboden des Heeren. Heden ben ik getuige dat ik de Heere verkoren heb. Ja, deze plaats zal mij tot een getuigenis zijn, want zij heeft gehoord al de redenen des Heeren, die Hij tot mij gesproken heeft. Het zij verre van mij dat ik de Heere zou verlaten.

Mijn ziel, u hebt alleen uw uiterlijke naam geleend aan dat over-dierbare verbond, maar Die gegeven is tot een Verbond des volks, heeft beloofd: Ik zal Mijn verbond met u bevestigen en Ik zal Mijn wet in het binnenste van u geven en in uw hart schrijven. En Ik zal een eeuwig verbond maken, dat Ik van achter u niet zal afkeren, opdat Ik u wel doe. Ik zal Mijn vreze in uw hart geven, opdat gij van Mij niet zult afwijken. Amen, Heere, ik ben de Uwe en Gij zijt de mijne. Hoor dan nu de woorden van dit verbond. Hoe gelukkig bent u, mijn ziel, dat u in een verbond bent met de onveranderlijke God, Die gezegd heeft: IK ZAL ZIJN, DIE IK ZIJN ZAL. Heere, wij zijn kinderen die niet liegen zullen, Jes. 63:8. Nu dan, o onze God, wendt U tot het gebed door Uw dienstmaagd gesproken en tot haar smeking om te horen naar het gebed dat ik heden voor Uw aangezicht neerleg. Zie en merk toch op het recht dat ik U ordentelijk heb voorgesteld. Hoe zou Gij mij dan schuldig verklaren?

Laten deze woorden, waarmee ik U gesmeekt heb, nabij U zijn, Laten ze voor U zijn, o God, dag en nacht. Geef mij uit Uw milde hand niet alleen wat ik eis, maar ook wat ik niet geëist heb. Gij hebt deze heilige begeerten in mij gestort, verhoor mij dan haastelijk. Ik heb mijn ziel voor het aangezicht des Heeren en Uw aangezicht ernstig gebeden. Wees mij genadig en hoor mij. Zeg nu door Uw Geest: Ik heb uw tranen gezien. In het begin van uw smeking heb Ik uw gebed gehoord. Uw gebeden zijn tot gedachtenis opgeklommen, Dan. 9:23.

Laat Uw goede Geest mij altijd leren bidden en mij helpen in mijn zuchten. Ja, laat Die voor mij bidden met onuitsprekelijke zuchtingen. En indien Gij dan kunt, zend mij ledig weg.

Heden moet ik voor U belijden dat ik in mijn hart reeds het Amen op mijn gebed gevoel, voordat ik Amen gezegd heb. Want de hemel daalt met al zijn zegen in mijn ziel en ik word opgetrokken in de derde hemel om mijn hand te steken in de rijke schatkist van de Goddelijke genade. Geloofd zij de Heere, Die de stem van mijn smeking heeft gehoord.

Is de voorhemel zo gemakkelijk? Zijn deze hemelse gezichten zo zielverrukkend? Trekken ze zo mijn hart naar boven, terwijl ik biddende bevonden wordt, zodat ik niet weet of het in het lichaam of buiten het lichaam is geschied? Wat verwacht ik dan te ontvangen, als ik in de derde hemel zal opgetrokken zijn, waar ik het volmaakte zal genieten van hetgeen ik hier in de voorsmaak geniet? Hier zijn wij, kinderen Gods, in hope zalig. Want het is ons nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, zullen wij Hem zien gelijk Hij is. O wonderlijk gastmaal, niets is zo zoet voor de mond, niets zo fris voor de ziel, waartoe wij als de engelen Gods worden toegelaten. Zo nabij God te zijn om oog aan oog te zien, Jes. 52:8.

Gedankt zijt Gij, o God, Die mij hebt aangezien toen ik als een verloren zondaar tot U kwam. Geprezen zijt Gij, o allerliefste Zaligmaker, dat Gij mijn Voorspraak zijt bij de Vader en mij dat rein en blinkend fijn lijnwaad gegeven hebt, wit gemaakt in het bloed

des Lams. Verheerlijkt zijt Gij, o Heilige Geest, Die mij tot een Zegel zijt van alle beloften Gods. Ja, Gij drieënige God, Die mij een eeuwige vertroosting, een goede hoop en genade gegeven hebt en Die machtig zijt om mij voor struikelen te bewaren en onstraffelijk te stellen voor Uw troon, U alleen wijze God en Zaligmaker Jezus Christus, zij de heerlijkheid, majesteit en macht, nu en in alle eeuwigheid. Amen, ja, Amen.

DEEL 2

HET HALLELUJA DER VERHEMELDE ZIEL, OPGEZONGEN IN HAAR BINNENKAMER NA HET HOUDEN VAN DES HEEREN HEILIG AVONDMAAL EN TROOSTRIJKE VERZEKERING VAN DE GENADE GODS; IN HEILIGE NABETRACHTINGEN

HOOFDSTUK 1

DANKZEGGING TOT GOD OVER ZIJN ONTVANGEN GENADE

Heere, Gij zijt mijn God, U zal ik verhogen. Uw Naam zal ik loven, in eeuwigheid en altoos. Gij hebt wonderen gedaan. Majesteit en heerlijkheid zijn voor Uw aangezicht. Sterkte en sieraad zijn in Uw heiligdom. Uw raadsragen van verre zijn waarheid en vastigheid, Jes. 25:1.

Mijn lofzang is in stilheid tot U, o God, in Sion. Daar zal ik mijn gelofte betalen. Mijn hart is bereid, o God, mijn hart is bereid. Van U zal ik zingen, o mijn Sterkte. Want ik ben der woorden vol en de geest mijns buiks benauwt mij, Job 32:18. De Heere zal ik zingen, ik zal de Heere, de God Israëls psalmzingen, dewijl Hij lieflijk en Zijn Naam Jehovah is. Waak op, mijn ziel, waak op. Waak op in de dageraad en spreek een lied. Mijn mond zal enkel wijsheid spreken en de overdenking van mijn hart zal vol van verstand zijn. Zij zal haar gedichten zeggen van een Koning en haar tong zal zijn als de pen van een vaardige schrijver.

Maar wie zal de mogendheden des Heeren uitspreken? Wie zal al Zijn werken vertellen te Sion en Zijn lof verkondigen in de gemeente Zijner gunstgenoten? Ik zal mijn stem mengen met die van de vier dieren en de vier en twintig ouderlingen, Openb. 15:3. Zij zingen het lied van Mozes en van het Lam, wat ik ook spoedig volmaakt zal doen om nooit meer te eindigen in het koorgezang van hemelse Halleluja's in de allerhoogste hemel. Waak dan op mijn luit en harp, looft onze God met dankzegging.

Dat dan de hemel U prijze, de hemel der hemelen U love. Dat de aarde U love en de zee met alles wat daarin wriemelt. Dat de koningen der wereld, de vorsten en de rechters der aarde en al degenen die lof aanbrengen tot het huis des Heeren, U loven in Uw heiligdom met een stem van vreugdegezang. Het huis van Aaron, het huis van Levi en al de knechten des Heeren, die staan in de voorhoven van onze God. Laat ze van blijdschap vrolijk zijn.

Dat uw gunstgenoten van vreugde opspringen om die eer, dat zij samen met de kinderen van Sion juichen over hun Koning om de overvloedige lof des Heeren te boodschappen en om de Naam van Uw heerlijkheid te roemen. Ja, looft de Heere, allen die uit de Springader van Israël zijn.

En u, mijn ziel, wanneer zult u eens komen in die stand, waarin u niet anders zult doen dan u in God te verlustigen en God te loven? En dat u in dat werk zo'n oneindige vergenoeging zult vinden, dat uw verheerlijkte ziel niets anders wenst te doen dan de toon te volgen van de zingende hemelse heirscharen, lovende en prijzende God? Luk. 2:13.

Heere, open mijn lippen, zo zal mijn mond Uw lof verkondigen. Zij zal met aandacht spreken van Uw wonderen ter gedachtenis van Uw heiligheid. Heere Jezus, maak de band van mijn tong los, opdat zij spraak houde van Uw rede en uitspreke de heerlijkheid der eer Uwer majesteit en Uw wonderlijke daden.

O, Heilige Geest, steek mijn lofoffer aan. Laat de offeranden van Uw lof opgeofferd

worden op het hemelse Altaar. Laat het een offer zijn dat gans verteerd en tot as wordt. Drieënige God, wil mijn trage ziel verwakkeren en vaardig maken in het verbreiden van Uw lof, terwijl mijn gezang in mijn mond is. Laat mijn hart met Uw lof zo ingenomen zijn, dat zij niet anders uitbrengt dan de eer van Uw heerlijkheid.

Onder de goden is niemand U gelijk, o Heere. En daar zijn gene gelijk Uw werken. Uw doen is majesteit en heerlijkheid en Uw gerechtigheid bestaat tot in der eeuwigheid. Vanwege Uw ganse Naam hebt Gij Uw woord groot gemaakt. Ik dank Uw liefde, o liefhebbende Vader, uit geheel mijn hart, dat Gij mij boven anderen bemind en voorgekend hebt tot prijs van de heerlijkheid van Uw genade. Dat Gij mij afgezonderd hebt van de wereld, geformeerd hebt om Uw lof te vertellen en mij wedergeboren hebt tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus uit de doden. U zij de heerlijkheid.

Gij hebt mij geheiligd en bekwaam gemaakt door de Heilige Geest tot Uw gebruik. Toebered tot alle goede werken om Uw heilige Naam te loven en Uw lof te roemen. U dank ik voor de vergeving der zonden, die Gij aan mij verzegeld hebt met het zegel van de levende God aan Uw heilige tafel. Door het geloof heb ik het geslachte Lam de ongerechtigheid van Zijn volk zien wegdragen. Op dat Feestoffer, gebonden aan de hoornen van het altaar, heb ik mijn hand mogen leggen en mijzelf en mijn ganse zaligheid aan Hem mogen toebetrouwen. Daar hebt Gij de hoorn Uws volks verhoogd, de roem al Uwer gunstgenoten.

Deze Uw liefde erken ik met dankzegging. En zoals deze liefde uit U alleen gesproten is, zo zal de roem, lof en eer alleen in U rusten. O, mijn ziel, word zeer gaarne verslonden in deze grondeloze diepten van Gods oneindige liefde. Woon daarin en leef in een gedurige verrukking des Geestes, totdat u ontslagen van de aarde en vervuld met Jezus? volheid, toegelaten zult worden om datgene te genieten, waarover u zich hier nog niet kunt verwonderen, namelijk die zaligheid en die liefde, die in de hemelen zijn weggelegd.

Wat zal ik U vergelden, o Heere, voor al deze weldaden, die Gij heden aan mij bewezen hebt. Op deze dag zijn al de sluizen van de hemel geopend en de fonteinen van de afgrond opengebarsten tot mijn behoudenis. Een afgrond en een diepte der wijsheid en menslievende barmhartigheid die afdaalt van de eeuwige God, van het voornaamste der oude bergen, van het uitnemendste der eeuwige heuvelen, Deut. 33:15, en van de goedgunstigheid van Hem, Die in het braambos woont.

Dit zijn stromen die niet alleen uit Jeruzalem en Juda vloeien, maar uit het huis en het heiligdom des Heeren, van het zuiden des altaars. Een zuivere rivier, klaar als kristal, die voortkomt uit de troon van God en van het Lam. Aan haar zijden is de Boom des levens. Hierheen vlucht mijn ziel, omdat ik weet dat waar deze wateren komen, alles gezond en levend wordt, Ez. 47:9.

Hierin waste ik mijn handen, voordat ik tot Gods altaar ging. Hierin werd ik gereinigd van al mijn zonden. Van dit altaar nam een engel een kool en roerde daarmee mijn mond aan en zei: zie, deze heeft uw lippen aangeroerd, alzo is uw misdaad geweken en uw zonde is verzoend, Jes. 6:7.

Mijn ziel, die deze Fontein zag, kreeg lust en zei: wie zal mij-toch water te drinken geven uit Bethlehems Bornput? En terstond gaf deze Fontein zoveel water op, dat ze in mij werd een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven, Joh. 4:14.

HOOFDSTUK 2

DE AANWAS VAN DE GENADE VAN GODS KINDEREN AAN DE TAFEL DES HEEREN

Het is waar, dat ik mijn zwarte kleed had aangetrokken vanwege mijn zonden en dat ik als een verlegen zondaar van verre staande, mijn ogen niet naar de hemel durfde opslaan. Maar met de tollenaar ben ik gerechtvaardigd naar huis gegaan. Mijn ziel zuchtte onder haar zo zware zondelast en zei: o, Zaligmaker, deze Uw arme zondares is genoeg beladen met de last van haar zonden. Bedek haar met een boetvaardig berouw daarover en bekrachtig haar dan tot U te komen door een levend geloof.

Gij, Die mij genade hebt gegeven om te komen, geef het mij om de rust in U te vinden. Mijn zuchtingen en tranen werden tot blijdschap, want men zei tot mij: gij zult ganselijk niet wenen. Daarom, mijn ziel, bedwing uw stem van geweent en uw ogen van tranen, want deze dag is de Heere heilig. Bedrijf geen rouw, want Hij zal uw rouw in vrolijkheid veranderen. Hij zal u troosten en verblijden in uw droefenis. Want Hij sprak: Ik heb de vermoeide ziel dronken gemaakt en alle treurige ziel heb Ik met Mijn goed verzadigd. De dagen van uw treurigheid hebben een einde.

Mijn God, indien ik de zonde niet vermijden kan, omdat ik een mens ben, zo laat mij toch vermijden een behagen in de ongerechtigheid te hebben. Geef dat ik zonde nooit voorspreek en mij nooit daarin beroem, aangezien ik een christen ben.

O, hemelse Medicijnmeester, genees mijn ongevoeligheid. Maak mij alzo ziek van mijn misdaden, zoals ik mijzelf krank gemaakt heb door overtredingen. Spreek slechts één woord en ik zal gezond worden.

O, mijn ziel, zie de goedertierenheid des Heeren over u. Waar verbreking is voor de overtreders en voor de zondaars, daar ziet

102 God op de verbrijzelde en verslagene van geest. Zie welk een uitnemend sieraad u ontvangen hebt: een gewaad des lofs voor een benauwde geest.

Wordt u soms gespijst met tranenbrood, of vermengt u uw drank met tranen. Bent u moede van zuchten. Is uw oog doorknaagt vanwege uw zonden. Weet dat uw tranen in Zijn flessen zijn vergaderd. Zij staan in Zijn register. Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien. Verwacht die dag, waarop God uw tranen zal afwissen. Daar zal geen rouw noch gekrijt meer zijn, want deze eerste dingen zijn weggegaan.

Mijn kleed van heiligheid, dat het huis des Heeren sierlijk is, was ook niet gereinigd naar de reinheid van het heiligdom. Maar door de vuilheid besmet zijnde, werd het mij afgenomen. Ik werd versierd en geheiligd om de heilige God aangenaam te zijn. Dit kleed past mij niet om die te bevleken, maar te bewaren. Het past mij die te wassen in het bloed des Lams. En, mijn ziel, wanneer u zich schaamt over uw onreinheid en omdat er nog zoveel overblijfselen der zonde in u zijn, sla dan uw oog naar Jezus? oneindige heiligheid. Schouw Hem aan als Degene, waarmee u verenigd bent. Weet dat Hij, Die heiligt en zij, die geheiligd worden allen uit Eén zijn, opdat Hij u heilig en onberispelijk en onschuldig voor Zich zal stellen.

Verwacht dat u eens in witte klederen zult wandelen, overmits u het waardig bent.

De Heere had lust aan mij vanwege Zijn gerechtigheid, omdat ik het kleed van Zijn Zoon had aangedaan. Alle aardse klederen zijn te kort om mijn naaktheid te bedekken. Zij hebben geen sieraad of aangenaamheid bij God. Maar in dit kleed is sterkte en heerlijkheid. Met dit kleed kan ik bestaan voor Gods gericht. Jezus' lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid, die mij gegeven is, verlost mij van de toekomstige toorn.

Dit kleed is kostelijk, het is gemaakt van het Lam Gods. Het is dierbaarder dan goud en zilver en God, mijn Vader, kent het. Hij zal er mij een zegen op geven. U hebt het ontvangen uit Gods vrijwillige, oneindige en eeuwige liefde, uit kracht van Christus' verdiensten en het is u beloofd in het genadeverbond.

Trek dit kleed dagelijks aan. Vertoon u hiermee aan uw Koning. Verloochen uw eigen gerechtigheid. Stel uzelf tot wapenen der gerechtigheid, tot dienstknechten der gerechtigheid. Troost u met dit kleed van uw oudste Broeder. De reuk van deze klederen is als de reuk van Libanon, van mirre, wierook en allerlei poeders des kruideniers, Hoogl. 3:6. U zult hiermee een zegen wegdragen. Draagt u nu nog een zwart kleed, u zult het alleen maar in de woestijn dragen. Kanaän geeft nieuwe klederen die nooit verouderen. Zij geeft een eeuwig kleed, een onverderfelijk versiersel dat kostelijk is voor God.

Bent u verslagen door uw ongerechtigheid? U zult door gerechtigheid bevestigd worden. Vertrouw op de volkomen rechtvaardigheid, die Christus voor u geworden is en waardoor u in Hem gevonden bent.

Zing in uw droefheid: ik zal Uw aangezicht in gerechtigheid aanschouwen en met Uw Beeld verzadigd worden, als ik zal opwaken. Of: doe de poorten der gerechtigheid open, opdat daardoor het rechtvaardige volk inga in die nieuwe hemel en die nieuwe aarde, waarin gerechtigheid woont.

Door het geloof hebt u een meerdere offerande geofferd dan de wereld, een offerande der gerechtigheid door het geloof. Door het geloof wandelt u met God als een andere Henoeh, en bent u ingegaan in de ware Ark tot uw behoudenis. Ja, daardoor hebt u Egypte en de wereld verlaten en is uw aangezicht als reizende naar Jeruzalem dat boven is.

In dat gezicht moet ik uitroepen: ik wandel door geloof en niet door aanschouwen. Werd hier uitgeroepen: also lief heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, ik antwoord: God heeft mij liefgehad en heeft Zichzelf voor mij overgegeven. Werd de barmhartigheid van God aan de gelovigen verzegeld? Ik antwoord: mij is barmhartigheid geschied, opdat Jezus Christus in mij, de voornaamste der zondaren, al Zijn lankmoedigheid zou

betonen. Werd de opstanding der doden de gelovigen verzekerd? Ik antwoord: dit sterfelijke zal onsterfelijke aandoen.

O, overste Leidsman des geloofs, geef mij die genade dat ik met een gelovig hart u gedurig achteraan mag kleven en geef mij die genade, opdat ik weet waarom ik U achterna ga.

En u, mijn ziel, hang de Heere aan door het geloof. Ja, bouw uzelf op uw allerheiligste geloof en laat het in volstandigheid vruchten voortbrengen. En u, die gewandeld hebt door het geloof, zult eens ingaan in die rust die overblijft voor het Israël Gods. Uw geloof zal veranderd worden in het genieten van de volkomen heerlijkheid, die het einde van uw geloof is.

Mijn hoop heeft mij niet beschaamd, dewijl mijn ziel de gehoopte zaak in een dadelijk bezit scheen ontvangen te hebben. Zij volgde mijn Zaligmaker tot de plaats waar Hij in de hoogste top van eer en heerlijkheid gekroond zat, zodat zij roemen kon in de hoop der heerlijkheid Gods. Dit Anker der ziel gaat vast en kan niet wankelen. Zo bent u dan, o mijn ziel, in hope zalig geworden.

Voeg uw hoop dicht bij uw geloof. Wek ze op, opdat ze gedurig levendig is. Gebruik ze in uw geestelijke strijd. Zet ze als een helm op uw hoofd en hoop dan al de dagen van uw strijd. Word van nu af aan al een erfgenaam van de hope des eeuwigen levens. In de verwachting van die zalige hoop en verschijning van onze grote God en

Zaligmaker, Jezus Christus, mag ik van nu af aan wel eens zingen: Adieu geloof, adieu hoop, welkom liefde.

Hij, Die mij getrokken heeft met goedertierenheid, heeft mij ook liefgehad met een eeuwige liefde. Deze liefde ontvonkt in mij wel eerst een klein straaltje van liefde, maar nu is die liefde sterker dan de dood, de ijver harder dan het graf, haar kolen zijn vurige kolen, vlammen des Heeren. Vele wateren zouden die niet kunnen uitblussen, geen rivieren kunnen die verdrinken, Hoog1. 8:6,7. Wie zal mij dan scheiden van de liefde van Christus? Noch dood, noch leven, nog tegenwoordige, noch toekomstige dingen.

Het is waar, ik ben niet waardig om U te beminnen, o Bloem, o Pit van liefde van hemel en aarde. Nochtans kan ik U niet beminnen dan door U. Gij zijt het, Die dit hemels vuur reeds in mij ontstoken hebt. Blaas het aan tot een volkomen vlam. O, Wonder der engelen, o eeuwige verzegelde Liefde des Vaders, o eeuwige Verlosting Gods, geef mij verlof om in de nabijheid van Uw liefde te staan om die te aanschouwen en die te bewonderen. En geef mij verlof om te wensen U lief te hebben, indien ik niets meer kan doen.

O, mijn ziel, erken uw geluk dat u toegelaten wordt een Majesteit te beminnen, Die oneindig heerlijk is. Zuiver u dan van verkeerde liefde. Houd uw liefde onverdeeld, geheel gewillig, ijverig en verstandig. Geen aardse liefde moet uw hart innemen. Houd ze werkzaam omtrent uw Beminde. Houd ze krachtig en standvastig. Wees erin geworteld. Bewaar uzelf in de liefde Gods, blijf in deze Zijn liefde.

Vrees dan geen vijand. U hebt een borstwapen der liefde en uw vijanden zullen moeten bekennen dat God u liefheeft. Zijn de verdrukkingen, of liever gezegd, de beproevingen velerlei? Is er een vuur van Goddelijke toorn in? Daarin is ook een brandende hitte van Goddelijke liefde. Hij, de Zaligmaker, kastijdt, doch alleen degenen die Hij liefheeft. In Hem bent u meer dan overwinnaar, door Hem, Die u heeft liefgehad.

Moet u wel eens vragen aan de wachters: hebt gij Dien gezien, Die, mijn ziel liefheeft? Of moet u wel eens horen van de spotachtige dochters van Jeruzalem: wat is uw Liefste meer dan een andere liefste, o gij schoonste onder de vrouwen? Wat is uw Liefste meer dan een andere liefste, dat gij ons zo bezworen hebt? Antwoord: o mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tien duizend. Ik ben mijns Liefste en Zijn genegenheid is tot mij, o gij dochters van Jeruzalem.

Wek deze liefde niet te sterk op. Indien gij mijn Liefste vindt, zegt Hem aan dat die Hij liefheeft, krank van liefde is. Hij heeft de pit en het hart van mijn liefde. Hij is er mee weggelopen. Ik heb er niet meer over te gebieden. Aan Zijn liefde lig ik geboeid.

O mijn ziel, troost u tegen de beschuldiging van de wet. U bezit het einde des gebods, de liefde. Zo vervult u de wet. U bent van God bemind, gekend en bewaard. Zijn liefde is tot het einde toe en de uwe zal ook nooit ophouden, ofschoon u het geloof en de hoop aan de hemelpoort zult neerleggen. Verwacht de vervulling van die overdierbare belofte. Geen oog heeft het gezien, geen oor heeft het gehoord en in het hart des mensen is het niet opgeklimmen wat God bereid heeft voor hen, die Zijn verschijning hebben liefgehad.

De Heere verblijdde Zich om mij wel te doen, daarom heb ik U in mijn hart ontvangen met blijdschap. In dit Eden, in deze hof des Heeren is vreugde en blijdschap gevonden en in mijn hart is meer vreugde dan wanneer men de buit uitdeelt, Jes. 9:2. Op mijn hoofd is eeuwige vreugde, daarom heb ik geen tranen willen storten. Zij passen niet op

een plaats waar het feest geheiligd wordt en waar alle tranen van de ogen worden afgewist. Zo het Uw Majesteit belooft dat de flikkeringen van deze hemelse vreugde dikwijls mijn ziel bestralen, laat ze dan mijn ziel hoog optrekken in die hemelse vreugde, waarmee ik mij rijkelijk in U zal verheugen in de zalige eeuwigheid.

Komt u, mijn ziel, in menigerlei verdrukkingen? Acht het voor grote vreugde. Ja, als de vijgenboom niet bloeit en het werk des olijfbooms liegt, spring dan op van vreugde en verheug u in de God uws heils, Hab. 3:17,18. Wees getroost, niemand zal deze blijdschap van u nemen. Verblijd u, want uw loon is groot in de hemelen. Eens zult u ingaan in de vreugde uws Heeren.

Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. En hier werd ik verzadigd van het vette van Gods huis en van het heilige van Zijn paleis. Ja, verzadigd uit de beken van Gods wellusten. Het was een maaltijd naar des Konings genoegen. Och, was ik eens aan de overzijde van mijn zwakke begeerten, dan was ik daar, waar mijn Zaligmaker leeft en heerst.

Ik werd getroost door Zijn aangezicht en verzadigd met de alles over-klimmende zoetheit van Zijn onvergelykelijke liefde. Maar nu moet ik nog staan aan deze zijde van mijn begeren, met een zeer dorstig hart.

Maar, mijn ziel, wees niet al te bedroefd, omdat u nog hongerig bent. U zou nu immers niet reeds verzadigd willen zijn. De zaligheid is beloofd aan de hongerige en dorstige. Heere, laat mij meer hongeren, dan ben ik verzekerd dat ik haast verzadigd zal zijn. Want die tot U komt zal geenszins hongeren en die in U gelooft zal nimmermeer dorsten. Vervul mijn hart meer en meer met verlangen en laat dan mijn begeerte zichzelf nooit vervuld vinden. Och, kon ik altijd zo naar U hongeren en dorsten. Kon mijn ziel gedurig en altijd maar met U verzadigd zijn. Mijn vrijmoedigheid deed mij zeggen: ik zal heengaan in de mogendheden des Heeren en zie, terstond nam die vrijmoedige Geest mij bij de hand en leidde mij tot God, mijn Vader, met veel vrijmoedigheid door het geloof. Zodat mij een ruime ingang verleend werd om tot Gods genadetroon te komen en alle genaden van Hem te verzoeken, die tot het tijdelijke en het eeuwige leven nodig zijn. Nu durf ik vrijmoedig te zeggen: de Heere is mij een Helper, ik zal niet vrezén, wat zouden mij de mensen doen? Dit is de vrijmoedigheid die ik heb in de dag des oordeels, dat ik niet beschaamd zal gemaakt worden in Zijn toekomst.

Ik heb de Heere lang verwacht en Hij heeft Zich tot mij geneigd en mijn geroep gehoord. Ik stelde mij op de wacht om te horen wat Hij in mij spreken zou. En Hij, Die Israëls Verwachting is, antwoordde mij: welgelukzalig zijn allen die Hem verwachten en wiens verwachting op de HEERE zijn God is, Ps. 146:5. Hier werden de ellendigen in hun verwachting niet beschaamd. Zo Hij vertoeft, Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven. Dewijl ik hier ben, zal ik wachten op het welbehagen van Uw goedheid. Het is Uzelf het beste bekend wat Gij doen zult degene die op U wacht. Verander mijn verwachting in de genieting van de eeuwige onveranderlijkheid.

Ziet, deze God is onze God, wij hebben Hem verwachten Hij zal ons zalig maken. Ziet Deze is onze Heere, wij hebben Hem verwacht en wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn zaligheid, Jes. 25:9. Wees nu haastende, mijn ziel, naar de toekomst des Heeren. Verwacht de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing van uw lichaam. Verwacht de stad die fundamenten heeft, welkers Kunstenaar en Bouwmeester God is.

Hier zegge nu de zwakke: ik ben een held; en de struikelende is hier als David en die van Davids huis als goden, als de engel des Heeren. Hoe rijk is mijn ziel door Uw Goddelijke milddadigheid, hoe overladen met Uw barmhartigheid, hoe veilig onder

Uw almachtige bescherming en hoe gelukkig in die gezegende bezitting.

O, algenoegzame God, dewijl Gij mij met het dierbaarste van Uw genade verrijkt hebt, zo roep ik uit in heilige verwondering: niemand is gelukkiger dan ik. Want is mijn ziel niet begaafd geweest met wasdom in de genade in de genadetijd die mij door Uw goedheid is verleend? Kon ik daarop niet roemen, hoewel in mijn zwakheid? Maar nochtans, hoewel tevoren de volvaardigheid des gemoeds er was, zo is toch iemand aangenaam nadat hij heeft en niet nadat hij niet heeft.

Dit is mijn troost, dat ofschoon mijn vermogen gebrekkig is in de uitvoering, nochtans Uw barmhartigheid niet feilen kan om mij aan te nemen. Uw genade is ook niet ijdel geweest. Zij geeft mij geen reden om voor het toekomende te wanhopen. Want Gij zijt machtig aan mij te vervullen wat aan mijn geloof en zaligmakende kennis ontbreekt. Opdat mijn hart vol worde tot overlopens toe. En hetgeen ik hier ten dele ken, zal ik verwachten ten volle van Uw wijsheid te ontvangen, wanneer hetgeen wat ten dele was te niet gedaan zal worden.

Hetgeen ik onwaardig ben te ontvangen, hoop ik door Uw barmhartigheid te genieten, opdat hetgeen ik door mijzelf niet ben, door Hem mag worden, door Wie ik alles vermag. En dat ik mijn zaligheid, die ik niet uitwerken kan, alleen bekomen mag door Uw kracht, door U, Die het Begin en de Voleinder daarvan bent.

Heere, heb ik teveel van mezelf gezegd? Dan is dat teveel gezegde mijn begeerte, dat mijn ziel gaarne zo zou zijn. Almachtige God, Gij Die machtig zijt alle genade overvloedig te doen zijn, opdat wij altijd alle genoegzaamheid mochten hebben om tot alle goede werken overvloedig te mogen zijn. Geef dat ik daarnaar meer en meer mag staan, opdat mijn gemoed rijk mocht worden in kennis, mijn ziel overvloedig mocht worden in de genade en mijn hart vol van alle deugden mocht zijn. Zodat ik mezelf mocht achten een onzichtbare ster in het firmament van Uw Kerk te zijn. Dan zou ik gelukkig zijn in U en Gij zult groot gemaakt worden door mij. O, God, Gij hebt de druppels van Uw genade in stromen vermenigvuldigd, verander de stromen in druppels en de druppels in wolken, opdat ik met een nederig en dankbaar gemoed erkennen mocht, waarvandaan ik gekregen heb, hetgeen ik heb en hoe ik ben geworden wat ik ben.

Gedankt zijt Gij, mijn God, Die mij daar gebracht hebt, waar anderen weigeren te komen, opdat ik in de genade zou bevestigd en opgebouwd worden. Zij, die onwaardig was de minste druppel der genade, hebt Gij doen roemen in haar uitnemende rijkdom, door de goedertierenheid over haar in Christus Jezus.

Ik zal de dierbaarheid van mijn geloof niet vergeten, zolang ik de vrijmoedigheid heb om toe te gaan met volle zekerheid des geloofs, want zij heeft mij tot die verwachting gebracht, toen Gij mij tot de hoop der rechtvaardigheid en des eeuwige levens geroepen hebt. Ik had grotere genade dan anderen, omdat men tot mij zei: heb goede moed, sta op, de Meester roept u. En terstond zei mijn ziel: zie ik heb een begeerte tot Uw getuigenis en heb ze zeer lief. Roep toch meer, Heere Jezus! Mijn ziel gaat tot U uit. Breng haar daar, waar ze nooit van U zal willen scheiden. Zo zal mijn ziel zich gelukkig achten en geen goed zal mij ontbreken. In deze hemelse omgang zal het tevergeefs zijn mij van U te scheiden, wat iemand ook tegen mij mocht ondernemen.

HOOFDSTUK 3

GODS GENADE AAN ONS VERTOONT IN EEN OVERVLOEDIGE MATE EN ONZE GODSDIENSTIGE BETRACHTING DAAROMTRENT

Toen mijn ziel naderde om U te ontmoeten, werd ze ontsteld en beefde zeer, omdat zij op die plaats, die Gij Uw Naam geheiligd hebt, vond geschreven: gij zult Mijn heiligdom vrezen, Lev. 26:2. Maar in Uw heiligdom vond ik een verbond waarin beloofd was: Ik zal Mijn vreze in uw hart geven, Jer. 31:33.

Een stem van de hoogwaardige Heerlijkheid werd gehoord aan de dorpel van het heiligdom, dat Uw handen, o Heere, hebben gesticht: nadert hier niet toe, want deze plaats is heilig land. Maar tot mij hebt Gij gezegd: kom en uw ziel zal leven, Ik zal een eeuwig verbond met u maken en Ik zal u geven de gewisse weldadigheden Davids, die getrouw zijn, Jes. 55:3. Dit deed mij terstond ingaan in het heiligdom.

Maar dewijl de heerlijkheid des Heeren op deze berg woonde, zo werd dit huis met de heerlijkheid des Heeren vervuld. Want de Heere zat daar op een hoge en verheven troon en Zijn zomen vervulden de tempel. Voor Hem stonden de heilige serafs die uitriepen: heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen. En uit het midden van hen hoorde ik een stem die zei, dat degene die tot de Heere nadert zich moest heiligen, opdat de Heere niet tegen hem uitbreke en er een vuur van Hem zou uitgaan om hem te verteren. Hierop dacht ik: zou ik dit alles zien en zou het als niets bijzonders zijn in mijn ogen? Het deed mij ineenkrimpen toen ik het hoorde en het ontstelde mij toen ik het aanzag. Ik riep met verbaasdheid uit: wee mij, want ik verga, daar ik een vrouw van onreine lippen ben. Wie zou er minder in leven zijn gebleven dan ik, wanneer ik die tempel zou ingaan? Ik zal er niet ingaan, want de Heere is in Zijn heilige tempel. Maar hier kwam de Zoon van Zijn eigen huis. Hij stak Zijn hand uit en leidde mij in Zijn heiligdom. Door Zijn bloed was het heiligdom verzoend en door Zijn heerlijkheid heeft Hij mij geheiligd. Met het bloed van het altaar en met de heilige zalfolie des Geestes heeft Hij mij en mijn klederen besprengd. Dat is de heerlijkheid van mijn sterkte en het sieraad des heiligdoms.

Nogmaals hoorde ik een stem, als de stem van de almachtige God, wanneer Hij spreekt: Ik wil geheiligd zijn van degenen die tot Mij naderen. Hier is Jehovah's woord: Ik ben het Die u heiligt. Op de avondmaalstafel zag ik gegraveerd staan: de heiligheid der heiligheden. Maar ik werd verzekerd dat degene, die het altaar aanroert, heilig zal zijn, omdat zij een heiligheid der heiligheden is. Tot de niet geroepen werd gezegd: wie heeft zulks van uw hand geëist dat gij Mijn voorhoven betreden zoudt? Wat hebt u Mijn inzettingen te vertellen en waarom neemt u Mijn brood in uw goddeloze mond? Brengt geen vergeefs offer, want het komt u niet toe te offeren, maar alleen hen die geheiligd zijn. En het zal u niet tot eer zijn van de Heere God. Gaat uit het heiligdom, want gij hebt overtreden, 2 Kron. 26:18.

Maar tot mij zei Hij: breng offer en kom in Mijn voorhoven. De offeranden van een gebroken hart en een verslagen geest zijn U aangenamer dan een gehoornde var, die de klauwen verdeelt. Voor mijn ogen stond op de wand van de muur geschreven: gij zijt gewogen en gij zijt te licht bevonden. Maar hier vond ik Hem, Die naar het gezicht van Zijn ogen niet zal richten, noch naar het gehoor van Zijn oren zal straffen. Tot hem zei ik zuchtende: o Heere, zo Gij de ongerechtigheid gadeslaat, wie zal bestaan? Treed met mij niet in het gericht, ja, wee mijn gerechtigheid, indien zij zonder Uw barmhartigheid zal geoordeeld worden.

Ach, mijn Heere, om des gezichts wil keren zich mijn weeën ove mij, zodat ik geen

kracht behoud. En hoe kan de (dienstmaagd) van dezen mijn Heere spreken met dien mijn Heere? Want wat mij aangaat, van nu af bestaat geen kracht in mij, en geen adem is in mij overgebleven, vanwege de Heere en vanwege de woorden van Zijn heiligheid, Dan. 10:16,17. O, grote God, hoe vreselijk zijt

Gij uit Uw heiligdom. Wie kan bestaan voor het gezicht van deze heilige God! Want het aanzien van de heerlijkheid des Heeren is als een verterend vuur.

Doch hoe vreselijk deze plaats was, nochtans is hier ontkoming op deze berg Sions. Want wij zijn niet gekomen tot de tastelijke berg en het brandende vuur en donkerheid en duisternis en onweder, waarover Mozes uitriep: Ik ben gans zeer bevreesd en bevende, maar tot Sion, de stad des levenden Gods, tot de algemene vergadering der eerstgeborenen en tot God, de Rechter over alles en tot de Middelaar des Nieuwen Testaments, Jezus, Hebr. 12:21-24. Hij, Die een zoveel uitnemender bediening gekregen heeft, daar Hij ook eens beteren verbonds Middelaar is, heiligt ons en doet verzoening over al onze overtredingen en vanwege al onze zonden. En tot mij zegt Hij: wat zijt gij ontroerd en versaagd en waarom klimmen zulke overleggingen in uw hart? God is neergekomen, opdat Zijn vreze voor uw aangezicht zij en opdat gij niet zondigt. Vrees niet, gij hebt genade bij God gevonden en Ik weet Wien gij zoekt, Jezus Die gekruisigd is. Zie Mijn handen en Mijn voeten, wees welgemoed, want Ik ben het. Geloofd zij de heerlijkheid des Heeren uit deze plaats, Ez. 3:12.

Dewijl ik niet ontvangen heb de Geest der dienstbaarheid wederom tot vreze, maar de Geest der aanneming tot kinderen, zo heb ik vrijmoedigheid genomen om te gaan tot die tafel, die voor het aangezicht des Heeren gezet was en die als opschrift had: DE HEERE IS ALDAAR. O gelukzalige plaats! Hoe vol van licht bent u. Hoe uitnemend zijn uw vertroosting. Hier is de donkerheid geweken, waarmee God Zich had bedekt. Hier is de Zon der gerechtigheid opgegaan met haar sterk doorschijnende stralen. Hij, Die een Zon is, zei mij: Ik zal u tot een Licht zijn. De dwaze wereld vraagt met het ongelovig Israël: zou de Heere wel een tafel kunnen toerichten in de woestijn? Zou Hij ook brood en vlees kunnen geven? Maar deze tafel zij hen tot een valstrik en mijn ziel zegt door ondervinding: sinds wij in het huis des Heeren geweest zijn, is er te eten geweest en zijn we overvloedig verzadigd geworden, want de Heere heeft Zijn volk gezegend, zodat er veel is overgebleven, 2 Kron. 31:10.

Hier heb ik ook een Engel gezien, maar Die des verbonds, staande aan dit altaar. Niet om mij te verschrikken, maar om mij met de heerlijkheid des Heeren te omschijnen. Over Zijn komst roep ik niet uit: *wij zullen zeker sterven, omdat wij een engel gezien hebben*. Want Hij was gekomen om mij te verzekeren dat degene die in Hem gelooft, de dood niet zien zal tot in der eeuwigheid. Een Engel, Die net zo wonderlijk van Naam was, als Hij wonderlijk was in al Zijn doen. Hij, op Wie de Geest des raads en der wijsheid rust, gaf mij de Geest des raads en der kennis. De waarachtige God, Die mij al Zijn beloften had toegezegd, gaf mij het onderpand van de verkregen en verzegelde beloften. Het was mijn getrouwe Heere, Die reeds volbracht had en volbrengen zal hetgeen Hij beloofd heeft. Wel een heilig God, maar om mij te heiligen en Zijn Beeld gelijkvormig te maken. En als een zegenrijke God, Die het feestoffer zegende, opdat de genodigden zouden eten.

Hij was in het bijzonder mijn Bruidegom met Wien ik ondertrouwd was in geloof en in liefde. O Bruidegom Jezus, vertoef niet te lang om ons huwelijk in de hemel te voltrekken.

Dit uitnemend en troostrijke gezicht deed mij uitroepen: o onzienlijke God, laat mij, zolang ik ogen heb, niets anders zien dan U alleen. Laat mij niets anders dan U alleen

genieten. Laat mij U zo sterk aanzien door de ogen van het geloof, tot die tijd toe dat ik U zien mag, gelijk ik van U gezien ben.

Met U, Die gezeten zijt aan de rechterhand Gods, heb ik aangezeten met die beloften en zekere verwachting, dat ik met U eens in Uw troon zitten zal. Ik zat hier neder, opdat ik rust zou vinden. En ik, die vermoeid was van zo'n lastig pak der zonden te dragen, vond geen betere rustplaats dan Uw bebloede wonden en de algenoegzaamheid van Uw verdiensten die waarlijk alleen mijn rust en verkwikking zijn.

Christus is mijn Rust, zegt mijn ziel. Ik heb geen betere Schuilplaats gevonden dan deze Appelboom. Gelukkig is de ziel die zit, waar Gij zit en die geweest is, waar Gij wandelt. Ja, gij mijn ziel, keer weder tot uw rust, want de Heere heeft aan u welgedaan. Geloofd zij de Heere, de God van Israël, Die mij heden rust heeft gegeven. Heere, verander deze rust in die zalige onrust van de vier en twintig ouderlingen en de vier dieren, die geen rust hebben dag noch nacht, Openb. 4:8.

Hij, Die mij uit deze woelige wereld eens zal opnemen in de hemel, heeft in de geest mijn hart doen opklimmen in de hemel en wederom de hemel doen dalen in mijn ziel. Hij deed mij de hemelse goederen beschouwen die ik in eigendom bezit. Van de hoogte der steenrotsen zag ik Hem en van de heuvelen aanschouwde ik Hem als die gezegende Zaligmaker, zittende daar in Zijn verheerlijkte Mensheid, verenigd met de onbegrijpelijke heerlijke Godheid, gediend en aangebeden door tweemaal tien duizenden engelen, de duizenden verdubbeld.

Daar hoorde mijn oren onuitsprekelijke dingen en mijn oog heeft dingen gezien die niet oorbaar zijn om uit te spreken. Mijn ogen zijn niet verzadigd van zien, noch mijn oren van horen. Toen is mijn stamelende tong vaardig geworden om bescheidenlijk te spreken en uit te roepen: uw gerechtigheid is tot in de hoogte, Gij, Die grote dingen gedaan hebt. O God, wie is U gelijk, of wie is zo onbegrijpelijk goed? O grote zaligheid, welke smaak kan de wereld hier tegenover stellen, of wat voor gewin kan zij mij geven? Wie kan van de wereld iets goeds zeggen, die uw heerlijkheid gevoelt? Zou ik wel met aandacht aan U kunnen denken en niet met verwondering uitroepen: zaligheid, door Jezus? bloed verkregen? Hoe waardig is het dat de hemel zou dreunen van het geluid der citerspelers, spelende op hun citers.

Hetgeen mij hier beloofd werd en dat mij in onderpand gegeven is, ging ik beschouwen en wat voor mij verdiend was, ging ik aannemen en bezitten. Mijn ziel riep uit: looft onze God, al gij Zijne dienstknechten en gij die Hem vreest, beide klein en groot. Looft de Heere uit de hemel, looft Hem uit de hoogste plaatsen. Hierbij heeft mijn ziel opgemerkt dat niemand levend bleef die God gezien heeft. Maar dit moeten wij door ondervinding zeggen, dat God ons Zijn heerlijkheid en Zijn grootheid heeft laten zien en dat wij Zijn stem hebben gehoord. Deze dag hebben wij gehoord dat God met de mensen spreekt en dat zij levend blijven. Zo zeggen wij met vertrouwen: Wij zullen niet sterven, o Heere.

Ik zie U nu Zelf. Ik aanschouw U van nabij en zie, dat ik in U leef. Ik zie U, hoewel duister, maar toch waarachtig, als mijn algenoegzame God, mijn almachtige Schepper, mijn barmhartige Vader, goedertieren Verlosser en lieflijke Vertrouster. Ik aanschouw U, maar niet met siddering, niet als een vreemdeling, of een Bestraffer van de zonden. Nee, maar als Degene Die mij toelaat om U te zien in het aangezicht van Jezus.

Och, maak mij Uw Goddelijke natuur deelachtig en wees gedurig in het gezicht van mijn zwakke en tere ogen.

Door dit Brood hebt Gij aan mij het leven verzegeld en een overvloed gegeven van al die zalige weldaden ten eeuwige leven. Mijn ziel gruwelde van spijze en was tot aan

de poorten des doods gekomen. Maar hier ontmoette de Priester des allerhoogsten Gods mij met brood, Gen. 14:18. Hij bracht mij tot het toegerichte Brood op de reine tafel met die verzekering, dat degene die van dit Brood eet, leven zal tot in der eeuwigheid.

Het is een Genadebrood en die daarvan eet, ontvangt genade voor genade. Het is een hemels Brood dat ons tot hemelse gasten maakt. Het is een heilig Brood, waardoor wij geheiligd en afgezonderd zijn van anderen. Het is een vet Brood, het zijn koninklijke lekkernijen, de vetigheden van Zijn huis, waardoor onze ziel als met smeer en vetigheid verzadigd wordt.

Het is een zeer aangenaam Brood, want het is honing uit de Steenrots Christus, waarvan ik nooit teveel eten kan en nooit zal ik hierdoor overladen worden. O, Zoon van de levende God, geef ons altijd dit Brood. Door deze Spijze te eten, zal mijn ziel leven en zal zij U zegenen en van U gezegend blijven.

Door deze wijn heeft Hij mij gevoerd in Zijn wijnhuis. Daar zingt men van de wijngaard van rode wijn bij beurte, wiens vruchten van maand tot maand zijn tot genezing en verkwikking. Een wijn die zo sterk van kracht en zo zoet van smaak is, dat een bitterlijk bedroefde een troestbeker vol van specerijenwijn heeft. Hier heeft degene die geen geld heeft wijn en melk en die dronken is, is vervuld met de Heilige Geest.

Lieve Heiland, indien deze wijn mijn hart zo vervrolijkt heeft, hoe wonder zoet, hoe sterk van kracht zal die nieuwe wijn zijn, die wij drinken zullen in Uw Koninkrijk.

Hoe diep heb ik op deze bruiloft mij ingelaten in de verborgenheden van het Koninkrijk van God. Hoe laag heb ik mijn emmer in deze put laten dalen om de verborgenheden van dit brood en die wijn te mogen leren verstaan, terwijl mijn geloof alleen zag op Jezus' lichaam en Christus' bloed.

Het lichaam van Jezus is het allergrootste en het aller-kostelijkste wat mijn ziel wensen kan om dat te hebben tot mijn spijs en zielenvoedsel. Zonder dat moet ik uitroepen: ik verga van honger. Die Uw vlees eet en Uw bloed drinkt die heeft het eeuwige leven. Deze belofte werd hier verzegeld.

Ja zeker, zegt mijn geloof, ik geloof niet alleen een eeuwig leven, maar ik gevoel het beginsel van het eeuwige leven, als een pand dat ik na dit leven de eeuwige zaligheid bezitten zal. Dit is die spijs en drank die ik hier gegeten en gedronken heb en die mijn spijs en drank zal zijn in der eeuwigheid.

Nooit had een mens op aarde zo'n spijs als deze en ook was er nooit een mens gelukkig die ze slechts zag, maar niet proefde. Ongelukkig is hij, die aan die spijs alleen maar dacht en die ze niet in zijn hart ontvangen had. Zalig die christenziel, wiens mond het brood at en wiens ziel onderwijl vervuld was met het lichaam van Jezus en wiens geloof hem verzekerde van alle zalige weldaden tot zijn eeuwige vertroosting.

Nooit zal ik een blijdere dag verwachten en aan een blijdere dag denken dan die, wanneer ik het brood des Heeren eet. Hij alleen is het Leven van mijn leven. O Lam Gods, spijs mijn ziel met U.

Bij deze dingen leef ik en in dit alles is het leven van mijn geest. Zoals Uw vlees mij is tot spijs, zo is Uw bloed mij tot drank geworden. Waarom zijt Gij zo rood aan Uw gewaad en Uw klederen als van één die in de wijnpers treedt? Het was omdat het jaar der verlostten was gekomen, Jes. 63:2. Zoals een drank is tot genezing, zo is zij de prijs van mijn verlossing.

Hoe menigmaal is mij toegeroepen, toen mijn consciëntie mij aanklaagde dat ik geen

van Gods geboden gehouden had: wat zult u geven tot lossing van uw ziel? Maar zie hier mijn losgeld. Zie hier is het rantsoen van Hem, Die Zijn ziel tot een rantsoen gegeven heeft. Zie hier is het bloed van het onbestraffelijke en onbevleete Lam, waardoor wij heilig en onberispelijk en onschuldig gesteld zijn, wetende dit, dat Hij Die heiligt en zij die geheiligt worden allen uit één zijn, Hebr. 2:11.

Dit rantsoen is de rijkdom van mijn ziel. En hoewel door één misdaad de schuld gekomen is over alle mensen tot verdoemenis alsook door één rechtvaardigheid komt de genade over alle mensen tot rechtvaardigmaking des levens, Rom. 5:18.

Door dit bloed zijn wij vrijgekocht. En Hij, nadat Hij de reinigmaking van onze zonden door Zichzelf had teweeggebracht en door Zijn eigen bloed eenmaal is ingegaan in het heiligdom een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende, verschijnt voor Gods aangezicht voor ons, Hebr. 9:12, 24. Daar spreekt dit bloed der besprenging betere dingen dan het bloed van de rechtvaardige Abel. Zo grijpt mijn ziel hier moed, omdat hierdoor haar genezing en vergeving is verdiend, haar rechtvaardigmaking en vrede is verzegeld en haar heerlijkmaking en zaligheid is verzekerd.

Nu heb ik een vaste Borg voor mijn schulden, een genoegzame Voldoening voor mijn zonden, een Betaalheer voor mijn rantsoen, een Advocaat voor Gods gericht en de Heilige Geest der belofte tot een Onderpand van de verkregen verlossing. Over dit geluk en over deze vrijheid verheug en verblijd ik mij. Over deze zaligheid spring ik op van vreugde. En over dit leven dat mij toekomt door Uw dood, ben ik vrolijk en zing uit de grond van mijn hart: mijn ziel maakt groot den Heere en mijn geest verheugt zich in God mijn Zaligmaker.

O Jehovah, onze Gerechtigheid, dat ik nu recht deze oneindige genade met een dankbaar hart kon erkennen. Dat ik mijn ziel geheel en al aan U mocht overgeven, gevangen onder Uw liefde, zoals ze bevrijd is door Uw verlossing.

Geloofd zij de Heere, de God van Israël, Die niet heeft nagelaten mij een Verlosser te geven, Die mij verlost, zodat ik in het verderf niet nederdaalde. Want hier is verzoening gevonden in deze waarachtige Offerande, die mij is afgebeeld door dit gebroken brood.

Toen zag ik dat Hij, Die heilig, onnozel, onbesmet en afgescheiden van de zondaren voor mij, goddeloze zondaar, gestorven is. Dat Hij, Die geen zonde gekend heeft, door God tot zonde is gemaakt voor mij en Die mijn zonden zonder zonde gedragen heeft. Hij, de Rechtvaardige, leed voor mij, onrechtvaardige.

Toen ook brak mij het hart en het deed mij in geloof uitroepen: waarlijk, Hij is om mijn overtredingen verwond en om mijn ongerechtigheden is Hij verbrijzeld. Hem, Wie geen been mocht gebroken worden, heb ik gezien met al Zijn beenderen vaneen gescheiden. Zijn hart was als was, gesmolten in het midden van Zijn ingewand. Zijn zijde was doorstoken, Zijn handen en voeten waren doorgraven en een doornenkroon doorstak Zijn hoofd.

Onder de zwaarste beschuldiging van de wet, te midden van de verzoeking van satan en onder de schrikkelijke last der zonden, loop ik naar U toe. Ik verberg mij dan in Uw wonden. Uw gerechtigheid, die tot in der eeuwigheid is, neem ik aan en maak ze mij eigen. Zij is mij door God toegerekend. Zij is uit God door het geloof, waardoor ik zo zuiver, rein en sierlijk ben, even als had ik nooit zonde gehad noch gedaan. Ja, als had ik alle gehoorzaamheid volbracht, die Christus voor mij volbracht heeft. Want in Uw lijden acht ik mij gerekend. Ik acht mij onder de verlostten gesteld en onder de verzegelden geteld en reeds onder de verheerlijkten gezet in mijn Hoofd, Jezus.

Zie, Heere, Jezus, dat is mijn roem, dat ik met U gekruist ben, en dat is mijn zaligheid,

dat ik ken U als de Gekruiste.

O, gelukkige Schuilplaats voor de zondaar, waarheen hij lopen mag als tot een sterke toren. Om zich in die Steenrots te verbergen is geen tijd ontijdig, geen misdaad te groot, geen weg te lang, geen krachten te gering, geen geloof te klein en geen liefde te zwak. Ja, mijn ziel, hef uw hart nog eens wat hoger op. Door dit gebroken brood is Jezus? Aller-zwaarste lijden afgebeeld. Nu kunt u zich verzekeren dat de hel voor u gesloten is, dat haar poorten u niet kunnen overweldigen. En indien de hemel voor u eens mocht schijnen gesloten te zijn, volg Hem dan na, Die u daar een plaats bereid heeft.

Zoetste Jezus, dat ik nog eens kon begrijpen de hoogte, diepte, breedte en lengte van die liefde, die alle verstand te boven gaat. Waarheen heeft Uw liefde tot het menselijke geslacht U gevoerd? Wat al zuchten en bloedige tranen hebt Gij niet uitgestort voor Hem, Die U verlossen kon, die Gij voor mij, ellendige, besteed hebt. Wat een dierbare prijs hebt Gij voor mijn rantsoen betaald. Welke opgetogenheid van geest kan genoeg zijn om zich te verwonderen over Uw oneindige barmhartigheid.

Wees verslonden, o mijn ziel, in deze diepte van de Goddelijke liefde. Laat het u een middel zijn om uw gedachten niet zo laag te besteden aan de snode voorwerpsels van een verleidende wereld.

U hebt immers een zodanige Heiland, waarmee uw gedachten gedurig ingenomen kunnen zijn.

Groot is de liefde van God, dat God Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden, opdat wij zouden leven door Hem en het eeuwige leven zouden genieten. Maar nog groter blijkt de liefde van Christus te zijn, dat Hij voor goddelozen gestorven is en dat Hij voor mensen lijdt. De wereld heeft dat gehoord. En Zijn Kerk belijdt dat Hij voor vijanden gestorven is. Maar dat Gij voor mij geleden hebt, erkent mijn geloof. Mijn Liefde is voor mij gekruist.

O onbedenkelijke liefde. Hetgeen ik van Uw kruis geniet, is boven alle bedenking. Want dit kruis is de enige oorzaak van de ganse zaligheid van mij, doodschuldige zondaar. Dat kruis heeft mij van de stomme afgoden van het heidendom verlost. Het heeft mij uit de duisternis der onwetendheid tot het waarachtige Licht gebracht. Tot dat Licht, Hetwelk een iegelijk mens verlicht, komende in de wereld.

De overwonnen vindt hier zijn Overwinning. De arme zondaar vindt hier een Fontein van alle zalige goederen. Wie zal de vurige pijlen van de duivel vrezen, wanneer hij de Bronader gevonden heeft, Die alle vurige pijlen van de satan kan uitblussen? Wel, hoe groot is deze zaligheid en deze liefde van U.

O lieve Zaligmaker, maak mij verliefd op Uw liefde. Maak mij krank van liefde. Ja, laat mij sterven uit liefde tot U, Die mij tot de dood toe hebt liefgehad, opdat ik volkomen mag genieten de volheid van Uw liefde in de hoogheid van Uw heerlijkheid.

Wie is Deze, Die van Edom komt met besprenkelde klederen van Bozra? Deze, die versierd is in Zijn gewaad, Die voorttrekt in Zijn grote kracht? Waarom zijt Gij rood aan Uw gewaad als van één die in de wijnpers treedt? Jes. 63:1,2.

Dat bloed is mij vertoond in de vergoten wijn, die mij de uitstorting van het bloed van Jezus vertoonde. Zonder bloedstorting geschiedt er geen vergeving. Zo heb ik nu vergeving. Het bloed van stieren en van bokken kon geen consciëntie reinigen, noch zonden wegnemen. Dat bloed kon ook niet het verbond verzegelen dat in betere beloften bevestigd is, dit kon alleen het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, Hebr. 9:14.

Zouden Uw ingewanden van barmhartigheden vloeien en zou mijn harde hart smelten, zo moest Uw zijde worden doorstoken. Uw hart moest worden geopend. Een bloedige besnijdenis, een benauwd zweten van druppelen bloeds, een door geselingen diep gekerfde rug alleen kon mij niet helpen. Gij moest ook Uw hartenbloed storten. Niet maar één druppel, doch allen. Niet het bloed van de Zoon des mensen, maar het bloed van de Zoon van God. Hierin was ik mijn ziel. Zij riep uit: zie hier bloed, wat verhindert nu mijn rechtvaardigmaking, heiligmaking en eeuwige verlossing? Want hierdoor is God verzoend en is Zijn liefde tot mij bevestigd. Zo ben ik bevrijd van de eeuwige toorn en is mij toegebracht de belofte van de eeuwige erfenis.

Er roept een bloedschuld tot aan de hemel en een nog groter geluid geeft het bloed der rechtvaardigen of der profeten. Maar ik belijd vrijmoedig voor Uw troon dat ik gemeenschap heb aan het bloed van de Onschuldige, aan het bloed van de Vorst des levens. Mijn kleed is daarmee besprengd, het is daarmee geveerd. Beken toch, mijn Vader of dit niet mijns Broeders rok is. 't Is immers het bloed van het onbevleete en onbestraffelijke Lam, Dat geen smet of vuiligheid had. Dit bloed roept niet met een naar geroep om wraak, maar het roept: Vader, vergeef het hun.

Dat is de stem des bloeds die geroepen heeft van de aardbodem en van Golgotha om genade, verzoening en bevrijding van de eeuwige straf. Deze stem spreekt betere dingen dan het bloed van Abel en is troostrijker, heilzamer en krachtiger ter genezing. O onwaardeerbare prijs van onze vrede en zaligheid. O genoegzaam rantsoengeld. O barmhartigheid zonder weerga, zonder maat. Dit bloed kome over mij tot mijn verzoening. Dit is nu mijn troost, mijn hoop in alle zwarigheid, o Hogepriester, Jezus Christus, dat de strengheid van Gods onbreekbare rechtvaardigheid weggenomen is, door Uw oneindige barmhartigheid.

De som, die ik niet kon betalen, is door de kracht van het geloof, dat Gij in mij gewrocht hebt, overgedragen aan Uw Borg en door Uw Goddelijke goedheid genadig aangenomen voor de mijne. Ik heb ze in Hem betaald. Hij heeft ze voor mij voldaan. Zijn bloed is hiervan getuige. Uw gerechtigheid is voldaan. Uw schuldenaar is ontslagen en Uw barmhartigheid is verheerlijkt.

Mijn hart, dat verblijd was de prijs van mijn verlossing te zien, werd verslagen en durfde nauwelijks op te zien dat dit gebroken lichaam tot mijn zielenspijs en dit vergoten bloed tot mijn drank geworden was. Zij zei: wat mag toch dit zijn dat aan mijn huis zaligheid is geschied. Dat Gij uw ogen van genade op mij neerslaat. Op zo één, die niet waardig is de ogen naar de hemel op te slaan. Want van nature ben ik een heiden. Door mijn geboorte ben ik zo zwart als een kind der Moren. Ik heb geen gedaante noch heerlijkheid dat mij iemand zou begeren. Door mijn zonden is er niets geheel aan mij en door de verdoemenis van de wet ben ik een kind der hel.

Maar hoe schoon heeft Uw genade mij gemaakt. Ik ben zwart doch lieflijk. Schoon als Thirza. Zuiver als de zon. Door mijn wedergeboorte ben ik zo zuiver en waard om van U gezien te worden in Uw eigen sieradiën. Daardoor ben ik gekomen tot grote sierlijkheid. Ik ben volmaakt door de heerlijkheid die Gij op mij gelegd had, Ez. 16:14. Door de vergeving der zonden is er geen gebrek aan mij en door de volbrenging van de wet en de gerechtigheid eens Anderen ben ik een erfgenaam der zaligheid. Zo is het de vrije gift en genade die Uw Zoon aan mij heeft gegeven met al deze zalige goederen. Zo zekerlijk als ik deze uiterlijke tekenen uit de hand des dienaars ontvang, zo zekerlijk ontvang ik het Brood, de Heere, van U, o lieve Heiland. O Jezus, Weg des levens, wat doet Gij aan mij, dat gij tot Mij ingekomen zijt. En des te minder mijn waardigheid is, des te meer zijt Gij de prijs en lof waardig. Gij, die mij bij Uzelf nodigt, nodigt mij zo, dat ik bekwaam mag zijn om U te ontvangen en U

mag gebruiken, nadat ik U ontvangen heb. Zo heb ik met de hand des geloofs U willen aannemen.

Wat zouden Uw gaven geweest zijn, zonder toepassing? Daarom is het dat mijn geloof dit zielenvoedsel heeft aangenomen. Niet mijn hand heeft het brood aangenomen, noch mijn mond de wijn genuttigd, maar het geloof (als de hand en de mond) heeft Jezus aangenomen en mijn ziel heeft op geestelijke wijze dit Brood des levens gegeten.

Ja, Heere, met welke vreugde eigende ik U mijzelf toe. Het geloof nam U in zijn armen en zong met verheuging des geestes deze lofzang: nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, die Gij bereid hebt. De uitnemendheid van Uw belofte aan degene die eet en drinkt van het lichaam en het bloed des Heeren, deed mijn mond terstond open om te eten. Sta op, eet brood en drink wijn en uw hart zij vrolijk, zei de Bruidgom. Waar is er een wondelijker zaak dan hier? Hij, Die gehongerd heeft en veertig dagen en nachten heeft gevast, geeft mij Zijn eigen lichaam om mijn honger te verzadigen. O zalige honger, die altijd eindigt in verzadiging. Daarom heb ik zo hartelijk willen eten, opdat ik te meer voedsel zou ontvangen, kracht en sterkte zou verkrijgen en meer en meer met Hem verenigd zou worden. Ja, zolang ik hier leef en wandel door de woestijn van deze wereld, zal ik de zoetheid daarvan smaken, indien het Uw goedheid belijft mij die te laten herkauwen en mij een gedurige en levendige gedachtenis daarvan te laten hebben.

Op Sinai's berg eet men niet, maar op de berg Sions heeft de Heere een vette maaltijd bereid van reine wijnen, van vet vol merg, van reine wijnen die gezuiverd zijn.

Israël had een wet dat geen man uit het zaad van Aron met een gebrek mocht toetreden om te eten, opdat het heiligdom niet

verontreinigd werd. Maar hier worden zondaars ontvangen en de Heere eet met hen. Geen mens kan U zien en leven, maar nadat ik de onzienlijke God gezien had, heb ik het vette gegeten en het zoete met vrolijkheid van mijn ziel gedronken.

Zo wilde Gij mij niet alleen de genade doen zien, maar ook doen genieten en niet alleen doen geloven, maar mij hiervan ook verzekeren. En als nu de broze sterfelijkheid van Mozes door de vertoning van Uw tegenwoordigheid onderhouden en versterkt werd, wat voor een gelukzalige verzadiging zal daar wezen, als ik U zal zien, gelijk Gij zijt, daar waar Gij alles in allen wezen zal. O, Brood des levens, Dat uit de hemel is nedergedaald, geef dat ik zo van dit Brood mag eten dat ik in der eeuwigheid leven mocht. Doe mij gedurig daarvan eten, zo zal ik niet sterven, noch de dood zien tot in der eeuwigheid.

Hij, Die op de weg uit de beek heeft gedronken en Wiens gehemelte als goede wijn is en enkel zoetheid, Hoog1. 7:9, heb ik horen uitroepen: Mij dorst. Opdat ik drinken zou uit de beek van Zijn wellusten. Gij hebt gedronken de gemirrede wijn, opdat ik niet zou drinken de wijn van Gods toorn, maar drinken zou uit de troostbeker der Goddelijke genade en van dat bloed des Nieuwen Testaments. O, hoe heeft mijn ziel als met volle mond, daaruit mogen drinken tot dronken worden toe. Het heeft U behaagd een zondaar, zoals ik ben, te maken tot een overvloedige genierter in het wijnhuis met die koninklijke Vorst, Christus Jezus. Israël was het verboden om bloed te eten, maar hier is de rivier der genade in bloed veranderd. Israël moest haar keel bedwingen van dorst, maar mijn ziel hebt Gij gemaakt tot een dorstig land, doch niet om Mara's wateren te drinken, maar om te drinken uit de Steenrots, die Christus was. Zo heb ik van harte gedronken uit de beker, die Gij mij op mijn hand gezet hebt, vol van druivenbloed en reine wijn. Als mij dorste, riep ik uit: de Heere is het Deel mijns

bekers. Of: ach, Heere, zie, Gij hebt aan Uw dienstmaagd een groot heil geopenbaard en zult Gij mij nu van dorst laten sterven, of doden door dorst?

Maar in de woestijn is water gevonden, rivieren in de wildernis, fonteinen in de valleien, opdat de uitverkorenen zouden drinken. Toen ik hiervan dronk, werd mijn geest levendig. O mijn ziel, u hebt door Goddelijke genade van de beker der onsterfelijkheid gedronken en van het hemelse Manna geproefd. Drink toch gedurig tot overvloed en wees verzadigd van de nieuwe wijn. En zalig zijn zij, die aan deze wateren zaaien.

O Fontein des levendigen waters, geeft mij altijd dit water, opdat ik nimmermeer dorste. O dierbaar sap van deze vrucht des Wijnstoks, waarmee Gij mijn ziel laaft. Is dit druivenbloed? Of is dit het bloed des Nieuwen Testaments, hetwelk voor mij vergoten is? O ware Wijnstok, Gij spreekt van het drinken van die nieuwe wijn in het Koninkrijk der hemelen met Uw discipelen. Maar kan er ook een kostelijker en lieflijker drank zijn dan deze, waarmee Gij de gelovige zielen vrolijk maakt? Laat de zoetheid van deze hemelse wijn nooit uit mijn mond gaan. Laat die zielversterkende genade op mijn hart werken tot het einde van mijn leven, dat veranderd zal worden in een zalige onsterfelijkheid.

Is het nu niet goed dat een mens eet en drinkt en dat hij zijn ziel het goede doet genieten? Spr. 2:24. Dit heb ik gezien dat het van Gods hand is om te eten tot verzadiging en te drinken tot dronken worden toe van dat gezegende Slachtoffer, dat de Heere bereid en waartoe Hij Zijn genodigden geheiligd heeft.

Ik was hongerig en begeerde te eten en te drinken. Men zei to mij: open uw mond en wees verzadigd van goedgunstigheid en vol zegen des Heeren, Deut. 33:23, drink tot dronken worden toe; Die God, Die de hongerige ziel met Zijn goed verzadigt, heeft mijn ziel verzadigd in grote droogte. De ellendigen en nooddruftigen zochten hier water, hun keel versmachtte van dorst. Maar hier werd water gegoten op het dorstige en stromen op het droge. Hier wies ik mijn gangen in boter en de Rots goot olie uit. Mijn ogen zijn verlicht en mijn hart is verkwikt, nadat ik van de honing uit de Steenrots gegeten heb, Mijn kracht is vernieuwd als van een arend. Ja, waarlijk, ik ben vol kracht van de Geest des Heeren. Maar wat zou dit alles zijn, zo ik met U niet verenigd was geworden door deze spijs en drank, die geheiligd zijn door het gebed van Jezus, Die bad: *Opdat zij allen één zijn, gelijkerwijs Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat zij in Ons één zijn*, met een band die nooit zal gebroken worden.

Vanwege de natuur roep ik tot de groeve: gij zijt mijn vader en tot het gewormte: gij zijt mijn moeder en mijn zuster. Maar door de genade zeg ik: voorwaar Gij zijt mijn gebeente, mijn vlees en ik ben U lichaam, Heere Jezus. Gij zijt het Hoofd, ik ben een lidmaat. Gij zijt de Bruidegom, ik ben de bruid, besloten met het woord van de almachtige God: en die twee zullen tot één vlees zijn. Er is geen huwelijk zo volmaakt als dit, daar ik als een gift van God, mijn hemelse Vader, Zelf tot Zijn Zoon gebracht ben en mijn Jezus mij antwoordde: deze is ditmaal been van Mijn benen en vlees van Mijn vlees. En door de Heilige Geest ben ik zo vast aan Hem verbonden, dat niemand mij van Hem zal kunnen scheiden. Want ik ben mijzelf niet, Heere, en Gij zijt ook zo volkomen de Uwe niet, dat ik door Uw genade geen eigendom zou hebben aan al het Uwe, zowel aan uw verdiensten, als ook aan Uw heerlijkheid. Gij zijt de Wijnstok, ik ben de rank. Gij zijt de ware Olijfboom, ik ben de ent, die de vettigheid en het sap van de Olijfboom deelachtig is. Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij. Ik ben met Christus verenigd en Hij met mij. Ik ben mijns Liefste en Zijn genegenheid is tot mij.

Want zoals een gordel kleeft aan de lendenen eens mans, alzo heb Ik het ganse huis

Israëls en het ganse huis van Juda aan Mij doen kleven, spreekt de Heere, om Mij tot een volk en tot een naam en tot lof en heerlijkheid te zijn, Jer. 13:11.

Wie zal deze vereniging kunnen verbreken, dewijl ik geen nauwer vereniging ken dan deze? Zij gaat de vereniging van mijn ziel en lichaam te boven, want elk ogenblik moet ik mij haar scheiding voor ogen stellen. Ja lieve Bruidegom, Gij zijt meer de mijne dan mijn lichaam mij eigen is, want nooit word ik van U gescheiden. Wie zal ons kunnen scheiden? Geen verdorvenheid, want daarvan hebt Gij ons ten dele gereinigd, ja geheel, zodat ik de Uwe geworden ben. Hetgeen ik niet had, gaf Gij mij, en hetgeen Gij bij mij niet vond, hebt Gij in mij gewerkt. Gij, Wie het behaagd heeft om mij rein te maken, weet ook, dat Uw bruid nergens meer behagen in schept dan in Uw volmaakte heiligheid.

O hemelse vertroosting. O onbreekbare vereniging. Welke plaats kan het ongeloof in mijn hart hebben? Zult Gij voor mij bidden en niet verhoord worden? Zult Gij voor mij lijden en zal ik niet verheerlijkt worden? Zult Gij voor mij tot zonde gemaakt zijn en zal ik niet geheiligd worden? Zult Gij de angsten der hel dragen en zal ik niet zalig zijn?

Nogmaals zegt mijn ziel, o uitnemende en onbegrijpelijke gelukzaligheid der gelovigen. Ik kan die niet uitspreken, terwijl ik die geniet. Zij is oneindig in haar maat, eeuwig in haar bestendigheid en meer bekwaam voor een dankbare verwondering en verbaasdheid des geestes dan om door een eindig verstand nagespeurd te worden.

Tot Uw Naam en tot Uw gedachtenis is de begeerte van mijn ziel. Zo gedenk ik de wonderdaden van God in het zalig maken van de uitverkorenen. Zou ik U kunnen vergeten, daar ik U altijd loven moet? Zou ik gedurig Uw ganse lijden door het geloof kunnen aanschouwen en die mijzelf toepassen en U niet gedenken? Nee Heere, Uw gedachtenis is mij als deze Wijn van Libanon. Deze dag is mij ter gedachtenis geweest van Hem, Wiens gedachtenis is van geslacht tot geslacht.

Maar kon ik U nog krachtiger gedenken? Kon mijn liefde nog sterker tot U zijn? Kon ik nog vaster in U geloven? Kon ik nog vuriger verlangen naar Uw volle tegenwoordigheid? Ik heb aan U gedacht in Uw lijden, gedenk mijner, nu Gij in Uw Koninkrijk gekomen zijt.

Maar wat een troostrijke verzekering der genade hebt Gij aan mij gegeven: de Hemel in belofte, de zaligheid in hoop, de Geest tot Onderpand. Wie zal twijfelen aan het woord van de waarachtige en getrouwe Jehovah, Wiens woord Ja en Amen is? Wie zal twijfelen aan de eed van Hem, Die gezworen heeft bij Zichzelf? Ja nog eens, wie zal twijfelen aan de vervulling der beloften, waarvan wij het zegel van de levende God ontvangen hebben? Van Hem, Die van de Vader verzegeld is? Wat is er nog over voor mijn twijfelmoedigheden? Ik ken geen macht der hel die zo sterk is, dat ze mijn naam zal uitwissen, die in de hemelen geschreven en in Uw handpalmen gegraveerd is. Ik weet geen geweld te noemen die zoveel kracht heeft dat het het zegel, waarmee ik verzegeld ben, kan verbreken.

Ik heb soms in ongeduld gezegd dat ik één dezer dagen nog zal omkomen, maar nu ben ik gesterkt in de tegenwoordige genade van God. Dit sacrament is mij zo'n klare en zo'n duidelijke zegel van de rechtvaardigmaking van mijn geloof en van volledige trouw, dat niemand dit kan namaken. Het getuigenis van mijn geest was hiertoe te zwak om zulke grote zaken te verzegelen, daarom moest de dood van de Testamentmaker tussen beide komen. Dit onuitwisbare zegel moest hier blijken. De goederen die verzegeld zijn met des Konings ring zijn niet te wederroepen. Heere Jezus, zet mij als een zegel op Uw hart, als een zegel op Uw arm, Hoog1. 8:6. Mijn ziel, door hoeveel oorzaken kan de band tussen lichaam en ziel worden verbroken.

Maar geen machten van aarde, lucht of hel kunnen deze band ontbinden.

De zegeningen zijn door dit Goddelijk huwelijk u medegedeeld en zij zijn zoveel heerlijker als de oneindige Gever zoveel verhevener is boven uw geringheid. Zie, nu hebt u een eigendom aan alles, zodat God uw God is met alles wat Hij heeft. Zijn Koninkrijk is de uwe, Zijn heerlijkheid is de uwe tot in alle eeuwigheid.

En daar een mens niet alleen bij brood leeft, maar bij alle woord dat uit de mond des Heeren gaat, zo heb ik willen horen wat God zou spreken. Het was een woord van vrede, zaligheid, troost en vergeving. Hoe dierbaar kostelijk is deze genade en hoe gereed zijt Gij om die aan mij mee te delen.

Ik zuchtte tot U uit het binnenste van mijn ziel en smeekte met mijn stem en zei: och, Heere, neem weg mijn ongerechtigheid, ik heb gezondigd en terstond kwam dit antwoord: de Heere heeft uw zonden weggenomen.

Ik zei: o God, ik ben bekommerd over mijn zonden, en Hij, bij Wie veel vergeving is, sprak: uw zonden zijn u vergeven, die vele zijn. Ongerechte dingen hadden de overhand over mij, maar mijn overtredingen hebt Gij verzoend. Was er in mij nog zoveel zonde, er was ook een eeuwige gerechtigheid om mij daarmee te bedekken. Was Uw toorn billijk tegen mij ontstoken om mijn schulden, hier is Uw barmhartigheid, roemende tegen het oordeel. Is er een vloek uitgesproken tegen de overtreders van de wet, hier wordt geen zonde gezien in Jakob, noch overtreding in Israël. Scheen er vanwege mijn zonden een hel bereid te zijn, daar is vanwege mijn Borg een hemel mij toegezegd. Ja, ik ben reeds in het bezit ervan in de eerstelingen en voorsmaken en tenminste in hoop, ja, in een zekere verwachting. Hoe zou ik kunnen zwijgen om mijn voorrechten te verhalen die ik in een volle maat ontvangen heb? De vergeving van mijn zonden is hiervan een grond, daarom zal ik wandelen in de gerustheid van mijn gemoed met de verwachting om eens ten volle van mijn schulden ontslagen te zijn. Zo het zou gebeuren dat mijn ongerechtigheid gezocht werd, laat ze niet gevonden worden. Zie, Uw dienstmaagd geschiedde naar Uw woord.

Mijn ziel, die U zo in Uw heiligdom aanschouwd heeft, werd verslagen over de grote daden Gods. Zij riep in verwondering uit: de Heere bemint de poorten van Sion boven alle woningen van Jakob. Immers bemint hij de volken, alle heiligen zijn in Uw hand, Deut. 33:3. Hoe goed zijn uw tenten, o Jakob! uw woningen, o Israël! Gelijk de beken breiden zij zich uit, als de hoven aan de rivieren, Num. 24:5,6. Ja Heere, hoeveel voortreffelijker zijn de woningen van Uw huis, de plaats des tabernakels Uwer eer. Daar, tussen de cherubim, woont Jakobs Heere en Israëls Koning. Uw pilaren zijn vast en op een onbeweeglijke Steenrots gebouwd. Door dit vergankelijk brood, zag ik mijn onvergankelijkheid afgebeeld. In ieder geval zag ik, dat ik de dood niet smaken zou tot in der eeuwigheid, hoewel ik er niet gekomen was om nooit te sterven, maar om het zegel van mijn onsterfelijkheid te genieten. Een verachte in de wereld, een spot van velen, vindt hier rijkdom en eer en een naam, beter dan die der zonen en der dochteren. Een eeuwige naam, die de mond des Heeren uitdrukkelijk noemen zal. Hier heb ik een bruiloft gevonden, waarheen de Bruidegom mij Zelf geleid heeft, toen ik uit het hart vergeten was als een dode en niemand voor mijn ziel zorgde. Zelfs mijn vredegenoten gaven acht op mijn struikelingen.

Een krans van parels op zijn sierlijkst gevlochten door alle sierlijke deugden, heeft het hart genomen van Hem, Die eer Hij het wist, Zich gezet had op de wagens van Zijn vrijwillig volk, Hoog1. 6:12. Indien de koningin van het Zuiden reden had om zich te verwonderen over de wijsheid van Sálomo en over zijn paleis dat hij gebouwd had, mitsgaders de spijze van zijn tafel, het zitten van zijn knechten, het staan zijner dienaren, zodat zij moest uitroepen: welgelukzalig zijn uw mannen en welgelukzalig

deze uw knechten die gedurig voor uw aangezicht staan en die uw wijsheid horen; veelmeer hebben wij reden, wanneer wij deze orde in het huis van onze God zien. Want meer dan Sálomo is hier. Hier is meer dan Sálomo's orde, wijsheid, voorrechten, hart en huis. Welgelukzalig degene die Gij verkiest, die Gij doet naderen, dat hij wone in Uw voorhoven. Wij zullen daar verzadigd worden met het goede van Uw huis en met het heilige van Uw paleis. Dit zijn hier de voorsmaken van de hemelse maaltijd en de eerstelingen van de hemel. En is de voorhemel zo zoet, hoe zoet is dan de hemel zelf niet. Is het zo'n heerlijkheid om Christus te zien op Golgótha, welk een heerlijkheid moet het dan niet zijn om Christus te zien op de berg Thabor. Is het zo'n heerlijkheid om Mozes te zien op de berg Sinaï, welk een uitnemende heerlijkheid moet het dan niet zijn om Christus te zien op de berg Sions. Is het zo'n heerlijkheid het geslachte Lam te zien voor de zonden, welk een uitnemende heerlijkheid moet het dan niet zijn om de Koning te zien in Zijn schoonheid op de dag van Zijn bruiloft en van de vreugde Zijns harten.

Indien de bediening der verdoemenis in heerlijkheid is geweest, veelmeer is de bediening der rechtvaardigheid overvloedig in heerlijkheid, 2 Kor. 3:9. Nu treur ik, omdat ik nog leef. Ik ben bedroefd, omdat ik nog uitwoon van de Heere en dat ik al deze dingen zie door een spiegel in een duistere rede. Doch gij, mijn ziel, aan wie de hemel is geopenbaard, sluit uw hart voor de wereld en open uw ziel alleen voor Jezus. Zie met het oog des geloofs sterk op Hem en houd Hem met dit gezicht zo vast, dat Hij nooit uit uw ogen kan geraken. En welke duistere wolken er ook tussen beide mogen komen, zie er doorheen.

Sluit dan, mijn ziel, uw ogen in dit hemels gezicht toe. Laat hemel noch aarde Hem voor u verbergen, in welke staat u ook bent. Want u zult nooit een schoner noch heerlijker gezicht zien.

Adieu wereld, die ik haat. Adieu vrienden, die mij in mijn hemels gezicht storen. Adieu vaderland, waarin ik geen blijvende plaats heb. Welkom hemel, die voor mij bereid is en voor welke ik alreeds bereid ben en waarvan ik hier het pand in hope geniet. Blijf daar, mijn ziel, in dit Bethel of dal des gezichts, waar God Zich aan u geopenbaard heeft.

HOOFDSTUK 4

HET ONDERSCHIED TUSSEN GODS KINDEREN EN DER GODDELOZEN IN HUN GODSDIENST

Hoe hoger mijn gedachten hemelwaarts waren gestegen, hoe hoger mijn ziel werd opgetrokken in de derde hemel. Nu schiet mij deze gedachte te binnen, of al deze dingen niet meer redeneringen zijn van mijn verstand dan waarheid in het binnenste. Want ik hoor met verwondering een tovenaars roemen over de gezichten Gods, Num. 24:3,4. Er zijn afvalligen, die hemelse gaven en krachten der toekomstige eeuw smaken en die de Heilige Geest deelachtig zijn, Hebr. 6:4.

Maar hoe dicht ook de leugen de waarheid nadert, zo bekommer ik er mij niet teveel over, dewijl God mij niet gesteld heeft tot toorn, maar tot verkrijging der zaligheid, door onze Heere Jezus Christus. Ik ben niet gesteld onder de vloekers van des Heeren volk, maar onder Zijn eigen volk. Ik ben geen Biléam, die het loon der ongerechtigheid heeft liefgehad, noch die de wereld met Demas heeft liefgekreken. Maar ik acht met Paulus alle dingen schade en drek te zijn. Ja, ook hetgeen mij gewin was, heb ik om Christus? wil voor schade gerekend.

Zo lijd ik geen schipbreuk aan mijn geloof, waardoor ik behouden ben. In nederigheid zal ik roemen in mijn hoogheid. Ik voel mij niet alleen in de genade gesteld, maar ook

versterkt en opgebouwd in mijn allerheiligst geloof. Zij mogen opgeschreven zijn tot de grote dag, Judas:14,15, maar ik ben geschreven in het boek des levens des Lams, Openb. 21:27.

Ik zou niet durven twijfelen aan de vastheid der genade, die ik in Christus Jezus heb en die vast is als de berg Sion, die niet wankelt, want ik ben op de Steenrots gebouwd en gemaakt tot een pilaar in het huis van mijn God, Openb. 3:12.

Ik heb al te veel tekenen als voorboden van Jezus' komst daarvan gezien. Wie kan twijfelen aan Zijn tegenwoordigheid, die met zoveel zegen is vergezelschap? Hoeveel tranen en zuchten zijn door mij uitgestort en hoeveel worstelingen hebben er plaatsgevonden, voordat ik Hem in Zijn huis gevonden heb! Uit hoeveel bitterheden hebt Gij mij verlost en hoe hebt Gij mijn hart gesterkt om onberispelijk te zijn in heiligmaking. Na hoeveel angstig wenen en bittere klachten hebt Gij mij verzekerd van mijn zaligheid. Soms lag ik wel eens neder in twijfelmoedigheid en zocht de oprechtheid van mijn genade in het geringste teken daarvan; niet ziende, nochtans gelovende. Nu behaagt het Uw goedheid om mij meer door aanschouwen, meer door vertroosting en verzekeringen te leiden en door een overvloedig gevoelen en diepe indruk van Uw genade.

Gij betoont mij niet alleen Uw genade, maar getuigt ook krachtadig daarvan en maakt ze mij zo overvloedig bekend, dat ik zeggen moet: was mijn hart niet brandende in mij, toen Hij met mij sprak? Zou dit iets gerings zijn? Zou dit als niets zijn in mijn ogen? Dat zij verre. Die tweede genade, die een zegel is van de vorige, zal ik niet betwisten. Mijn hart is er te vol en te dronken van, dan dat mijn tong niet los zou worden om U te verheerlijken. De innige gestalte van mijn ziel is heden het leven van mijn daden. Zou ik zolang geroepen hebben door Uw Heilige Geest, *Abba, Vader*, nu Uw Geest getuigt met mijn geest dat ik een kind Gods ben? En zouden dat inbeeldingen zijn van mijn verstand?

Heden is niet alleen opnieuw een zegel gegeven om mij te verzekeren van de onveranderlijkheid van Uw belofte en raad, opdat mijn geloof vast mocht zijn, maar ook om mij te verzekeren van mijn onveranderlijke staat. Want door dit bevestigd verbond, heb ik een bevestigd geloof. Tevoren gevoelde ik dat Gij mijn rechterhand gegrepen had, maar nu heb ik een pand, waarop ik mij verlaat en waardoor ik U mijn lichaam en ziel beide toevertrouw. Zo wacht ik op die genadige verhuizing naar dat gezegende Vaderland, waar mijn heerlijkheid in de Uwe verslonden zal zijn. Tevoren verliet ik de Springader des levendigen waters, maar nu zegt mijn Broeder en Bruidgom: o Mijn zuster, o bruid, gij zijt een besloten hof, een besloten wel en een verzegelde fontein. Wat is het dan, waaraan mijn ziel nog zou twijfelen? Zou zij kunnen twijfelen aan de waarheid van het zegel, of aan het ontvangen van het onderpand? Dat zij verre. De munt is te klaar, zij is te herkenbaar en de indrukken daarvan zijn al te duidelijk. Dit zegel maakt niemand na. Ik weet en ben verzekerd dat Christus Zijn Amen en Zijn zegelring niet zal vestigen op een inbeelding. Hij zal Zijn zegel niet aan een stuk onbeschreven papier hangen. Zijn zegelen zijn niet stom noch bedrieglijk om inbeeldingen en leugens te bevestigen. En de gaven van Zijn Geest, die wij ontvangen hebben, zijn waarachtig en dadelijk.

Daarom, mijn ziel, ga met een vast vertrouwen en vreugde voort in de kracht van deze verzekering. Verwacht met een vrolijk gemoed de volvoering van dit gelukkig verdrag van de gewisse handen van onze God. Geen bekoringen kunnen mij doen wankelen, wanneer Gij mij, als een verborgene, in het verborgen van Uw tent bewaart. O God, ik dank U dat ik het woord van Biléam mij eigen mag maken met de ondervinding van David, Num. 24:5. Ps. 27:5.

Maar waarom komen deze gedachten in zulke zielsverrukkingen mij voor? Waarom ontmoeten mij zulke bekommernissen, of liever gezegd, de vuistslagen des satans? Ben ik heden niet verzekerd van mijn overwinning? Of zal ik niet zeggen dat ik heden meer dan tot een overwinnaar gemaakt ben? Mijn zaligheid is op Christus gebouwd en ik ben verzekerd dat die grondslag nooit ontnomen zal worden aan de hemel en de gelukzaligheid.

Zouden die gedachten en verschrikkingen soms daarom dienen om in mijn grootste ondervinding van de genade Gods ook te denken aan hetgeen mij nog zou kunnen ontmoeten? Of dat ze mij voor zorgeloosheid zouden doen wachten, wanneer ik eens terzijde wordt afgeleid? Of zijn ze mij daarom als een doorn in mijn vlees gegeven, opdat ik mij vanwege de uitnemendheid der openbaring niet zou verheffen?

Ga weg, gedachten! Hinder mij niet in deze heilige vreugde om mij uit te laten op deze dag van de bruiloft des Lams, waar ik, als de bruid van Christus, mag staan aan des Konings rechterhand in het fijnste goud van Ofir, versiert met dat rein en blinkende lijnwaad, de rechtvaardigmakingen der heiligen. Een kleed zo schoon, waaraan geen vuiligheid gezien wordt en zo kostelijk, dat degene die zich daarmee kleedt tegen fijn goud mag geschat worden. Haar waardij gaat de saffier en het louter goud te boven. Hoe sierlijk doet het zich op aan mijn Bruidegom, zodat ik als Zijn vriendin ben. Schoon in Zijn ogen en zonder gebrek. In deze gestikte klederen ben ik tot de Koning gebracht, toebereid als dat nieuwe Jeruzalem en als een bruid die voor haar man versierd is.

Heere, indien mijn ogen, indien mijn schoonheid Uw hart genomen hebben, hoeveel te meer hebben Uw beide ogen, zo vol bevalligheid en lieflijkheid, mijn hart genomen. Wat is deze onderlinge genieting met U anders dan de zaligheid? Mijn schoonheid daalt van U af. Gij zijt daarvan de Fontein en Oorsprong. Uw hoofd is van het fijnste goud. Uw gehemelte is enkel zoetigheid. Gij zijt blank en rood. De Schoonste aller mensenkinderen. Gij hebt een Naam geërfd die boven alle namen is. Gij zijt het Afschijnsel van Uws Vaders heerlijkheid en het uitgedrukte Beeld van Zijn zelfstandigheid. Al Uw klederen zijn mirre en aloë en kassie, uit de elpenbenen paleizen. Alles wat aan U is, is gans begeerlijk. Zulk een is mijn Liefste, ja zulk een is mijn Vriend. O, zalig huwelijk van zulke dierbare en uitnemende personen. Koningskinderen trouwen met de Koning! Wanneer zal die dag eens komen, waarin Gij die gezegende trouw volkomen sluiten zult en mij zult aandoen met een volle mededeling van die heerlijkheid, waarmee Gij van alle eeuwigheid bekleed zijt?

HOOFDSTUK 5

PLICHTEN DIE WIJ IN HEILIGE NABETRACHTING TE DOEN HEBBEN

Kom, mijn Liefste, laat ons uitgaan in het veld. Laat ons vernachten op de dorpen. Laat ons vroeg ons opmaken naar de wijnbergen. Laat ons zien of de wijnstok bloeit, de jonge druifjes zich open doen en de granaatappelbomen uitbotten; daar zal ik U mijn uitnemende liefde geven. Aan onze deuren zijn allerlei edele vruchten, nieuwe en oude. O mijn Liefste, die heb ik voor U weggelegd. Kom en eet Uw edele vruchten, Hoogl. 7:11-1. Ik ben zeer vrolijk in den Heere en mijn ziel verheugt zich in mijn God. Hoe groot is niet die blijdschap. Waar is die plaats, waar ik mij aan alle wereldse vreugde heb onttrokken.

Ik durf te zeggen dat ik nooit zo'n blijdschap, noch zo'n vreugde gehad heb. Zo de stenen konden spreken en de balk uit de muur kon roepen, zouden zij getuigenis

kunnen geven van dat gejuich dat ik in mijn tent heb. Zij maakt mijn aangezicht vrolijk en doet mijn stem klinken door de lucht heen met zo'n blijdschap, dat, zo die hier voltrokken werd, ik niet anders kon denken dan dat het de hemel moest zijn.

Heere, is dit de hemel, of is dit zijn voorsmaak? Mijn zwakke lichaam kan dit niet dragen. Welnu, vaarwel wereld, die mij zoveel droefheid heeft toegebracht. Mijn leven is niet anders dan vreugde, die veroorzaakt wordt door de vertroosting van mijn Bruidegom. Het is een vreugde, in een overvloedige mate geschud en neergedrukt, die ik niet dragen kan.

Welkom dan, morgenstond der genade. Welkom, blinkende Morgenster en Zon der gerechtigheid. Gij vurige wagen en vurige paarden, die Elia naar de hemel brachten, neemt mij op. Gij zalige geesten, die uitgezonden zijn tot dienst dergenen die de zaligheid beërven zullen, draagt mij in de schoot van Hem, in Wiens schoot ik heden heb aangezeten.

Gij God der blijdschap van mijn verheuging, vervul mij met deze blijdschap. Geef mij meer en meer een smaak van de hemelse vreugde, waarmee ik mij eenmaal met U rijkelijk zal verheugen in de zalige eeuwigheid. Heere Jezus, laat nooit deze blijdschap van mij genomen worden. O Heilige Geest, Wiens vreugdeolie ik deelachtig ben, doe mij mijn weg met vreugde reizen.

O God, Gij hebt gehoord naar mijn gelofte, Gij hebt mij gegeven de erfenis dergenen die Uw Naam vrezen, opdat ik mijn gelofte betale dag bij dag. O mijn ziel, wanneer u een belofte aan God zult beloofd hebben, stel niet uit om die te betalen, nu, in de tegenwoordigheid van al Zijn volk. De machtige Jakobs hebt u een belofte gedaan en uw ziel aan een verbintenis verbonden. Dat woord zult u niet ontheiligen. Naar alles wat uit uw mond gegaan is, zult u doen. Wij, die een verbond gemaakt hebben in het huis des Heeren en voor het aangezicht des Heeren, moeten des Heeren eed houden. Zie, deze plaats zal ons tot een getuigenis zijn, want hij heeft gehoord al de redenen des Heeren, die Hij tot ons gesproken heeft. Ja, hij zal tot een getuigenis tegen ulieden zijn, opdat gij Uw God niet liegt, Joz. 24:27.

U, mijn ziel, u bent uzelf tot getuige, dat u de Heere verkoren hebt om Hem te dienen. Ja, wij zijn getuigen. Heeft Herodes zijn eed verbroken? Heeft Jesta zich aan zijn belofte onttrokken? Bevestigen de kinderen van Rechab de geboden van hun vader niet? Hebben de Joden hun kwade beloften niet volkomen gehouden? Zou ik dan valselijk zweren? Ik heb mijn hand opgeheven tot de Heere, de allerhoogste God. Ik heb gezworen en zal het bevestigen, dat ik zal onderhouden de rechten Uwer gerechtigheid. Want ik heb mijn mond opgedaan tot de Heere en ik zal niet kunnen teruggaan, Richt. 11:53. Ik heb geschreven met mijn hand: wij zijn des Heeren. Zal ik nu terugkeren om Uw geboden te vernietigen? Dat zij verre. O God des verbonds, U heb ik horen zeggen dat Gij mij tot een God zult zijn, laat toch geen van Uw woorden uitgesteld worden, opdat ik weten mag dat Gij die getrouwe God zijt, Die het verbond en weldadigheid houdt dien die U liefhebben en Uw geboden houden.

Hetgeen Gij beloofd hebt, bevestig dat en hetgeen Gij eist, geef dat, zo zal ik volbrengen, hetgeen Gij gebiedt en die arbeid zal mijn vermaak zijn. Ik zal bijzondere troost in mijn hart gevoelen in het volbrengen van Uw werk. Hij zal de kroon van mijn gehoorzaamheid zijn. Geef mij verstand en ik zal Uw wet houden, ja, ik zal ze houden met mijn gehele hart. Leer mij door Uw woord mijn plicht. Doe ze mij door Uw Geest betrachten, opdat Gij niet tevergeefs hebt geboden. Geef mij te doen, hetgeen Gij gebiedt en handel dan zo met mij, zoals Gij wilt. Heere, hetgeen Gij wilt, wil ik ook, omdat Gij mij gewillig gemaakt hebt.

Mijn ziel, wordt ook krachtig in de Heere en in de sterkte van Zijn macht. Zie dan wat een sterkte en wat een voordeel uw geloof nu bekomen heeft. Hoeveel nader ben ik nu aan de hemel dan tevoren. Want mijn Heiland heb ik veel vaster gevat en mijn eigendom aan Hem is veel bestendiger en ondervindelijker. Het was mij tot een spijsze, zoet van smaak en sterk van kracht. Door haar kracht moet ik voortgaan in de woestijn en in het dal der moerbeziebomen tot ik zal komen in het hemelse Kanaän.

Ja, de kracht daarvan voel ik steeds werken door mijn gehele ziel. Mijn ogen zijn zo verlicht, dat ik in de duisternis geen donkerheid zie. Mijn ogen verdonkeren niet in het aanschouwen van de Zon der genade. Het brood der machtigen maakt mij de engelen, die krachtige helden, gelijk.

Deze spijsze maakt mij zo begerig naar meer genade, dat ik niet tevreden ben met die mate der genade die ik heb. Steeds tracht ik bij iedere deugd een tweede te voegen en bij iedere druppel van genade nog meerdere te krijgen, opdat mijn vat vol worde tot overlopen toe. Zo zal ik hoger klimmen in Uw gunst en door alle naarstigheid bij het geloof de deugd en bij de deugd kennis en bij de kennis matigheid en bij de matigheid godzaligheid voegen.

En wanneer ik het uiterste zal gedaan hebben wat ik doen kon, zal ik met lijdzaamheid wachten op Uw milde hand, als één die het weinige dat hij ontvangt dankbaar erkent. Ik zal lankmoedig Uw welgevallen verbeiden voor hetgeen ik hierna nog mocht ontvangen.

Trouwe Herder, Bezorger van mijn zielevoedsel, laat ik voortgaan van kracht tot kracht. Maak Gij mijn voeten als die der hinden en maak mijn weg als het pad des rechtvaardigen, voortgaande en lichtende tot de volle middag toe, opdat ik loop en niet moede wordt, wandel en niet mat wordt.

O God van Israël, geef aan Uw volk sterkte en krachten. Versterk hetgeen Gij aan ons gewrocht hebt, opdat wij waardiglijk den Heere wandelen tot alle welbehaaglijkheid, in alle goede werken vruchtdragende, met alle kracht bekrachtigd zijnde naar de sterkte Uwer heerlijkheid en alle blijdschap, Kol. 1:10,11.

Zal ik in de zonde blijven, opdat de genade des te meerder worde? Dat zij verre. Ik die der zonde gestorven ben, hoe zal ik nog in dezelve leven? Rom. 6:1, 2.

Bethesda's bad heeft mij genezen, Silóams water heeft mij gewassen. Zo past het mij niet om met de gewassen zeug terug te keren tot de wenteling in het slijk. Ik heb zonde genoeg in de wereld gebracht om altijd daarover boetvaardig te zijn. Zou ik mijn zonden vermenigvuldigen om mijn vreugde in droefheid te veranderen? Mijn wonden zouden mij teveel smarten, indien ik tegen de liefde en de barmhartigheid van God zou zondigen. Hoe zou ik zulk een kwaad doen en zondigen tegen mijn God? Ik, die der zonde gestorven ben, zou ik nog in dezelve leven? Ik, die de besmetting der wereld ontvloden ben, zou ik mij verontreinigen door alle besmettingen des vleses en des geestes? Of zou ik met de hond wederkeren tot mijn uitbraaksel? Ik heb mijn vuile klederen uitgetogen en mijn voeten gewassen, zou ik die gaan bezoedelen? Ik ben niet geroepen tot onreinheid maar tot heiligmaking.

Is er een erger kwaad dan de zonde? Van nature is niemand zo boos als ik. Mijn voortgang in de genade is zo ongevoelig en zo onzichtbaar. Mijn verdorvenheden zijn zo sterk en mijn struikelingen zoveel. Mijn vlees strijdt tegen de geest. Zo heb ik wel de wacht over mezelf te houden, opdat ik niet leef naar de begeerlijkheden van het vlees. Laat mij liever sterven dan tegen Uw strenge rechtvaardigheid of ook tegen Uw barmhartigheid te zondigen. Want welke verschoning kan ik verwachten, wanneer ik van mijn Voorspraak mijn Vijand gemaakt heb?

Bewaarder Israëls, waak over mij, opdat geen verborgen zonde in mij zou heersen. Zet

een wacht voor mijn mond, behoed de deuren van mijn lippen, opdat daaruit niets onbedachts zou voortkomen. Heilige God, kan ik U zonder heiligheid nooit zien en zonder U nooit heilig zijn, schrijf Gij dan op mijn steenachtig hart: HEILIGHEID DEN HEERE. Maak mij heilig voor U, opdat ik heerlijk zou mogen zijn met U. Gedankt zij U, o God, dat ik, die tevoren een dienstmaagd der zonde was, nu van harte gehoorzaam ben het voorbeeld der leer, die mij overgeleverd is, in geloof, in liefde en in heiligmaking.

Hoor nu uw plicht, o Koningsdochter: vergeet uw vaders huis. Hoor dit, gij vrouw des Lams, die zo nauw aan uw Man verbonden bent: breek nooit die band. U bent Jezus eigen geworden, onttrek uzelf dan nooit aan Hem. Hebt Hem lief met geheel uw hart, met geheel uw verstand en met al uw krachten. Geniet van uw Liefste. Dool steeds in Zijn liefde, totdat de eeuwigheid de tijd verslonden heeft. Wees uw Koning onderdanig. Kus Hem met een kus van liefde, geloof en gehoorzaamheid.

Houd ook uw kleed rein en vertoon u gedurig in dit gewaad op het allersierlijkst. En geloof dan dat de Koning lust zal hebben aan uw schoonheid en tot u zal zeggen: eis van Mij en wat u begeert zal Ik u geven, of: wat is u, o koningin? Esth. 5:3.

Blijf ook gedurig in Zijn heiligdom. Ga er niet uit. Buig u neder voor God, uw Schepper en dien Hem daar in geest en waarheid, omdat Hij de Vader der geesten is en de geest des mensen beweegt.

Bid Hem aan, Die de hemel, aarde en zee gemaakt heeft. Spreek gedurig met de God der geesten in Zijn eigen taal. Voor U staat de poort des hemels nacht en dag open om als het u lust tot de God der genade te gaan. En niemand is bij Hem zo aangenaam dan u. Hef zo uw hart naar boven en zie de Onzienlijke. Beef voor Hem en wandel met Hem, nochtans zo dat geen gemeenschap Zijn ontzag kan veranderen en noch vrees Zijn liefde kan afnemen. Geniet Hem in volle mate tot uw eeuwige zaligheid.

Mijn God, hoe menigmaal heb ik een goed voornemen gehad en hoe menigmaal heb ik die wederom laten varen zonder iets verricht te hebben. Aan hoeveel plichten heb ik mij verbonden en hoe heb ik mezelf met vaste voornemens opgewekt om U strikt te gehoorzamen, nochtans verslapte ik bij het minste voorval.

Heere, het is van U dat ik heden een beter voornemen genomen heb. Het is mijn zondige zwakheid dat ik in mijn tijd ijverloos en gebrekkig geweest ben. En zo ik mijn wegen overdacht heb, zijn de schikkingen van mijn hart van U geweest. Gij, Heere, moet mijn gang stieren. Breng alle goede bewegingen in mij tot een volkomen rijpheid. Maak mijn gezondheid zodanig, als mijn ziekte mij beloofd heeft.

O Heere, geef mij Uw Geest, Die ons leidt in alle waarheid op het spoor der gerechtigheid. Uw wijsheid en Uw liefde zijn mij tot leidlieden. Hij verlicht mijn verstand om te begrijpen de dingen die mij van God geschonken zijn. Hij leert mij hoe ik die verzegelde belofte mij toe zal passen tot mijn vertroosting en voortgang in de heiligmaking. Hij laat mij de zonde vlieden, haten, kruisigen en doden. Hij bedwingt mijn kwade begeerlijkheden, onmatige lusten en al hetgeen mijn ziel enige schade mocht toebrengen.

Mocht Hij mij dan in al mijn betrachtingen gedurig besturen en mij leren om dag en nacht heilige handen op te heffen, te volharden in de gebeden met onuitsprekelijke zuchtingen. Mocht Hij mij levendig maken in al mijn godsdiensten en leren toezien dat ik niet verachter in de genade.

Versterk mij in geestelijke verlatingen door mijn geloof, zo zal ik behouden zijn, wanneer ik troosteloos ben. Zet mijn struikelende voet op een effen baan en indien mijn geloof wankelt, laat ik dan volkomen hopen op de genade Gods die mij is toegebracht in de openbaring van de Heere Jezus. Wees mij tot een Steenrots en tot

een zeer vast Huis om daarin te gaan, als mijn hart bezwijkt. En zo mijn handen vertragen en mijn knieën verslappen, richt Gij die dan op. Zet Gij mijn gangen in Uw sporen, opdat mijn voetstappen niet wankelen. En wat mij ook ontbreekt, wees Gij mijn Deel tot in der eeuwigheid. O Heilige Geest, verenig mij meer en meer met mijn Hoofd Jezus, zo wordt ik nooit van U gescheiden. Maak mij Uw weldaden deelachtig, opdat ik mij over mijn rijkdom verblijde. Troost mij, zo zal ik nooit treuren en verblijd mij altijd, zo zal ik U nooit bedroeven. Woon eeuwig in mij, zo word ik nooit van U gescheiden. Werk in mij de heiligmaking, zo zal ik U zien in heerlijkmaking.

HOOFDSTUK 6

KLACHT VAN GODS VOLK OVER HET MISSEN VAN GODS GUNST

Juicht, gij hemelen en verheugt u, gij aarde, en gij bergen, maakt gedreun met gejuich, want de Heere heeft Zijn volk getroost, Jes. 49: 13.

Doch Sion zegt: de HEERE heeft mij verlaten en de Heere heeft mij vergeten. Ik ben zeer bang, want God is van mij geweken. Gij spijst mij met tranenbrood en drenkt mij met tranen uit een drieling. Ach dorre ziel, waarom hebt u niet derwaarts willen komen aan deze waterfontein met uw ledige vaten om die te vullen? Hier is een volheid. Waarom bent u zo nauw in uw ingewanden? 2 Kor. 6:12. U verliest uw geluk en u verkrijgt armoede. Waarom omhelst u niet met blijmoedigheid de gelegenheid des tijds, waarin de genade u wordt aangeboden en de zaligheid u nader is? Waarom vermijdt u niet zorgvuldig de wegen des doods om die te vlieden? God heeft u immers onder zulke schrikkelijke bedreigingen daartegen gewaarschuwd? Anders wordt uw God gerechtvaardigd in Zijn handelingen en uw verderf is zeker uit u.

Waarom staroogt u zozeer op uw verdorvenheden? Wie bent u ten eigendom? Is het de genade of is het de wet? Is het niet de genade? En is niet, naar het zeggen van Paulus, iemand aangenaam naar hetgeen hij heeft en niet naar hetgeen hij niet heeft? Gedenk toch dat God het moedwillig verzuim van u zal afeisen en dat de afwijken de Heere een gruwel is. Die het woord veracht, zal verdorven worden en die van Gods wegen afwijkt, veracht Hem. Maar die het gebod bewaart, bewaart zijn ziel.

Ontvang toch de wet uit Zijn mond en leg Zijn redenen bij u weg. Gij zult tot God bidden en Hij zal u verhoren en u zult uw geloften betalen.

Wie is er onder ulieden die de Heere vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort. Wie is er die in duisternissen wandelt en geen licht heeft? Die onder het zalig hemels licht woont en in de donkerheid schijnt gezeten te zijn? Die geschreid heeft, maar dat God niet antwoordde en die stond, maar dat God geen acht sloeg op hem? Job 30:20. Mij dunkt, ik hoor deze nare klacht uit uw mond: ik stond op om mijn Liefste open te doen, mijn handen drupten van mirre en mijn vingers van vloeiende mirre op de handhaven des slots. Ik deed mijn Liefste open, maar mijn Liefste was geweken. Hij was doorgegaan. Mijn ziel ging uit vanwege Zijn spreken. Ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet. Ik riep Hem, maar Hij antwoordde mij niet. Toen ik het goede verwachtte, zo kwam het kwade. Toen ik op het licht hoopte, kwam er duisternis. Toen ik dacht een troostbeker te ontvangen, werd mijn drank vermengd met tranen.

Daarom is mijn geest in mij overstelpt. Daarom is mijn ziel neergebogen in het stof en kleeft mijn buik aan de aarde. Is er dan geen balsem in Gilead meer en is de Heere, uw Heelmeester, niet aldaar? Hebt Gij, mijn Vader niet één zegen overgehouden? O, zo Gij iets kunt, o lieve Jezus, zo kom af eer ik sterf en wees met innerlijke ontferming over mij bewogen en help mij.

Voorwaar Gij zijt een God, Die Zich verborgen houdt, Jes. 45:15. O Jezus, vermaakt

en verblijdt Gij U in het pijnigen van een arme ziel om haar smart aan te doen door het terughouden van Uw onvergelykelijke liefde? Maar wie zal echter Uw vrije handelingen met een zwakke ziel wreedheid noemen? Ik moet mijn smekingen bij de hare voegen en vragen: gaat dan niet de grootheid van Uw barmhartigheid het getal van onze zonden te boven? Is door Uw striemen haar genezing niet geworden? Heeft zij geen kleine kracht? Heeft zij Uw woord niet bewaard? Is op haar voorhoofd Uw Naam niet gegraveerd? Waarom zendt Gij dan de bedelaars, of liever gezegd, de kinderen van Uw huis weg met een treurig aangezicht? Is zij niet Uw bruid, waarmee Gij ondertrouwd zijt in geloof en in liefde, ja, in gerechtigheid en in gericht en in goedertierenheid en in barmhartigheden? Zult Gij dan vergeten de weldadigheid van haar jeugd en de liefde van haar ondertrouw, die zij met U heeft in eeuwigheid?

Is deze trouw niet bevestigd door de Heilige Geest? Moet dan de ziel, die Gij gemaakt hebt, overstelpt worden? Sla toch acht op dit rokend lemmer, blus dat smeulend vlaswielje niet uit. Steek het liever aan door het hemels vuur van Uw geest, opdat dit heerlijke zaad van Uw verdiensten moge opwassen tot een eikenboom der gerechtigheid. Dat zij een plant van Uw verlustiging zou mogen zijn, opdat zij van allen zou gekend worden dat zij een zaad is, dat de Heere gezegend heeft.

Denk dan niet aan haar als schuldige in haar schuld, maar in ontferming jegens een ellendige. Gij geeft haar de begeerte naar Uw genade, waarom geeft Gij dan de begeerde zaak niet? Gij hebt haar het zoeken geleerd, waarom wordt Gij dan niet gevonden? Gij hebt immers tot het zaad van Jakob niet gezegd: zoek Mij tevergeefs? Gij gebiedt haar te kloppen, waarom doet Gij dan niet open? Gij hebt in haar de dorst verwekt, geef haar dan een weinig water te drinken, want haar keel versmacht van dorst.

O Ontfermer, leid haar dan spoedig tot de waterfontein. Kom de dorstige tegemoet met water. Wend Uw hand tot de kleinen. Draag de lammeren in Uw schoot. Leid deze zogende schaapjes zachtkens. O Heilige Geest, er is nog werk voor U over. Houd haar gezelschap in haar binnenkamer en kom haar zwakheden te hulp door Uw onuitsprekelijke zuchtigen. Verzekeer en verzegel haar van het deelgenootschap die zij heeft aan het lijden en de dood van haar Heiland. En dat de grootheid van haar zonden moge dienen om de barmhartigheid van Uw vergeving te verheerlijken. Ja, dat de dodigheid en de lauwheid van onze verdorven werken de grond moge zijn die onze hemelse Landman bearbeit.

Hoor dan, bedroefde ziel, de Goddelijke stem die tot U roept: *Ik, God, ben uw God.* Gij zijt mijn (dienstmaagd), u heb ik uitverkoren en heb u niet verworpen, Jes. 41:9. Want Ik, de Heere uw God, grijp uw rechterhand aan, Die tot u zeg: vrees niet. Ik heb u geroepen bij uw naam, Ik noemde u toe, hoewel gij Mij niet kentet, Jes. 45:4.

Wat buigt gij u dan neder, o neergebogen ziel en wat zijt gij onrustig in u? Hoop op God. Waarom dwaalt u en zwerft u zo om deze Ark. Jezus is alleen uw behoudenis. Gewisselijk in de Heere zijn gerechtigheden en sterkte, tot Hem zal men komen. Van Hem geven alle profeten getuigenis dat degenen die in Zijn Naam geloven, vergeving der zonden zullen hebben. Hier kunt u rust vinden voor het hol van uw voet, rust voor uw ziel. Dit is de plank die u vast moet houden bij schipbreuk.

Staat u tussen Gods schrikkelijke toorn en de dreigementen van de wet, wegens de vuilheid van uw zonden? Zie eens van rondom dat van alles, waarvan u niet kon gerechtvaardigd worden door de wet van Mozes, door deze Jezus, een iegelijk die gelooft, gerechtvaardigd wordt, opdat zij vergeving der zonden ontvangen en een erfdeel onder de heiligen door het geloof in Hem.

Zijn de beloften Gods niet onveranderlijk? Is ooit iemand verkeerd terechtgekomen

die op de Goddelijke toezeggingen, op Zijn beloofde barmhartigheid, op Zijn genadige en rechtvaardige verrichting gesteund heeft? Schijnt God soms Zijn verbond te vernietigen of haar goederen niet te geven? Strek uw geloof des te wijder uit. Neem het van Hem af, door een heilige worsteling.

O, dat geloof verkrijgt meer rijkdom voor zich, wanneer het leeft op goed vertrouwen en op de handgift van Jezus, dan wanneer het een pand heeft.

Het is ook een wijze liefde van de Heere Jezus, dat Hij ons met honger voedt en ons vet maakt met gebrek en verlating. Denk ook dat de kussingen van Jezus niet altijd zijn. Soms komt de Bruidegom der ziel met grote haast, staande achter een muur, of kijkende uit de vensters en blinkende door de traliën, Hoogl. 2:9. Het is enkel liefde en tot uw zaligheid om een weggaande Zaligmaker te beminnen. Waarom volgde u Hem niet na toen Hij van u week? Waarom wierp u zich niet in de armen van Zijn barmhartigheid en waarom vertrouwde u Hem uw ganse ziel niet toe? Waarom liet u, toen u uw vaten ledig vond, de emmer des geloofs niet dieper dalen, opdat u overvloedig water kreeg? Waarom hebt u gewankeld, gij kleingelovige? Hier hebt u brood en wijn tot een pand, dat Zijn vlees voor u gekruist en Zijn bloed voor u vergoten is. Ja, dat de gerechtigheid van Jezus door deze enige offerande de uwe is en dat de genade die u voorgedragen is, u toekomt. De eeuwige zaligheid is door deze prijs de uwe geworden. Waarom zegt u dan: mijn weg is voor de Heere verborgen en mijn recht gaat van mijn God voorbij? Hoor dan het woord van deze belofte en let op het zegel der genade die u is toegevoegd: vrees niet, want Ik ben met u, zijt niet verbaasd, want Ik ben uw God. Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u. Ik zal de duisternis voor uw aangezicht tot licht maken.

Wend de ogen des geloofs nog eens naar de Gekruiste toe. Christus heeft ook een zaligmakend oog op u, terwijl genade in Zijn lippen is uitgestort en zaligsprekingen in Zijn mond zijn. Zo schittert de zaligheid uit Zijn ogen.

Als Hij nu maar eerst op mij zag, dan was ik behouden. Het kost Hem maar één lonk om mij uit de hel te helpen. Die kostelijke, weergaloze, vrije verdiensten zijn de deur om uit die kerker te komen. Wat een zekere en veilige weg. Leunende op Christus. Dat Christus en de zondaar één zijn, is het wonder der zaligheid. Denk dat deze dag een sacramentsdag is. Met een gezworen eed is u de hand gegeven. Wees dan niet minder verblijd dan Israël, toen zij met haar ganse hart gezworen had. Keer dan wederom met vreugde met de vrijgekochten des Heeren en drink nog eens van harte uit die stromende Fontein Die van water en bloed vloeit. Weet u niet hoe u dat krijgen moet? Open maar uw ogen om die te zien en drink daaruit, dan zult u nimmermeer hongeren en dorsten, want Hij zal uw ziel verzadigen in grote droogte. Schijnt God op uw vertoornd te zijn, stel dan uw geloof te werk. Immers u weet dat het de kracht van het geloof is om verre dingen nabij te brengen en onmogelijke dingen te geloven en een vertoornd God aan te zien als een barmhartig Vader.

Stinken uw wonden vanwege uw dwaasheid? U hebt hier de ware Samaritaan, Die daarin olie en wijn zal gieten. Wil de wet u veroordelen? Hier is Hij, Die het recht van de Goddelijke wet volbracht heeft. Beschuldigt uw consciëntie u, dat u geen van Gods geboden gehouden hebt? Hier hebt u een vraag van een goede consciëntie door de opstanding van Jezus Christus uit de doden. Wacht op de Heere. Zo Hij vertoeft, verbeid Hem, Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven. Gewisselijk zal Hij u genadig zijn op de stem van uw geroep. Zodra Hij die horen zal, zal Hij antwoorden. Die gelooft moet immers niet haasten. Juich en zing dan, gij inwoneres van Sion, want de Heere heeft Zijn volk getroost en de Heilige Israëls is groot in het midden van U. Gij God der hoop, verblijd mijn ziel met blijdschap en vrede in het geloof, opdat zij

overvloedig mocht zijn in de hoop, door de kracht van de Heilige Geest. Doe haar eens wandelen in de ruimte, omdat zij Uw bevelen gezocht heeft. Toon haar het licht van Uw aangezicht, opdat zij meer en meer mocht bereid worden tot het licht van Uw heerlijkheid. Dan zullen haar beenderen zeggen: Wie is U gelijk, o Heere, Gij, Die de ellendige redt.

Ik heb de Heere gezocht en Hij heeft mij geantwoord en mij uit al mijn vrezes gered. Zij zal vernachten in het goede en mijn hart zal zich verblijden in Uw goedertierenheid, omdat Gij mijn ellende hebt aangezien en mijn ziel in benauwdheid gekend.

En u, mijn ziel, moet u ook niet menigmaal klagen? Dat u dan eens een hitte vond, ja, een vlam van het vuur der Goddelijke liefde in u, waardoor u zich fris vond in de genade. Dan zou zelfs niet één gedachte van twijfelmoedigheid zich durven opdoen. Zodat u niet alleen oog in oog kon staan met uw helse vijanden, maar hen zelfs kon uitdagen.

Aan die dagen te gedenken, is mij nog een gedurige maaltijd en een aangenaam bruiloftskleed. En dan is het ook wel gebeurd dat u zich kleinmoedig en neergeslagen bevond, alsof u de genade moest missen en geen eigendom aan de God uws heils had. Dat u hongerig en mager zijnde in het geloof, meende nooit verzadigd te worden met de liefde van Jezus. Wat is hiervan de oorzaak? Zijn het de verzoekingingen des satans die u daarvan afleiden? Of is God gewoon zo met u te handelen?

Mijn God, zo ik U niet als onveranderlijk en getrouw gekend had in Uw eeuwigdurende barmhartigheden, ik zou kleinmoedig worden en gans verslagen. Doch als mijn gevoel van de genade en van Uw gunst mij begeeft, zo stel ik mijn geloof in het werk en dan ben ik niet misverzekerd. Zelfs niet als ik U alleen gevoel, wanneer ik de grootste tekenen van Uw gunst in mijn ziel ondervind.

En zoals Gij nu heden bij mij tegenwoordig zijt, in zo'n zoete familiere gemeenschap, als een zondaar op aarde met zijn God maar hebben kan, zo laat deze gemeenschap nooit verbroken worden. Laat het oog des geloofs U altijd naogen. Wijk ook nooit uit mijn gezicht, hoewel mijn ogen te zwak zijn om zo'n gedurig Licht te aanschouwen. Alleen smart het mij dat, terwijl Gij zoveel schoonheid en heerlijkheid hebt, ik zo weinig liefde heb. Gij hebt zoveel kracht van genade en ik heb zo weinig geloof. Gij zijt zo'n schoon Licht en ik heb zulke zwakke ogen.

Doe ook verzoening voor al degenen die hun hart gericht hebben om de God van hun vaders te zoeken. Alle gebed en alle smeking die van enig mens of van al Uw volk elders geschieden, die in Uw huis gedaan worden, hoor in de hemel, de vaste plaats van Uw woning en vergeef een iegelijk naar al zijn wegen, gelijk Gij zijn hart kent. Want Gij alleen kent het hart van de kinderen der mensen, 2 Kron. 6:29,30. Zo zullen wij eendrachtig als uit één mond de God en Vader van onze Heere Jezus Christus verheerlijken en zullen de liefhebbers Uws Naams geduriglijk zeggen: de Heere zij groot gemaakt. Zo zal de dankzegging van velen overvloediger worden tot heerlijkheid van God.

HOOFDSTUK 7

DE GEESTELIJKE STRIJD DER GELOVIGEN EN HUN VIJANDEN

Heeft niet een mens een strijd op aarde en zijn zijn dagen geen dagen van veel strijd vanwege het lijden, zelfs na de grootste ontdekking van Gods genade? Hebr. 10:32. Israël werd door Farao vervolgd na het houden van het pascha. Hiskia werd door Sanherib en Josia door Necho, de koning van Egypte bestreden. Paulus kreeg, nadat

hij opgetrokken was geweest in de derde hemel, een engel des satans, die hem met vuisten sloeg. En zou ook wel een dienstknecht boven zijn Heere zijn? Toen de Zaligmaker opgeklommen was uit het water van de Jordaan, werd Hij geleid in de woestijn in het vuur der verzoeking. Op Thabor (de berg der verheerlijking) spreekt Jezus van het lijden. En na het zingen van de lofzang en de paasliederen op het paasfeest: och, HEERE, zekerlijk ik ben Uw knecht, ik ben Uw knecht. Ik zal niet sterven, maar leven en zal U loven, omdat Gij mij verhoord en mij tot heil zijt geweest, Ps. 116,118, was het de ure en de macht der duisternis. Toen rolde het bloedzweet langs dat gezegende aangezicht. Daar bad Zijn mond en zuchtte Zijn hart: Vader, laat deze drinkbeker van mij voorbijgaan. En wederom: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten.

Wie zou vrij zijn van verzoeking, daar de Heere des huizes Zelf niet vrij is geweest? Geschiedt dit aan het groene hout, wat zal aan het dorre geschieden? De openbaring van de Goddelijke genade zal de aanvallen van de satan niet verminderen, maar vermeerderen. Gebeurt dit als men komt van de genadetafel, die uit genade gegeven en met genade gedekt is en veel sterkte in de genade geeft, wat heb ik mij dan voor het toekomende te beloven?

Ik heb veel vijanden en elk van die heeft zijn dodelijke wapens. Zij zijn loos, boos en machtig. Daar komt de oude satanas, listiger dan de listige slang en machtig. Hij is de geweldhebber van deze eeuw. Hij is boos en een mensenmoorder van de beginne. Hij draagt het verderf in zijn naam en in zijn natuur. Hij gaat rondom ons als een briesende leeuw om ons te verslinden.

Hoe zorgvuldig ik ook ben om mijn vijand te ontgaan, nochtans kan ik zijn nieuwe aanvallen niet vermijden. Hoe kan ik zijn listige omleidingen tegengaan, daar ik zijn heimelijke paden niet ken? Daar men altijd omringd is van de verscheurende leeuw, is men op geen plaats veilig. Hij, die de aarde doorwandelt, gaat het paradijs niet voorbij. Die sterk gewapende heeft overal zijn wapens en brengt mij op alle plaatsen in gevaar om overwonnen te worden. Hij, die mijn gedachten kan beroeren, kan ook mijn ziel wel ontstellen. Ik was zekerlijk de zijne, indien ik van zijn gunst afhankelijk was.

O mijn ziel, zie in uw verzoeken naar boven. Daar hebt u een Heiland, Die de kop des duivels heeft vermorzeld. Daar hebt u een Koning, Die heerst over al Zijn en uw vijanden. Hij is machtig, Hij kan het doen. Geen list van de duivel kan bestaan tegen de wijsheid des Vaders en geen boosheid van de satan is zo groot, die de goedheid van onze Zaligmaker jegens ons kan overmeesteren. Waarom zou ik dan vrezen wanneer u, mijn ziel, in verzoeking komt? Uw Vader is uw Leidsman, hoe zou u dan kunnen dwalen? Vader, leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.

Troost u tegen de aanvallen van de duivel en wees niet verslagen voor hem, want Die voor u is, is meer dan die tegen u is. God is ons een Hulp krachtig bevonden, Hij zal de satan haast onder uw voeten doen treden. Vrees niet, de Allerhoogste zal uw hoog Vertrek zijn. Dan zal u geen kwaad wedervaren, want Hij zal Zijn engelen bevelen, dat zij u op de handen dragen. Die zijn immers allemaal helden, sterker dan de helden die rondom het bed van Sálomo stonden en die allemaal zwaarden hielden, geleerd ten oorlog, elk hebbende zijn zwaard aan zijn heup, vanwege de schrik des nachts Hoogl. 3:7.

Hij is het Die u omgordt ten strijde met kracht. Hij doet onder ons neerbukken, die tegen ons opstaan. Is er een overste van de macht der lucht? Aan het kruis zijn de overheden en machten uitgetogen en achter de zegewagen van onze Overwinnaar meegesleept. Is een overste der duivelen tegen mij? De Overste van het heir des

Heeren is met mij. Begeert de duivel mijn geloof te ziften? Ik zal in vertrouwen zingen: ik heb het geloof behouden. Zie, God is mijn Heil, voor wie zou ik vrezen? De Heere is mijn levens Kracht, voor wie zou ik vervaard zijn? Ofschoon een leger mij belegerde, mijn hart zou niet vrezen. Ofschoon een macht der hel tegen mij opstond, zo zou ik niet schrikken. Want het leven kan ik niet verliezen en de overwinning kan mij niet ontgaan. De Heere HEERE is een gewisse Hulp in benauwdheid, een veilige Bescherming in tijd van nood en een onfeilbare Raad voor alle klachten.

Zo ik in de kloof der Steenrots kan geraken, gewis, geen poorten der hel zullen mij overweldigen. Want ik ben verzekerd dat nog engelen, noch machten mij zullen kunnen scheiden van de vastheid van mijn geloof in Christus en van de hoop van mijn zaligheid. Niemand is er gelijk God, o Jeschurun; Die op den hemel vaart tot uw hulp, Deut. 33:26. En welgelukzalig zijt gij, gelovige, wie is u gelijk? Gij zijt verlost door de HEERE, het Schild van uw hulp. Heere der heirscharen, wapen mijn ziel met een levendig en standvastig geloof, zo zal ik niet vrezen, wat mij ook de satan zou mogen aandoen. Bevestig mijn hart met een vast vertrouwen op U en laat dan op mij los, welke vijand het U ook belieft. O Heilige Geest, Die alle gaven en genaden in mij werkt om mijn wederpartijder tekeer te gaan, bekrachtig mij daardoor om mijn vijand te weerstaan en te overwinnen en kroon Gij dan mijn overwinning.

Omdat wij van de wereld niet zijn, daarom haat ons de wereld. Zij levert niet anders op dan verdrukking en veel strijd des lijdens. Zij is als een woestijn en een huilende wildernis met haar verscheurende gedochten. Mara's wateren vloeien nog over Immanuëls land.

De wereld, die eertijds geschapen was tot mijn dienst, is mij tot een vijand geworden. Zij komt niet weinig de satan in zijn verzoeking te hulp. Zij komt wel eens met een schone schijn van eer, voorspoed en aanzien. Het aller-gevaarlijkst zijn de verzoeking van de wereld ter rechterhand. Kan haar vriendschap mij niet bewegen, zij zal mij haast door smarten tot schreien weten te brengen. Hoewel ik niet van de wereld ben, maar een burger van de hemel, nochtans ben ik in de wereld en woon uit van de Heere. Daarom verwacht ik geen voorspoed, maar tegenspoed. Haar aanvallen zijn verscheiden, haar dreigementen schrikkelijk, haar beloften menigerlei en haar bedriegerijen ondoorgrondelijk, waardoor zij de eenvoudigen door een kus verraadt, of naar het leven staat. Hiervan mag men zeggen:

*Scherpe pijlen afgevlogen,
Van een sterke krijgsmansboog.
Gaan zo niet door vlees en bloed,
Pijlen met venijn bestreken,
Doen in 't hart niet zulke steken,
Als een valse tonge doet.*

Wie ben ik, dat ik het mezelf zou toevertrouwen om dat gevaar te ontkomen, waaraan zo menige ziel schipbreuk heeft geleden? Het is niet alleen Uw wijsheid en goedheid die voorziet wat komen zal, maar ook hoe ik mij daarin gedragen zal.

Lieve God, bewaar mij voor die steenklippen, waaraan ik schipbreuk zou kunnen lijden en waardoor ik eeuwig zou kunnen verloren gaan. In de wereld zult gij verdrukking hebben. Dat zijnde woorden van de lijdende Jezus. En voorwaar, de verdrukkingen zouden een wijze wel dol maken en met een Job doen uitroepen: och, of mijn verdriet recht gewogen werd, en men mijn ellende te zamen in een weegschaal ophief! Want het zou nu zwaarder zijn dan het zand der zeeën; daarom worden mijn woorden opgezwolgen, Job 6:2, 3. En wederom: waarom geeft Hij den ellendige het

licht, en het leven den bitterlijk bedroefden van gemoed? Job 3:20. Zij doen met Elia zeggen: het is genoeg, neem nu Heere, mijn ziel, want ik ben niet beter dan mijn vaderen, en met Jona: het is mij beter te sterven dan te leven.

Maar de genade heeft mij doen roemen in de verdrukkingen. Zij acht het voor zaligheid om te komen in menigerlei beproevingen. En welke tegenspoeden het zijn die wij moeten lijden, hetzij openbare of verborgene, weten wij niet. Zou de wereld mij kunnen stellen tot een schouwspel voor engelen en voor mensen, zij zal haar krachten daartoe inspannen. Christus's belijdenis en Zijn kruis zijn dikwijls een zoet gezelschap. Zij baren echter een gezegende troost, dewijl onze Jezus de gehele beschikking van dit lijden op Zich heeft genomen. Ik laat mij, Heere, door U kruisigen, besturen en behandelen naar Uw goeddunken. Er is geen gevaar waar zulk een Leidsman voorop gaat, Die in al onze benauwdheid, benauwd is. Want als ik zucht, zucht Hij en als ik lijd, lijdt Hij. Laat het mij dan niet vervelen tot Uw eeuwige woningen in te gaan door tranen, bloed en gebeden. Het einde zal de moeilijkheid van de weg rijkelijk vergoeden en verzoeten. Want ik weet dat het mij ter zaligheid gedijen zal. Dat is een getrouw woord. Indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heersen, indien wij Hem verloochenen, Hij zal ons ook verloochenen, 2 Tim. 2:12. Mijn lieve Jezus, indien Uw kruis al zo aangenaam is, hoe zoet moeten Uw kussen zijn.

Mijn Vader, indien de drinkbeker van het martelaarschap van mij niet kan voorbijgaan, tenzij dat ik hem drink, Uw wil geschiede. Zie, hier ben ik om Uw wil te doen. Leer mij in die ure wat ik spreken zal, als ik om Uws Naams wil zal moeten lijden. Laat ik niet vrezen voor degenen die het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden. Maak Gij de plaats van mijn lijden tot een toneel van wonderen en kroon mij daar met Uw overwinning.

Mijn Heere, mij dunkt, ik zie de vurige wagens en paarden om mij ten hemel te voeren. Laat mijn laatste zuchtingen achtervolgd worden door de hemelse Halleluja's in het koorgezang der zalige geesten. O mijn ziel, vrees dan voor geen vijanden, want de Heere is uw Sterkte en uw Schild. Doet ondertussen de gehele wapenrusting van God aan, Ef. 6:11-17. Die wapens zijn krachtig om al uw vijanden neder te werpen, opdat u alles verricht hebbende, staande mocht blijven. Neem de helm der zaligheid. Laat uw hals zijn als Davids toren, die gebouwd is van wapentuig, waar duizend rondassen aan zijn, altemaal schilden der helden. Neem aan het schild des geloofs, het zwaard des Geestes, het borstwapen der gerechtigheid. Laat uw lendenen omgord zijn met de waarheid en uw voeten geschoeid zijn met bereidheid des Evangelies des vredes. Hoe schoon zijn uw gangen, gij prinsedochter, in deze schoenen. Sta dan en vrees niet. Wees niet versagd, want u bent gesteld tot een vaste stad en tot een ijzeren pilaar. Dat is de rechte Sulammith. Zij is als een rei van twee heiren, Hoogl. 6:13.

Heere, geef mij armoede noch rijkdom, maar voed mij met het brood van mijn bescheiden deel, opdat ik in voorspoed U niet zou verloochenen en ik armoede niet zou stelen.

Hetgeen ik nu heb, kunt Gij zegenen en het toekomstige heb ik Uw Vaderlijke voorzienigheid aanbevolen. Zo zorg ik niet voor hetgeen ik heb en gans niet voor hetgeen ik niet heb. Leer mij altijd vergenoegd te zijn met het tegenwoordige. Laat ik mij nimmermeer en nooit vermoeien om rijk te worden.

Als ik voedsel en deksel heb, zal ik daarmee vergenoegd zijn. Ik heb niets in de wereld gebracht, het is ook openbaar dat ik daaruit niets kan uitdragen. 't Is toch niet in de overvloed gelegen dat iemand leeft van zijn goederen.

Mijn God, ik leg mij met alle ootmoed neer op het goede en vrije van Uw welbehagen en met vergenoeging op Uw voorzienigheid. Gij hebt het voor mij veel nodiger geacht om mij te houden in het vlijtig gebruik van hetgeen ik heb dan mij te oefenen met de bekoring van een betoverde overvloed.

O mijn ziel, u hebt een groter schat in het oog dan de wereld in haar voorspoed bezit. Staroogt daarop gedurig als op een rijkdom die nooit vermindert. Geen roest kan hem verderven. Geen dieven kunnen erbij komen om hem te stelen.

Verlang met uw hart naar de volle bezitting. Verheug u in de eerstelingen, die u als panden van het toekomstige geniet en wees verzekerd dat u nooit iets ontbreken zal. Want die de Heere vrezen hebben geen gebrek van enig goed.

Gij, Schepper van alles, Die de raven hun kost bereidt, het vee zijn voeder geeft en voor de ossen zorgt, zult het Uw beminden in de slaap geven. Geef mij die genade dat als Gij mij rijk maakt in goed, ik arm mag zijn van geest en indien ik arm ben naar het lichaam, ik rijk mag zijn in God. Laat ik nooit om brood bidden dan van U.

Wacht u, o mijn ziel, en wendt u niet tot ongerechtigheid, overmits u ze in deze verkoren hebt vanwege uw ellende, Job 36:21. Maar welke schade zouden mijn vijanden mij kunnen toebrengen, indien ik geen verrader van mezelf was geworden. Mijn naaste vriend (het eigen verdorven hart) is mijn ergste vijand die ik vrees, meer dan allen die rondom mij zijn. Dan eens openbaart het vlees zich met zijn kwade begeerlijkheden. Dan weer vestigt het oog zich op dingen die zich gewis vleugelen maken. Daar is mijn tong besmet met zot geklap en ontsteekt het gehele lichaam. Daardoor wordt het rad van onze geboorte ontstoken van de hel, Jak. 3:6. En dan komen wederom uit dat boze hart, als uit een kwade fontein, boze bedenkingen, die uiteindelijk uitbarsten in snode goddeloosheden. Ieders lust wil voldaan zijn en iedere zonde roept het sterkst om gekoesterd te worden. Waar ik mij keer of wend, het vlees volgt mij na.

Ach, ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam des doods. Hoe bitter en zwaar valt het mij om haar verdorvenheden te dragen. Lieve God, waar zou mijn hart mij gebracht hebben, zo Gij mij niet weerhouden had door Uw almachtige hand. Gij, Die harten formeert, neem Gij mijn hart tot u, 't is Uw eigendom. Houd het bij U, bind het dicht aan U met de banden der liefde, opdat het nooit door de verdorvenheden zou kunnen overwonnen worden. Zo ben ik hier gelukkig en hiernamaals zalig.

Heere, zo Gij mijn Vriend zijt, wat zou het kunnen betekenen, wanneer al deze vijanden mij hittig vervolgen? Maar als Gij bittere dingen tegen mij schrijft en mij doet erven de misdaden van mijn jonkheid en Uw pijlen in mij zijn, welke vurig venijn mijn geest uitdrinkt, dan zal ik haastig bezwijken en neerliggen Job 6:4. Wat zal dan mijn wapentuig anders zijn dan tranen en gebeden, die U weleer tot een Overwonnene hebben gemaakt? Gen. 32:28.

Ofschoon deze oven, dit vuur van beproeving, zeven maal heter is dan de vorige, zo zullen alleen de banden van mijn zonden verbrand en mijn schuim op het aller-reinste gezuiverd worden. Hier is de kracht van het geloof, dat niet ziet en nochtans gelooft. Dan word ik behouden, wanneer ik troosteloos ben. Als ik dan in duisternis zal gezeten zijn, zal mij de Heere een Licht zijn.

O Zon der gerechtigheid, indien elke zonde Uw aangezicht bewolken en verdonkeren, wil toch nooit toelaten dat zelfs de zwaarste van mijn overtredingen mij de ondergang van Uw licht zou veroorzaken. Gij schijnt altijd schoon, ook als ik U niet zie. Laat niet toe dat mijn zonden Uw aangezicht zo verdonkeren, dat ik U ganselijk niet zou kunnen zien, maar wek mijn genegenheden op, opdat ik U mag ontvangen met een gevoelige troost.

O zalige pijn, gepijnigd te worden vanwege een gezicht op mijn Zaligmaker. O levende Heere, o lieflijke dood, te sterven van Jezus? liefde.

Heden heb ik de Heere gezworen en de handen van wederzijdse vriendschap in elkander geslagen. Mijn God, laat deze vriendschap dagelijks aanwassen. U te hebben tot een Vader, Uw Zoon tot een Verlosser en Uw Heilige Geest tot een Trooster en het onderpand te gevoelen van die beloofde en verzegelde zaligheid, dat zal alleen mijn zaligheid en mijn geluk zijn.

Heere, nu wil ik geen dag laten voorbijgaan zonder enig werk te doen, waardoor mijn nieuw gemaakte vriendschap met U vernieuwd zou mogen worden. Want zonder dat heb ik geen getuigenis van mijn liefde tot U gegeven, noch van mijn grote blijdschap die ik in U heb.

Ik zal ook niet rusten, noch 's avonds met genoeg gaan slapen, zonder dat ik nieuwe blijken van Uw genade heb ontvangen. Zo

leg ik mij neder op mijn slaappleats met die gedachte om te ontwaken in het schone morgenrood, of om op te staan in het einde der dagen. Mijn God, ik merk dat mijn nacht snelijk aankomt. Mijn zon is aan het ondergaan. De schaduwen verlengen zich. De dampen rijzen op. De lucht is donker. Laat ik mij naar de tijd voegen om niet één van mijn korte uren verloren te laten gaan. Laat mij voor een poosje werken, omdat ik haast eeuwig rusten zal.

HOOFDSTUK 8

BEVAT HET EINDE VAN DES MENSEN LEVEN EN ZIJN ZALIGE VERWACHTING

Wij, die de eerstelingen des Geestes hebben, zuchten in onszelf, verwachtende de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing van ons lichaam, Rom. 8:23. Want ook wij, die in deze tabernakel zijn, zuchten bezwaard zijnde, nademaal wij niet willen ontkleed maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde, 2 Kor. 5:4.

Mijn God, Gij ziet mij vermoeid van de arbeid. Soms naar het lichaam, soms naar de ziel. Soms ook moe vanwege het rusten. Moe van lange nachten, moe van de gedurige bezigheden, smarten en benauwdheden, die mij onvermoeid ontmoeten. En nadien er een straal, een vonk van hemels vuur van boven in mijn hart gedaald is, zo kan ik niet rusten, voordat ik in de rusteloze eeuwigheid ben om zonder vermoeidheid U, de onveranderlijke God, te aanschouwen. Wat is er nog meer over dan mij gedurig neder te leggen aan de poort des hemels en te verwachten dat zij voor mij zal geopend worden. Ik zal dan die weinige dagen van mijn bestemde tijd hopen, met een verlangende lijdzaamheid, met een troostrijke hoop en met een Goddelijke vreugde, totdat mijn verandering komen zal.

Ik moet alleen de dood ondergaan, omdat ik Adam tot een vader heb, door wiens zonde de dood in de wereld gekomen is. Zij is de bezoldiging der zonde. Maar hoe kostelijk is in de ogen des Heeren de dood van Zijn gunstgenoten. Sterven is mij gewin en de dood is een doorgang tot het eeuwige leven. Hoe zoet is de slaap des doods, waarmee zij de vermoeide verkwikt. Hoe waardig is hij het om door mij verwelkomt te worden. Want ik weet vanwaar hij komt, waarvan hij mij verlost en waar hij mij brengen zal.

O gelukkige en zalige dood, gij zijt die brug, die tussen ons en Christus gelegd is, tussen de tijd en de altoos durende eeuwigheid. Mijn ziel, hoe nauw u ook met mijn lichaam verenigd bent, u staat

echter elk ogenblik gereed om van haar te scheiden, niet onwillig, maar gewillig. 't Zal

u niet veel voordeel opleveren dat u nog langer zult uitwonen van de Heere. Haast u dan en verlang om in te gaan in die rusteloze eeuwigheid om God te prijzen met de vier dieren en vier en twintig ouderlingen, die geen rust hebben, dag noch nacht, Openb. 4:8.

Mijn God, waarom Gij mijn dagen verlengt en mij niet hebt weggehaald toen verscheidene keren tussen mij en de dood maar één schrede was, is Uw wijsheid bekend. Misschien dat er nog werk voor mij te verrichten was.

Nu wacht ik met lijdzaamheid op het goede van Uw welbehagen. Het is U bekend wat Gij met mij voor hebt. Maak mij U getrouw, getrouw in Uw dienst en kroon dan mijn jaren met zodanige vruchten die U behaaglijk zijn. Laat mij met U leven en in U zalig sterven.

Het graf zal eens mijn huis wezen en de duisternis zal mijn bed spreiden. Tot de wormen zal ik roepen: gij zijt mijn vader, mijn moeder, mijn broeder en zuster en totdat de hemelen niet meer zijn, zal ik niet opwaken, Job 14:12.

De aarde, die alles verslindt, zal de bewaarplaats zijn van mijn verderfelijke lichaam. Aan haar bevelen wij het als een slaapplek. Daar woont mijn vlees zeker en rust zij in hoop. Maar mijn geest keert weder tot God, Die ze gegeven heeft in de hoop, dat ze beter tot God keert dan dat ik ze ontvangen heb.

Wij, Heere Jezus, die lieflijk waren in ons leven, zijn ook door de dood niet gescheiden, 2 Sam. 1:23. Want door mijn ontbinding ga ik over in het bezit van dat volmaakte huwelijk, dat mijn Bruidegom met Zijn verheerlijkte bruid heeft. Daar vangt zij aan wat het einde van haar geloof is. Hoe gelukkig zal die ziel zijn in het aanschouwen van de oneindige majesteit Gods.

O mijn ziel, verlangt u daar niet naar? Indien een klein gezicht van de heerlijkheid des hemels een apostel op Thabor wilde doen blijven wonen, moet dan het gezicht dat u gezien hebt met de ogen des geloofs u niet doen uitroepen: *O Heere, wanneer komt die dag, dat ik Uw aangezicht in gerechtigheid aanschouwen zal en mijn ziel U zal omhelzen en U bezitten in alle eeuwigheid?* Verblijd u menigmaal met een vrolijke verwachting van de gewenste heerlijkheid. Hier geniet u God in Zijn zegeningen, doch nooit zoals u Hem zult genieten in de hemel.

En als het al eens gebeurt dat u tot de gezichten Gods mocht geraken, hoe wordt u weer met haast teruggetrokken door een betoverde wereld. Maar daarboven zult u God genieten en God zien, zodra uw ziel uit het lichaam zal scheiden, zodat u nooit meer een oog zult slaan op het aardse. U zult Hem zo vast aankleven dat u nooit meer van Hem gescheiden wordt. U zult Hem zo bezitten dat Hij altijd alles in allen zal zijn.

Heere, Gij God der geesten en van alle vlees, laat mij sterven met Jezus's woorden: Vader, in Uw handen beveel ik mijn geest.

Wij verwachten door het geloof de hoop der rechtvaardigen, dat er een opstanding der doden wezen zal, beide der rechtvaardigen en der onrechtvaardigen. Mijn dode lichaam zal wederom leven. De ure komt dat allen die in de graven zijn, zullen horen de stem van de Zoon des mensen. Ik zal eens opstaan in mijn lot, in het einde der dagen, Dan. 12:13.

Als de laatste bazuin zal slaan, zullen de doden onverderfelijk worden opgewekt. Hij, Die de Opstanding en het Leven is, zal mij opwekken ten uiterste dage. De dood mag door een mens in de wereld gekomen zijn, maar de opstanding is ook door een Mens, de Mens, Jezus Christus.

Het was mij een troostrijke vraag van mijn onderwijzer in mijn jonge jaren: wat troost geeft u de opstanding des vleses? Waarop ik in vertrouwen heb geantwoord: dat niet

alleen mijn ziel na dit leven van stonden aan tot Christus, haar Hoofd, zal opgenomen worden, maar dat ook dit mijn vlees, door de kracht van Christus opgewekt zijnde, wederom met mijn ziel verenigd en aan het heerlijk lichaam van Christus gelijkvormig zal worden. Ik, die ten leven ben verordineerd, zal in de dood niet blijven. Hij, Die de wereld uit niet geschapen heeft, zal mijn lichaam uit het stof des doods tevoorschijn brengen. Dat dan dit het opschrift op mijn graf zij: ik stierf hopende en in het geloof dat mijn stof en as zullen leven. Want mijn stof is gemaakt tot een verzegelde aarde.

Och, of deze woorden toch opgeschreven werden. Och, of ze in een boek ook werden opgetekend, dat ze voor eeuwig in een rots gehouwen werden, opdat ze zullen blijven tot de laatste dag voor altoos tot in eeuwigheid, opdat ze na mijn leven van mijn hoop getuigenis zouden geven. Want ik weet dat mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan. En als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen en mijn ogen zullen Hem zien en niet een vreemde. Daarom is mijn hart verheugd en mijn tong lacht, omdat ik in mijn opwaken Uw aangezicht in gerechtigheid zal aanschouwen en met Uw beeld verzadigd zal zijn.

Verblijd u dan niet, o mijn vijandin, wanneer ik gevallen ben, zal ik weder opstaan. O graf, waar is dan uw overwinning, want mijn vernederd lichaam zal het heerlijk lichaam van Jezus Christus gelijkvormig gemaakt worden. Leg u zich dan in alle rust neer, o mijn lichaam, in de duistere kerker van de aarde en verwacht een zalige opstanding ten jongste dage. Gij, mijn lichaam, dat gezaaid is in verderfelijkeid, zal opgewekt worden in onverderfelijkeid. Gij wordt gezaaid in oneer, gij zult opgewekt worden in heerlijkheid. Gij wordt gezaaid in zwakheid, gij zult opgewekt worden in kracht. Mij dunkt, ik zie de hemelen geopend en de engelen nederdalen om de uitverkorenen te vergaderen van de vier winden des hemels.

De zon en de maan trekken haar glans in, omdat het nieuwe Jeruzalem het licht van zon en maan niet behoeft om haar te beschijnen, want de heerlijkheid des Lams heeft ze verlicht. De hemelen zullen als rook verdwijnen en de aarde zal als een kleed verouderen. Zij zal veranderd worden als een gewaad. En de elementen zullen brandende versmelten, zodat ik naar Zijn belofte een nieuwe hemel en een nieuwe aarde verwacht, waarin gerechtigheid wonen zal.

Aarde, zee en hel beven en de dood verbleekt, omdat ze geworpen is in de poel des vuurs. De graven en ook mijn graf worden geopend, omdat zij hun doden moeten teruggeven om te verschijnen voor de rechterstoel van Christus. Een vreselijke dag, wanneer God de verborgen dingen der mensen zal oordelen door Jezus Christus naar het Evangelie, Rom. 2:16. Een verschrikkelijke dag voor degenen die gezegd hebben: God heeft het vergeten, waar is de belofte van Zijn toekomst, of waar is de dag des oordeels?

Ziet de dag des Heeren komt, brandende als een oven. De Rechter staat voor de deur. Hij is een God des gericht, Zijn lippen zijn vol gramschap en Zijn tong is als een verterend vuur. Met de adem van Zijn lippen zal Hij de goddelozen doden.

Een grote en een vreselijke dag, waarin alle geslachten der aarde rouw zullen bedrijven. Wie zal de dag van Zijn toekomst verdragen en wie zal bestaan als Hij verschijnt?

Maar zij zal aangenaam zijn voor degenen die de komst van Christus voor zaligheid achten. Waar zal ik mij wenden als ik, o God, zal naderen aan de deur van dat grote gericht? Wie zal met mij gaan daar, waar ik niet alleen durf te verschijnen? Mijn God, als ik aan die dag denk! Niemand zal voor zichzelf kunnen bestaan en ook niemand zal kunnen teruggaan. De zonde die in een ogenblik begaan is, zal daar met een

eeuwig onuitblusbaar vuur gestraft worden. Van die Rechter is niet anders te verwachten dan een rechtvaardige verdoemenis. Daar is niets goeds te hopen dan alleen uit vrije barmhartigheid. Zo zoekt mijn ziel een Voorspraak, een Advocaat, een Middelaar en Borg, Die vlees is van mijn vlees en die deze troon des gerichts zowel met barmhartigheid als met majesteit bekleed. Zo mag ik wel antwoorden op de vraag van mijn onderwijzer, als hij zegt: Wat troost geeft u de komst van Christus ten oordeel? Dat ik in alle droefenis en vervolging met opgerichte hoofde even Dezelfde, Die Zich tevoren om mijnentwil voor Gods gericht gesteld en al den vloek van mij weggenomen heeft, tot een Rechter uit den hemel verwacht, Die tot mij zeggen zal: kom, gij gezegende des Vaders, beërf dat Koninkrijk dat u bereid is van de grondlegging der wereld. Laten de hemelen zich dan verblijden en de aarde zich verheugen voor het aangezicht des Heeren, want Hij komt om de aarde te richten in gerechtigheid en de volken in rechtmatigheid.

Troost u, mijn ziel, vanwege die dag. Het is uw Zaligmaker Die u richten zal. Hoe veilig en gerust bent u onder zulke handen. Hoe kunt u vrezen dat Hij u ter dood verwijzen zal, Die gestorven is om u het leven te schenken? Kunt u vrezen dat Hij u om uw zonden zal verdoemen om welke Hij Zijn bloed tot verzoening heeft gestort? O nee, hef uw hoofd op naar boven, want uw verlossing is nabij.

O Heere, leer mij zo te leven als degenen, die het uur van de verschijning van Uw rechtvaardig en schrikkelijk oordeel tegemoet zien.

Hoe groot is het goed dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen. Ja, zo groot moet het zijn, dat het het verstand van engelen en mensen te boven gaat en alleen een prijs is van een oneindige verdienste.

Het moet daar ook vermakelijk zijn, waar geen rouw, noch geklag, noch een stem van wenen zal gehoord worden. Dat goed moet zo begeerlijk zijn, dat mijn ziel met groot ongeduld daarnaar verlangt. Dat alleen kan de oneindige begeerte van mijn ziel vervullen.

Wat is dat een groot goed om gemeenschap aan God te hebben en deelgenoot te zijn van de zuivere heiligheid om te leven in een ongeveinsde liefde, heldere kennis, volkomen vreugde en volmaakte eenheid der gelovigen met God en met elkander.

Het is een eeuwig en onveranderlijk Koninkrijk. Daar is op het hoofd van elke overwinnaar een kroon zonder zorg. Daar zijn scepters zonder last.

Daar is een regering zonder moeite. Daar is een heerschappij zonder verandering en een leven, zuiver, volkomen en vermakelijk. Daar is niet anders dan een gedurig aanhoren van het vreugdegezag van de heiligen en de engelen, die hun God gedurig de Halleluja's toezingen.

Ach, Heere, wanneer komt Gij op de wolken des hemels om Uw bruid tot u te nemen? Och, dat ik eens ten volle de zaligheid begrijpen kon, die geen oog heeft gezien, geen oor heeft gehoord en die in het hart des mensen niet is opgeklommen, die Gij voor Uw liefhebbers hebt weggelegd. Hier gaan gedachten boven woorden. Ja, zelfs de gedachten schieten te kort.

Het is waar, de voorsmaken van de hemel doet U mij wel gevoelen, wanneer Gij de genade van de Heilige Geest, die onafscheidelijk met de zaligheid te zamen gaat, in mij opwekt en als het mij vergund wordt die vreugde in mijn hart te gevoelen waarin de hemel bestaat en wanneer Uw Heilige Geest mij krachtadig overtuigt van mijn eigendom aan de zaligheid.

En in het bijzonder wel op die plaats waarde voorbruiloft gehouden wordt om daar de Onzienlijke door het geloof te omhelzen. Daar mag ik door heilige overdenkingen bij

Hem zijn en het beginsel van het eeuwige leven in mijn hart gevoelen, dat ik na dit leven de volle zaligheid bezitten zal.

Dan roep ik met verdubbeling uit: Heere, 't is geen hemel die mij van U scheidt, 't is geen aarde die mij van U weghoudt, wanneer Gij mijn ziel opheft door het leven des geloofs, zodat zij Uw familiere omgang geniet, totdat ik Uw komst uit de hemel verwacht.

Dat gaf mij zulk een indruk van de hemel dat ik daarbij moest voegen: Heere, wijk een weinig terzijde, opdat het broze glas van mijn hart door de sterk schijnende stralen van Uw gunst niet gebroken worde. Terwijl ik dit uitgalmde met mijn mond scheen mijn ziel in de hemel opgehaald te zijn en mijn tong begon te stamelen vanwege deze hemelse gezichten, die ik niet oorbaar acht om uit te spreken.

Ja, zwijg, mijn ziel, want de hemel heeft meer heerlijkheid in zich dan een aanschouwer daarvan kan vertellen. U bent immers al te onbekwaam om van die onbegrijpelijke wegen van geestelijk vermaak te oordelen, die God hier in beginsel geeft en die in de hemel bewaard is voor Zijn uitverkorenen. Leer mij mezelf verwonderen over hetgeen, waartoe ik hier niet geraken kan en doe mij verlangen naar die gelukzaligheid die ik met U aldaar hoop te bezitten. O God, plaats gedurig mijn voet meer en meer over de dorpel van dit hemels heiligdom. Houd mijn ziel in deze zalige stand van een begonnen gelukzaligheid, zo zal ik het overige van mijn dagen vrolijk doorbrengen in een blijde verwachting van de volkomen voleinding van mijn heerlijkheid. De hemel zal de aardse stand verwisselen in de zaligheid, die zolang zal duren, als Uw oneindige barmhartigheid duurt.

O, heerlijke goedheid Gods! Was het voor mij niet al een grote eer geweest om de aarde te mogen hebben tot mijn bezitting? Moest Gij Uw eigen woning voor mij bereiden? Heb ik geen licht en vrolijkheid genoeg gehad van de zon? Moest Gij mij nog brengen tot het onuitsprekelijk, onbedenklijk, eeuwig en ontoegankelijk Licht?

Was het mij geen eer genoeg geweest, gekroond te zijn met eer en heerlijkheid? Moest Gij mij nog de heerlijkheid der engelen geven? Was het U niet genoeg om mij te scheppen naar Uw beeld? Moest Gij mijn vernederd lichaam het heerlijke lichaam van Christus nog gelijkvormig maken?

Wordt U geen eer genoeg toegebracht door de vier dieren en de vier en twintig ouderlingen? Moest mijn stem met de stem van alle heiligen nog daarbij komen? Deze dingen nemen mijn hart zo in bezit, dat ik met ongeduld haar volle bezitting verwacht. Welke tong kan dit uitspreken? Welk verstand kan die heerlijkheid en schoonheid van de gezichten der hemelse gelukzaligheid begrijpen? Verhef u in uw gedachten, in uw begeerten en hartstochten omhoog. Houdt de wereld u terug, toon haar uw onwilligheid om haar te volgen. Keer haastig terug tot dat hemelse gezelschap. Spoedig zult u gezegend worden met de genieting van de heerlijke eeuwigheid. Bezit haar ondertussen in uw hemelse wandel. Veracht de wereld, geniet de hemel en wees gelukkig. O eeuwigheid, onbepaalde top van vreugde voor Gods heiligen, welke ziel kan u doorgronden? Welk verstand kan van u oordelen? Wees steeds in mijn gedachten, gedurig voor mijn ogen en het doelwit van al mijn daden en betrachtungen. Laat deze ganse zichtbare wereld ten aanzien van U als niet met al voor mij zijn.

En daar de dingen die men niet kan zien met een natuurlijk oog, eeuwig zijn, zo wil toch in mij het oog des geloofs opscherpen, zodat ik die dingen mag zien, die onzichtbaar zijn en ik in dat gezicht Uw gezegende eeuwigheid mag genieten.

Heere Jezus, Gij, Die mij soms een proefje, een voorsmaakje van de hemel gegeven hebt, neem deze beginselen nooit weg. Gij hebt gezegd: Ziet, Ik kom haastelijk. Ja, kom, Heere Jezus, kom toch haastelijk, op zulke wijze als het U behaagt. Gij zult mij

altijd welkom zijn.

HOOFDSTUK 9 BESLUIT

O God, nu heb ik met mijn lippen verteld al de rechten Uws monds en tot nog toe gesproken uit de veelheid van mijn gedachten. Gij hebt mij ook bekend gemaakt grote en wonderlijke dingen, die ik niet wist. Daarom heeft mijn mond Uw lof uitgesproken en de overvloed van Uw genade heeft mijn hart gaande gemaakt om U te bidden en te danken.

Nu Gij mij verhoord hebt, zal ik U alle dagen aanroepen en gedurig met blijdschap mijn gebed doen. Toen ik Uw macht kende en Uw ondersteunende genade gevoelde, durfde ik te hopen dat Gij machtig zijt om alle genade nog meer in mij overvloedig te laten zijn. Toen ik Uw wil verstond om mij te geven boven hetgeen ik te smeken of te bidden had, zo heb ik mijn handen uitgestoken om zulk een dierbare genade aan te grijpen. En de menigvuldigheid van Uw goedertierenheid heeft mij deze lofzang in mijn mond gelegd: de Heere is mijn Sterkte en Psalm en Hij is mij tot Heil geweest, Ps. 118:14. Heere, alles hebben wij van U, wij geven het wederom aan U en wij danken de Naam van Uw hoogwaardige heerlijkheid. Nu weet ik dat mijn gebed verhoord is, omdat het Uw eigen zuchtingen zijn. Ik ben verzekerd dat mijn persoon U aangenaam is, Gen. 4:4, want mijn brandoffer is tot as geworden, ja tot een offer dat gans verteerd is en door Jezus' voorbeding aangenaam is. Zo maar mijn gedachten niet naar mijn woorden, maar mijn woorden naar mijn gedachten en ziel zuchtingen gericht zijn.

Nu dan, o mijn God, het woord dat Gij over Uw (dienstmaagd) gesproken hebt worde waar tot in der eeuwigheid en Uw Naam worde groot gemaakt, want Gij zijt mij tot een God geworden. Daarom heeft Uw (dienstmaagd) in haar hart gevonden haar gebeden met dankzeggingen aan U bekend te maken. En wat zal Uw (dienstmaagd) nog meer zeggen, Heere? Gelijk Gij mij toegezegd hebt, alzo hebt Gij gedaan. Ik zal nu al zoetkens voortreden en Uw lof nog groter maken, 2 Sam. 7:25-29.

Laat de redenen mijns monds en de overdenking mijns harten welbehaaglijk zijn voor Uw aangezicht, o Heere, mijn Rotssteen en Verlosser.

Nu zegt mijn ziel, Amen, op hetgeen ik gebeden heb, op al Uw toezeggingen, beloften en op al hetgeen Gij van mij eist. Zo grond ik mijn geloof en vestig mijn vertrouwen op U, omdat ik weet dat Gij mij verhoord hebt. Want ik gevoel reeds het Amen in mijn hart op mijn zuchtingen. Des te vrijmoediger zeg ik: de Heere zal mijn gebed verhoren, Hij zal mijn smekingen aannemen, want Gij hebt mij tot bidden opgewekt, Gij, Drie-enige God.

Laat nu mijn hart gedurig ingenomen zijn met de aanbedding van Uw Goddelijke majesteit en mijn mond altijd Uw lof verkondigen. Laat nu de Hosanna's en de Hallelujah's, die ik hier met een verhemelde ziel opgezongen heb geen einde nemen, zoals de eeuwigheid zonder einde is.

Nu, Gij God des vredes, Die de grote Herder der schapen door het bloed des eeuwigen testaments uit de doden heeft wedergebracht, volmaak, bevestig, versterk en fundeer mij in alle goede werken, opdat ik Uw wil mag doen. Werk in mij hetgeen U welbehaaglijk is door Jezus Christus, Die met U, o Vader en de Heilige Geest de lof, de heerlijkheid, de wijsheid, de eer, de kracht en de sterkte zij in eeuwigheid. Amen, ja, Amen.